Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Zhodnocení efektivity Integrovaného operačního programu v oblasti kulturního dědictví

Bc. Martina Kubice

© 2019 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Martina Kubice

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Zhonocení efektivity Integrovaného operačního programu v oblasti kulturního dědictví

Název anglicky

Evaluation the effectiveness of the Integrated Operational Programme in the cultural heritage

---

Cíle práce

Cílem této diplomové práce je analýza Integrovaného operačního programu v oblasti kulturního dědictví a následné zhodnocení jeho efektivity na základě vybraných finančních a kvalitativních (neekonomických) ukazatelů a analýzy přínosů, výsledků a dopadů příkladu vybraného projektu.

Metodika

• Studium odborné literatury týkající se politik Evropské unie, konkrétně regionální politiky, zpracování ekonomické analýzy a jejích jednotlivých ukazatelů a SWOT analýzy.

• Informovanost a osvojení znalostí v oblasti strukturálních a investičních fondů čerpaných v ČR s důrazem na programové období 2007 – 2013 a čerpání v rámci Integrovaného operačního programu.

• Zpracování vybraných analýz a sběr a vyhodnocení informací týkajících se zhodnocení přínosů Integrovaného operačního programu ve vybrané oblasti intervence, s aplikací na konkrétním případu vybraného projektu.

• Charakteristika stanovených cílů programu v oblasti kulturního dědictví, charakteristika výchozího stavu oblasti zachování kulturního dědictví, zpracování SWOT analýzy.

• Zpracování analýzy výsledků oblasti Národní podpory využití potenciálu kulturního dědictví pomocí těchto analýz:

• finanční naplnění cílů prioritní osy,

• plnění indikátorů,

• kvalitativní analýza

• Analýza podpořených projektů v oblasti kulturního dědictví, synergické vazby na jiné projekty a zpracování analýzy konkrétního podpořeného projektu.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Evropská unie, regionální politika, strukturální fondy, programové období, Integrovaný operační program, kulturní dědictví, projekt, přínosy projektu, ekonomická analýza, indikátory

---

Doporučené zdroje informací

FIALA, Petr, Ondřej KRUTÍLEK a Markéta PITROVÁ. Evropská unie. 3., aktualizované, rozšířené a doplněné vydání. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2018. ISBN 978-80-7325-450-6.

https://europa.eu/

KNÁPKOVÁ, A. – ŠTEKER, K. – PAVELKOVÁ, D. *Finanční analýza : komplexní průvodce s příklady.* Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4456-8.

Stejskal, Jan; Kovárník, Jaroslav. Regionální politika a její nástroje. Brno: Portál s.r.o., 2009. ISBN: 978-80-262-0283-7

SYNEK, Miloslav. Ekonomická analýza. První vydání. Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2003. ISBN 80-245-0603-3.

WOKOUN, R. *Regionální rozvoj : východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování.* Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.

www.dotaceeu.cz

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Karel Tomšík, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 19. 3. 2019

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 20. 3. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 20. 03. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Zhodnocení efektivity Integrovaného operačního programu v oblasti kulturního dědictví" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Plzni dne 20.3.2019 _____

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu své diplomové práce doc. Ing. Karlovi Tomšíkovi, Ph.D. za cenné rady, odborné vedení, ochotu a trpělivost při tvorbě této práce.

Dále bych chtěla poděkovat i zástupcům města Český Krumlov a zaměstnancům Městského divadla Český Krumlov o.p.s. za poskytnuté informace sloužící ke zpracování praktické části, vstřícnost a také za čas, který mi při poskytování informací věnovali.

Název práce: Zhodnocení efektivity Integrovaného operačního programu v oblasti kulturního dědictví

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá regionální politikou, resp. politikou hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie, zejména v programovém období 2007-2013. Zpracovává a prezentuje informace o tom, jakým základním způsobem a do jaké míry přispívá tato mezinárodní forma spolupráce, realizovaná prostřednictvím dotací ze strukturálních fondů, k efektivnímu rozvoji a využití potenciálu vybrané oblasti intervence v rámci Integrovaného operačního programu. Dále na příkladu úspěšně realizovaného projektu analyzované oblasti, tj. kulturního dědictví, popisuje pozitivní přínos nejen v rámci naplnění jednotlivých cílů dané oblasti intervence, ale hlavně pro všechny zainteresované subjekty a v neposlední řadě popisuje přínos v rámci všech úrovní územního členění, zejména lokální a regionální úrovně.

Klíčová slova:

Evropská unie, regionální politika, strukturální fondy, programové období, Integrovaný operační program, kulturní dědictví, projekt, přínosy projektu, ekonomická analýza, indikátory.

Anglický název práce: Evaluation the effectiveness of the Integrated Operational Programme in the cultural heritage

Abstract

This diploma thesis deals with regional politics, respectively economic and social politics of the unity of The European Union, mainly in the programme period between the years 2007-2013. It processes and presents information about the basic manner and extent of contribution of this international form of cooperation, which is realized via structural funds, for effective progress and application of the potencial of each chosen area of intervence in the scope of Integrated operating programme. Followingly, based on the example of a successfully realized project of the analyzed area, i.e. cultural heritage, it describes the positive contribution not only in the range of hitting of all particular targets of the given area of intervence, but mainly for all interested subjects. As well as this, the thesis focuses on the brought benefit, as far as all levels of territorial division, particularly of local and regional classification, are concerned.

Keywords:

The European Union, Regional policy, structural funds, programme period, Integrated operational programme, cultural heritage, project, project benefits, economic analysis, indicators

Obsah

1 Úvod 15

2 Cíl práce a metodika 17

2.1 Cíl práce 17

2.2 Metodika 17

3 Teoretická východiska 19

3.1 Základní charakteristika Evropské unie 19

3.1.1 Evropská unie 19

3.1.2 Česká republika a Evropská unie 22

3.2 Regionální politika (politika hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie) 23

3.2.1 Původ a vývoj regionální politiky 23

3.2.2 Charakteristika regionální politiky 24

3.2.3 Nástroje financování regionální politiky 26

3.2.4 Regionální politika v České republice 29

3.2.5 Definice a klasifikace pojmu REGION 32

3.3 Evropské strukturální a investiční fondy v rámci České republiky 34

3.3.1 Programové období 2004 – 2006 34

3.3.2 Programové období 2007 – 2013 35

3.3.3 Programové období 2014 – 2020 38

3.3.4 Programové období 2021 – 2027 40

3.4 Systém fungování strukturálních fondů v programovém období 2007-2013 .40

3.4.1 Rámcové dokumenty 40

3.4.2 Institucionální zajištění regionálního rozvoje a územní správa v ČR pro období 2007-2013 43

3.4.3 Finanční toky 49

3.5 Integrovaný operační program 50

3.5.1 Oblast intervence 5.1 Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví 52

3.5.1.1 Monitorovací indikátory 55

3.6 Ekonomická analýza 56

3.6.1 Finanční analýza 57

3.6.1.1 Metody a ukazatele finanční analýzy 58

3.7 SWOT analýza 63

4 Vlastní práce 65

4.1 Naplňování cílů 65

4.2 Analýza výchozího stavu 66

4.3 SWOT analýza 69
4.4 Analýza výsledků – oblast intervence 5.1 71
4.4.1 Finanční naplnění cílů prioritní osy 71
4.4.2 Plnění indikátorů 73
4.4.3 Kvalitativní analýza 77
4.4.3.1 Nesrovnalosti zaevidované v programovém období 2007 až 2013 79
4.4.4 Návštěvnost památkových objektů 2016 79
4.5 Podpořené projekty 80
4.5.1 Přehled vazeb na synergické projekty 80
4.5.2 Příklad vybraného projektu - Projekt „Revitalizace areálu klášterů Český Krumlov“ 80
4.5.2.1 Analýza potřebnosti 82
4.5.2.2 Ekonomická analýza projektu 83
4.5.2.3 Udržitelný rozvoj a rovné příležitosti 89
4.5.2.4 Variantní řešení 90
4.5.2.5 Získaná ocenění 90
5 Výsledky 92
6 Závěr 98
7 Základní právní předpisy a dokumenty 101
8 Seznam použitých zdrojů 104
9 Přílohy 106

Seznam obrázků

Obrázek 1 *Skladba 14 krajů (NUTS III) do 8 regionů soudržnosti (NUTS II)* 33
Obrázek 2 *Vyznačení památek UNESCO a biosférických oblastí UNESCO*.....68

Seznam tabulek

Tabulka 1 *Klasifikace NUTS* 32
Tabulka 2 *Klasifikace NUTS a LAU*.....34
Tabulka 3 *Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle regionální politiky v období 2007 - 2013 na počátku programového období* *37*
Tabulka 4 *Prioritní osy a oblasti intervence IOP* *51*
Tabulka 5 *Třídění finančních ukazatelů dle jednotlivých kritérií* *58*
Tabulka 6 *Celková a sezónní návštěvnost podle krajů v roce 2006*.....*66*
Tabulka 7 *Počet návštěvníků a průměrná návštěvnost zpřístupněných památek*.....*67*
Tabulka 8 *Informace o finančním plnění IOP*.....*72*
Tabulka 9 *Indikátory výstupu v PO 5.1* *76*
Tabulka 10 *Indikátory výsledku v PO 5.1* *76*
Tabulka 11 *Statistika vyřazených projektů*.....*77*
Tabulka 12 *Rovné příležitosti v PO 5*.....*78*
Tabulka 13 *Udržitelný rozvoj v PO 5*.....*78*
Tabulka 14 *Nesrovnalosti zaevidované v programovém období 2007 až 2013 v OI 5.1* ...*79*
Tabulka 15 *Informace o památkách zpřístupněných za vstupné*.....*79*
Tabulka 16 *Počet návštěvníků klášterů v Českém Krumlově* 88

Seznam grafů

Graf 1 *Souhrnný stav čerpání ze SF/FS v daném programovém období*.....*37*
Graf 2 *Alokace ESI fondů mezi tematickými programy v období 2014-2020*.....*39*
Graf 3 *Stav čerpání Dohody o partnerství v mld CZK k 30. 11. 2018*.....*39*
Graf 4 *Dynamika vývoje počtu památek a jejich návštěvníků* *80*

Seznam schémat

Schéma 1 *Implementační struktura IOP*.....*48*
Schéma 2 *SWOT matice*.....*64*

Seznam použitých zkratek

ČNB	Česká národní banka
ČNR	Česká národní rada
ČR	Česká republika
EK	Evropská komise
EP	Evropský parlament
ESI	Evropské strukturální a investiční fondy
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská Unie
EÚS	Evropská územní spolupráce
FS	Fond soudržnosti
HSS	Hospodářská a sociální soudržnost
HDP	Hrubý domácí produkt
IOP	Integrovaný operační program
MF ČR	Ministerstvo finanční České republiky
MMR ČR	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
MSP	Malé a střední podnikání
NOK	Národní orgán pro koordinaci
NPÚ	Národní památkový ústav
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	La Nomenclature des unités teritoriales statistiques (územní statistické jednotky EU)
OP	Operační program
PCO	Platební a certifikační orgán
RP	Regionální politika
RPS	Rámec podpory Společenství
ŘKV	Řídící a koordinační výbor
ŘO	Řídící orgán
SF	Strukturální fondy
ZS	Zprostředkující subjekt

1 Úvod

Cestovní ruch je jedno z nejrychleji se rozvíjejících odvětví v České republice (dále také „ČR“) a stává se stále významnějším a nepostradatelným faktorem regionálního rozvoje. Stává se dlouhodobě významnou součástí národního hospodářství, vyznačující se vysokou přidanou hodnotou a značnými multiplikačními efekty. Česká republika disponuje rozsáhlým kulturně-historickým dědictvím (množství historických, kulturních a technických památek, včetně památek zapsaných do seznamu UNESCO, národních kulturních památek, památkových rezervací a zón, národních parků a chráněných krajinných oblastí i rozvinuté regionální kulturní a umělecké tradice, místní výrobky a speciality) a spolu s přírodním bohatstvím vytvářejí dobré předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu ve středu Evropy. Potenciál pro rozvoj cestovního ruchu je tedy v ČR značný, nicméně v některých případech je jeho využití ***nedostatečné zejména kvůli chybějícím finančním prostředkům***. Efektivita využívání významných památkových objektů je v některých případech v nesouladu s jejich fyzickým stavem. Je tedy nutno tyto památky uvést do stavu, kdy budou generovat dostatečný příjem pro komplexní údržbu památky a její případný rozvoj. Není-li objekt udržován, zhoršuje se jeho technický stav a snižují se možnosti efektivního využití.

Česká republika vstoupila do Evropské unie dne 1. května 2004. Vstupem do EU dostala ČR možnost využívat strukturální fondy EU jako nemalé finanční zdroje pro rozvoj své regionální a strukturální politiky. Od výše uvedeného data se setkáváme s řadou investičních projektu např. s přibývajícími kilometry nových silnic, opravenými přestupními terminály, opravenými budovami sociálních, zdravotních a školních zařízení, včetně nového vybavení, infrastrukturou v oblasti životního prostředí, neinvestičními projekty v oblasti podpory zaměstnanosti, vědy a výzkumu, vzdělávání a rozvoje podnikání a mnohými dalšími projekty u nichž je povinná cedulka oznamující, že tento projekt byl financován z peněz Evropské unie prostřednictvím konkrétního fondu. V neposlední řadě se také jedná o rehabilitované kulturní památky, které byly s náležitou památkovou péčí obnoveny a může být využit jejich potenciál pro ekonomicky udržitelné poskytování moderních kulturních a vzdělávacích služeb, zaměřených na moderní formy uchování, dokumentace a prezentace kulturního dědictví v rámci Integrovaného operačního programu realizovaného v letech 2007-2013.

Návštěvnost turistů je v České republice relativně vysoká, nicméně se soustřeďuje do tradičních atraktivních míst v ČR a nevyužívá se potenciál dalších regionů. Hlavním centrem cestovního ruchu je Praha. Stanovená koncepce Integrovaného operačního programu pro oblast kulturního dědictví by měla zvýšit povědomí o zbytku území ČR mezi zahraničními návštěvníky, nabídnout kvalitní produkty cestovního ruchu, doplňkové služby, rovnoměrný marketing na národní úrovni zacílený na ostatní regiony ČR a zvýšení návštěvnosti destinací cestovního ruchu i mimo hlavní sezónu.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem této diplomové práce je analýza Integrovaného operačního programu v oblasti kulturního dědictví a následné zhodnocení jeho efektivity na základě vybraných finančních a kvalitativních (neekonomických) ukazatelů a analýzy přínosů, výsledků a dopadů příkladu vybraného projektu.

2.2 Metodika

Ke stanovení cíle diplomové práce, bylo primárně nutné zabývat se studiem odborné literatury týkající se politik Evropské unie, konkrétně regionální politiky (politiky hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie), ekonomické analýzy a jejích jednotlivých ukazatelů a SWOT analýzy. Dále bylo nutné získat informace a osvojit si znalosti v oblasti strukturálních a investičních fondů čerpaných v České republice s důrazem především na programové období 2007 – 2013 a čerpání v rámci Integrovaného operačního programu, zabývat se zpracováním vybraných analýz a sběrem a vyhodnocením informací týkajících se zhodnocení přínosů Integrovaného operačního programu ve vybrané oblasti intervence, s aplikací na konkrétním případu vybraného projektu.

V první části vlastní práce jsou uvedeny jednotlivé stanovené cíle programu v oblasti kulturního dědictví. Dále je charakterizován výchozí stav oblasti veřejných služeb, resp. zachování kulturního dědictví, doplněn o zpracování SWOT analýzy, jež slouží jako podklad ke stanovení efektivnosti jednotlivých strategických cílů IOP.

V navazující části je uveden rozbor oblasti Národní podpory využití potenciálu kulturního dědictví, a to na základě těchto analýz:

- finanční naplnění cílů prioritní osy,
- plnění indikátorů,
- kvalitativní analýza:
  - statistika úspěšnosti projektů,
  - naplňování horizontálních témat,
  - evidence nesrovnalostí,

- vyhodnocení návštěvnosti památek

V předposlední části je uveden rozbor podpořených projektů v oblasti kulturního dědictví, jejich synergickými vazbami na jiné projekty a analýza konkrétního podpořeného projektu s názvem „Revitalizace areálu klášterů Český Krumlov“, a to v těchto oblastech:

- charakteristika projektu,
- analýza potřebnosti,
- ekonomická analýza projektu,
- analýza přínosů projektu
- analýza udržitelného rozvoje a rovných příležitostí.

Informace, podklady a číselné údaje jsou získané studem odborné literatury, pomocí internetu, statistického úřadu a také z interních materiálů programu a projektu.

V závěrečné části, na základě získaných informací, provedených analýz a jejich vyhodnocení je zhodnocena efektivitu Integrovaného operačního programu v oblasti podpory Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví.

3 Teoretická východiska

3.1 Základní charakteristika Evropské unie

Cílem kapitoly je stručné uvedení základní charakteristiku Evropské unie (dále také „EU“) a klíčových pojmů v návaznosti na jednotlivé politiky EU, v rámci kterých jsou poskytovány dotace prostřednictvím strukturálních fondů v programovém období 2007-2013, resp. vysvětlení souvstažnosti jednotlivých politik EU s dotačním prostředím České republiky.

3.1.1 Evropská unie

Evropská unie je ojedinělý a největší hospodářský a politický celek 28 evropských zemí, do něhož patří podstatná část evropského kontinentu. Je založena na Smlouvě o Evropské unii a na Smlouvě o fungování Evropské unie[1] (dále jen „Smlouva o EU“), které uzavřely členské státy a kterými na Unii přenesly některé své pravomoci za účelem dosažení společných cílů. Bezprostředně ovlivňuje život v jednotlivých členských státech EU, a to především prostřednictvím tzv. sekundárněprávní legislativy, tedy závazných norem přijatých institucemi EU. Tvorba legislativy EU je dlouhodobým procesem, do kterého zasahuje řada různorodých aktérů a vždy patřila mezi klíčové výstupy projektu evropské integrace. Řídí se však poměrně jasnými pravidly.

1. *Primární právo*[2] je nejvyšším zdrojem práva v EU. Stanovuje rozdělení pravomocí a povinností mezi EU a země EU. Zajišťuje právní kontext, v jehož rámci orgány EU formulují a provádějí jednotlivé politiky, jedná se tedy o fungování EU. Primární právo zakládá i orgány, které pak vytvářejí, schvalují a vykládají tzv. sekundární právo (Evropská rady, Rada EU, Evropský parlament, Evropská komise a Evropský soudní dvůr. Primární právo je odvozeno od:

[1] Konsolidovaná znění Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie – Smlouva o Evropské unii (Konsolidované znění) – Smlouva o Evropské unii (Konsolidované znění) – Protokoly – Přílohy Smlouvy o fungování Evropské unie – Prohlášení připojená k závěrečnému aktu mezivládní konference, která přijala Lisabonskou smlouvu podepsanou dne 13. prosince 2007 – Srovnávací tabulky (Úř. věst. C 202, 7.6.2016, s. 1–388).

[2] Některá literatura uvádí termín „primární zdroje“.

a) zakládacích smluv[3],
b) pozměňovacích smluv[4],
c) smluv o přistoupení[5],
d) protokolů připojených k uvedeným smlouvám[6],
e) dodatkových dohod, kterými se mění určité oddíly zakládajících smluv.

2. *Sekundární právo*[7] je dáno jednostrannými akty (nařízeními, směrnicemi, rozhodnutími, stanovisky a doporučeními) a mezinárodními a interinstitucionálními dohodami.
3. *Subsidiární právo*[8] je dáno judikaturou Soudního dvora Evropské unie a obecnými právními zásadami.

Dle čl. 3 Smlouvy o EU je cílem Unie podporovat mír, své hodnoty a blahobyt obyvatel. EU poskytuje svým občanům prostor svobody, bezpečnosti a práva bez vnitřních hranic, ve kterém je zaručen volný pohyb osob ve spojení s vhodnými opatřeními týkajícími se ochrany vnějších hranic, azylu, přistěhovalectví a předcházení a potírání zločinnosti. Vytváří vnitřní trh, usiluje o udržitelný rozvoj Evropy, založený na vyváženém hospodářském růstu a na cenové stabilitě, vysoce konkurenceschopném sociálně tržním hospodářství směřujícím k plné zaměstnanosti a společenskému pokroku a na vysokém stupni ochrany a zlepšování kvality životního prostředí. Podporuje vědecký a technický pokrok. Bojuje proti sociálnímu vyloučení a diskriminaci, podporuje sociální spravedlnost a ochranu, rovnost žen a mužů, mezigenerační solidaritu a ochranu práv dítěte.

Mezi cíle dále patří podpora hospodářské, sociální a územní soudržnosti a solidarity mezi členskými státy. EU vytváří hospodářskou a měnovou unii, jejíž měnou je euro. Ve

[3] Pařížská smlouva (1951) o založení Evropského společenství uhlí a oceli, Římská smlouva o založení Evropského hospodářského společenství a Římská smlouva o Euratomu (1957), Maastrichtská smlouva o Evropské unii (1992) (Úř. věst. C 191, 29.7.1992, s. 1–112).

[4] Jednotný evropský akt (1986) (Úř. věst. L 169, 29.6.1987, s. 1–28), Amsterodamská smlouva (1997) (Úř. věst. C 340, 10.11.1997, s. 1–144), Smlouva z Nice (2001) (Úř. věst. C 80, 10.3.2001, s. 1–87), Lisabonská smlouva (2007) (Úř. věst. C 306, 17.12.2007, s. 1–271).

[5] Dánsko, Irsko a Spojené království (1972), Řecko (1979), Portugalsko, Španělsko (1985), Finsko, Rakousko, Švédsko (1994), Česká republika, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko a Slovinsko (2003), Bulharsko, Rumunsko (2005), Chorvatsko (2012).

[6] Smlouva o sloučení výkonných orgánů („Smlouva o jednotných orgánech“) (1965), Smlouva pozměňující některá rozpočtová ustanovení smluv Společenství (1970), Bruselská smlouva, kterou se mění některá finanční ustanovení smluv Společenství a kterou se zakládá Účetní dvůr (1975), „Akt“ o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách (1976).

[7] Některá literatura uvádí „sekundární zdroje“.

[8] Některá literatura uvádí jako „subsidiární zdroje“ či „judikatura“.

svých vztazích s okolním světem EU zastává a podporuje své hodnoty a zájmy a přispívá k ochraně vlastních občanů. Dle Smlouvy o EU přispívá k míru, bezpečnosti, udržitelnému rozvoji planety, volnému a spravedlivému obchodování, vymýcení chudoby, ochraně lidských práv a k dodržování a rozvoji mezinárodního práva.

Politiky Evropské unie

Orgány EU nemohou přijmout libovolné rozhodnutí jen na základě svého uvážení. Působí pouze v oblastech, které vymezuje Smlouva o EU. Těmto oblastem se říká politiky EU a jedná se o nástroje, kterými jsou plněny integrační cíle EU. EU se zabývá celou řadou oblastí, od lidských práv až po dopravu a obchod a jsou rozděleny do následujících tří skupin dle toho, jak moc může EU tyto jednotlivé skupiny ovlivňovat (dle kompetencí):

1) ***Společné politiky*** - jedná se o oblasti, ve kterých členské státy zcela delegovaly své pravomoci na orgány EU[9] (Rada, EP a EK). Orgány EU mají v rámci těchto politik „výlučné kompetence“, tzn., že tyto společné politiky jsou závazné pro všechny členské státy. Mezi společné politiky patří:
    - Společná obchodní politika (politika vůči třetím zemím – vnější obchodní politika),
    - společná zemědělská a rybolovná politika,
    - společná dopravní politika,
    - společná měnová politika (závazná pouze pro státy Eurozóny).
2) ***Politiky koordinované (komunitární)*** – jedná se o oblasti, kde členské státy přenesly svou působnost na orgány EU jen částečně. Uplatňují se zde tedy sdílené kompetence a je žádoucí, aby jednotlivé politiky byly sladěné. Patří sem např.:
    - politika ochrany hospodářské soutěže - tvoří základ jednotného trhu, upravuje pravidla fungování subjektů na jednotném trhu,
    - politika ochrany spotřebitele - spotřebitel je součástí jednotného trhu,

[9] Zástupci členských států v jednotlivých orgánech EU se podílejí na tvorbě společných politik.

- **<u>regionální a strukturální politika</u>** (někdy uváděno také kohezní politika) - zabývá se snižování rozdílů mezi regiony, problematika strukturálních fondů EU, problematika fondu soudržnosti aj.,
- sociální politika - pouze problematika zaměstnanosti; nepatří sem například problematika sociálních dávek, důchodového pojištění aj.,
- politika ochrany životního prostředí,
- vědecko-výzkumná politika,
- energetická politika,
- ekologická politika a další.

3) ***Politiky individuální (národní)*** – v rámci těchto politik mají rozhodující úlohu orgány jednotlivých členských států, EU nemá v rámci této skupiny politik prakticky žádné kompetence[10]. Jedná se o:
   - zdravotní politiku - EU zasahuje pouze v případech uznávání nároků zdravotního pojištění,
   - sociální politiku - s výjimkou problematiky zaměstnanosti; EU zasahuje také v oblasti důchodového pojištění – problematika migrace a nároku na starobní důchod,
   - vzdělanostní politiku - s výjimkou uznávání kvalifikace pracovníků,
   - kulturní politiku,
   - politika cestovního ruchu,
   - civilní obrana,
   - vše, co není společná ani koordinovaná politika.

V kapitole 3.2 je již uváděna pouze Regionální politika, která má přímou vazbu na poskytování finanční podpory (dotací) z prostředků EU v rámci Integrovaného operačního programu, jež je následně detailněji popsán v kapitole 3.5.

3.1.2 Česká republika a Evropská unie

Česká republika (dále také „ČR“) oficiálně požádala o členství v EU v roce 1996. Přístupová jednání začala v březnu 1998 a o pět let později byla v Aténách podepsána Smlouva o přistoupení, která vstoupila v platnost 1. května 2004. Tímto datem se ČR stala

[10] EU zasahuje do těchto politik pouze v případech, které se týkají fungování jednotného trhu.

plnoprávným členem Evropské unie. Spolu s ČR vstoupily do EU také Maďarsko, Estonsko, Kypr, Malta, Lotyšsko, Litva, Slovensko, Slovinsko Polsko. Jednalo se o dosud největší rozšíření EU.

S orgány a institucemi EU komunikuje ČR prostřednictvím svého tzv. stálého zastoupení[11].

Vstupem do EU Česká republika přijala i jednotlivé politiky EU. Vzhledem k tématu této práce je dále uváděna výhradně tzv. politika hospodářské a sociální soudržnosti (dále též „regionální politika“), jejímž cílem je snížení rozdílů v rozvoji jednotlivých regionů a nerovností v životní úrovni/potřebách občanů. Snaha EU směřuje nejvíce k rozvoji zaostávajících regionů, dále k restrukturalizaci průmyslových oblastí, k ekonomické posílení venkovských oblastí nebo k revitalizaci městských čtvrtí. Aby EU dosáhla stanovených cílů, využívá řadu nástrojů, přičemž mezi nejdůležitější patří nástroje finanční. Implementace jednotlivých nástrojů se liší v jednotlivých programovacích obdobích.

3.2 Regionální politika (politika hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie)

Regionální politika je jedním z důležitých pilířů EU. Svou významnou roli v procesu integrace hrají i regiony jednotlivých členských zemí, nelze tedy EU vnímat pouze jako sdružení jednotlivých států.

3.2.1 Původ a vývoj regionální politiky

Finanční nástroje a iniciativy Společenství existují již od počátku integrace. Samotná politika prošla významným vývojem. Z počátku byla politika zaměřená na podporu regionů postižených útlumem těžkého průmyslu a na zaostalé venkovské regiony bojující o finanční prostředky, následně se začala utvářet politika, která má Evropě zajistit konkurenceschopnost ve světě a stala se jednou z nejdůležitějších politik EU. Stručná posloupnost původu a vývoje regionální politiky je uveřejněna v brožuře Evropské komise[12] s názvem „Regionální politika[13]“ a tvoří ***přílohu č. 1***.

[11] Stálé zastoupení v Bruselu je hlavním spojovacím článkem mezi českou administrativou a unijními orgány.
[12] Evropská komise má regionální politiku ve své gesci.
[13] Internetová publikace zpracovaná Evropskou komisí s názvem Regionální politika, strana 4.

3.2.2 Charakteristika regionální politiky

Regionální politika se zaměřuje na regiony a města EU, vyrovnání hospodářských a sociálních rozdílů (tzv. disparit) mezi nimi[14], podporuje jejich hospodářský růst a zlepšuje kvalitu života jejich občanů prostřednictvím strategických investic. V současnosti umocněna na jednu stranu vznikem jednotné měny omezující možnost členských států eurozóny ovlivňovat ekonomiku prostřednictvím měnových kurzů, na druhou stranu vstupem 13 nových zemí, jejichž příjmy se nacházejí výrazně pod průměrem EU.

Realizace regionální politiky je v obecné rovině spojena se splněním těchto základních předpokladů:

1) ***existence meziregionálních rozdílů*** - příčiny meziregionálních rozdílů lze v spatřovat zejména v:
   - rozdílných přírodních podmínkách,
   - odlišné demografické situaci, ekonomické struktuře regionů,
   - relativně nízké mobilitě pracovních sil a kapitálu,
   - specifických sociálně-psychologických faktorech,
   - politických rozhodnutích,
2) ***existence politické vůle,***
3) ***ekonomické možnosti problémy řešit.***

Regionální politika je založena na čtyřech zásadách:

1) ***Koncentrace*** – tato zásada má tři aspekty:
   a) ***Koncentrace zdrojů*** – větší část zdrojů ze strukturálních fondů je soustředěna na nejchudší regiony a země.
   b) ***Regiony a země*** – jedná se o cílení investic na hlavní růstové priority:
      - výzkum a inovace
      - informační a komunikační technologie
      - konkurenceschopnost malých a středních podniků
      - podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství
   c) ***Koncentrace výdajů*** - na počátku každého programového období jsou každému programu přiděleny finanční prostředky na daný rok. Tyto

[14] Jedná se o 276 regionů ve 28 členských státech.

finanční prostředky musí být proinvestovány do konce druhého roku po jejich přidělení[15].

2) ***Tvorba programů*** **-** politika soudržnosti nefinancuje jednotlivé projekty. Místo toho financuje víceleté národní programy, které jsou sladěny s cíli a prioritami EU.
3) ***Partnerství*** **-** každý program je vypracováván za účasti orgánů na evropské, regionální a místní úrovni, sociálních partnerů a organizací občanské společnosti. Toto partnerství platí pro všechny fáze programu, tj. od návrhu přes řízení a provádění po monitorování a hodnocení. Tento přístup pomáhá zajistit, aby byla opatření přizpůsobena místním a regionálním potřebám a prioritám.
4) ***Adicionalita*** - financování z evropských strukturálních fondů nesmí nahrazovat výdaje jednotlivých členských států. Komise se s každou zemí dohodne na výši způsobilých veřejných (nebo rovnocenných) výdajů, jež musí být zachovány během celého programového období, a ověřuje dodržování v polovině programového období a na jeho konci. Průměrné roční výdaje v reálném vyjádření by zpravidla neměly být nižší než v předchozím programovém období.

Obecně existuje celá řada definic regionální politiky, ale žádná z nich nebyla všeobecně akceptována. Níže jsou uvedeny příklady, které alespoň z části vystihují její podstatu a účel, a to i ve vztahu k činnostem veřejné správy.

- Ve výkladovém slovníku „Dictionary of Human Geography“ je regionální politika definována jako *součást státní politiky, která ovlivňuje rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části. Regionální politika zahrnuje opatření napomáhající jednak růstu stupně ekonomické aktivity v území, kde je vysoká nezaměstnanost a malé naděje na přirozený ekonomický růst a na druhé straně opatření sloužící kontrole ekonomických aktivit v územích s nadměrným růstem*.
- N. Vanhoven a L. Klaassen pojímají regionální politiku následujícím způsobem: *„Regionální politika představuje všechny veřejné intervence vedoucí ke zlepšení geografického rozdělení ekonomických činností, respektive se pokouší napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky ve smyslu dosažení dvou*

[15] V rámci dotačního prostředí se jedná o tzv. pravidlo N+2.

vzájemně závislých cílů: ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů.“[16]

- Z. Matušková, P Haluzka a H. Brandová vnímají regionální politiku jako *„soubor opatření a nástrojů, pomocí kterých má dojít ke zmírnění nebo odstranění rozdílů v ekonomickém rozvoji dílčích regionů.“*[17]
- Wokoun R. definuje regionální politiku jako „*soubor cílů, opatření a nástrojů, které vedou ke snižování příliš velkých rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů“*[18].

Definování regionální politiky ve většině evropských zemí vychází z podpory rozvoje problémových regionů, včetně snahy redukovat meziregionální diference.

3.2.3 Nástroje financování regionální politiky

Hlavním nástrojem regionální politiky EU byly v období 2007-2013 dva ***strukturální fondy***: Evropský fond pro regionální rozvoj[19] a Evropský sociální fond[20]. Byly vytvořeny za účelem investic do hospodářské a sociální restrukturalizace v celé EU. Mají snížit rozdíly v rozvoji regionů EU, například pokud jde o infrastrukturu a zaměstnanost. V současném programovém období tvoří výše uvedené dva fondy spolu s Fondem soudržnosti[21], Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova a Evropským fondem pro námořní a rybářské činnosti ***evropské strukturální a investiční fondy***[22]. Za správu přidělených finančních prostředků odpovídají vnitrostátní a regionální orgány ve spolupráci s EK. Evropské strukturální a investiční fondy se řídí zároveň společnými pravidly[23] a zvláštními pravidly vypracovanými pro konkrétní fond.

---

[16] Vanhove N., Klaassen, L. H.: Regional policy: A European Approach. Aldershot: Gower , 1983.
[17] Matoušková, Z., Haluzka, P., Brandová, H.: Úvod do prostorové ekonomiky. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1992.
[18] Wokoun, R. a kol.: Úvod do regionálních věd a veřejné správy. Praha: IFEC, 2001. s. 66-67
[19] V literatuře a zdrojích označován jako ERDF (European Regional Development Fund) či EFRR (Evropský fond regionálního rozvoje).
[20] V literatuře a zdrojích označován jako ESF.
[21] V literatuře a zdrojích označován jako FS (Fond soudržnosti), KF (kohezní fond) či CF (Cohesion Fund).
[22] V literatuře a zdrojích označován jako ESI.
[23] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006.

1. Evropský fond pro regionální rozvoj

ERDF byl založen v roce 1975 a dodnes je, co se objemu finančních prostředků týče, největším fondem. Cílem fondu je posílení ekonomické a sociální soudržnosti v Evropské unii vyrovnáváním rozdílů mezi jejími regiony, zaměřuje se na modernizaci a posilování hospodářství, zvýšení konkurenceschopnosti a vytváření pracovních míst ve všech regionech a městech EU. Investice se soustřeďují do několika prioritních oblastí:

- inovace a výzkum,
- digitální agenda,
- podpora malým a středním podnikům (MSP),
- nízkouhlíkové hospodářství.

Jaké prostředky ERDF se těmto prioritám přidělí, záleží na kategorii regionu:

- ve více rozvinutých regionech se musí nejméně 80 % fondů zaměřovat na nejméně dvě z těchto priorit,
- v přechodových regionech se vyžaduje toto zaměření u 60 % fondů,
- v méně rozvinutých regionech je to 50 %.

Dále platí, že určité prostředky ERDF musí směřovat konkrétně na projekty nízkouhlíkového hospodářství:

- více rozvinuté regiony: 20 %;
- přechodové regiony: 15 %;
- méně rozvinuté regiony: 12 %.

Nejvíce finančních prostředků z ERDF plyne do investičních projektů, konkrétně do zlepšení infrastruktury, např. výstavba silnic a železnic, odstraňování ekologických zátěží, podpora inovačního potenciálu podnikatelů, rekonstrukce kulturních památek, obnova sportovních areálů, výstavba či opravy infrastruktury zdravotní péče a jiné.

ERDF věnuje zvláštní pozornost specifickým územním rozdílům, např. znevýhodnění v důsledku přírodních a zeměpisných podmínek (odlehlé, horské nebo řídce osídlené regiony). Nejvzdálenější oblasti EU např. Kanárské ostrovy, Réunion a Guadeloupe mohou rovněž čerpat specifickou pomoc z ERDF, která kompenzuje případné znevýhodnění vyplývající z jejich odlehlosti.

ERDF také podporuje přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci v rámci tzv. „Evropské územní spolupráce“, kde je řešena např. společná dopravní infrastruktura,

inovace a komunikační sítě, přeshraniční obchod, společné řízení přírodních zdrojů a propojení městských a venkovských oblastí. Tyto formy spolupráce přinášejí nezpochybnitelnou přidanou hodnotu, a to nejen pro EU, ale i pro sousední regiony.

2. Evropský sociální fond

ESF byl vytvořen v roce 1958[24] a je nejstarším strukturálním fondem. Zaměřuje se na zlepšování příležitostí k zaměstnání a vzdělávání v celé EU. Také se snaží zlepšovat situaci nejzranitelnějších osob ohrožených chudobou. Fond je zaměřen na neinvestiční projekty jako jsou rekvalifikace nezaměstnaných, speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, děti, mládež, etnické menšiny a další skupiny znevýhodněných obyvatel[25], rozvoj vzdělávacích programů nebo podpora návratu lidí na trh práce či rozvoj služeb zaměstnanosti, aj.

ESF v neposlední řadě také investuje do efektivity veřejné správy a veřejných služeb s cílem zajistit, aby příslušné orgány v oblasti vzdělávání, zaměstnanosti, sociální a jiné politiky přinášely občanům odpovídající kvalitu.

3. Fond soudržnosti

Fond soudržnosti, nebo-li také kohezní fond, je na rozdíl od strukturálních fondů určen na podporu rozvoje chudších států, nikoli regionů. Zaměřuje se na členské státy, jejichž hrubý národní důchod (HND) na obyvatele je nižší než 90 % průměru EU. Jeho cílem je eliminovat hospodářskou a sociální nerovnost a podporovat udržitelný rozvoj. Podobně jako u ERDF jsou v rámci tohoto fondu podporovány investiční, zejména infrastrukturální projekty, avšak jen se zaměřením na dopravní infrastrukturu většího rozsahu[26], ochranu životního prostředí a na oblast energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie. Fond aktivně podporuje zelený růst a zároveň snižuje hospodářské a sociální rozdíly zlepšením propojenosti a přístupnosti regionů. Fond vznikl v roce 1994[27].

Část Fondu soudržnosti byla vyčleněna na financování hlavních dopravních a dalších sítí pod hlavičkou „Nástroje pro propojení Evropy“, tj. strategického nástroje pro

[24] Publikace EU uvádí rok 1958, stránky MMR zaměřené na evropské dotace uvádějí rok 1957.
[25] Např. osoby postižené sociální exkluzí.
[26] Např. transevropské sítě (TEN-T) - které jsou nezbytné pro řádné fungování vnitřního trhu a pro usnadnění pohybu osob a zboží v rámci EU i mimo její hranice po zemi, vzduchem a po moři.
[27] Publikace EU uvádí rok 1994, stránky MMR zaměřené na evropské dotace uvádějí rok 1993.

investice do širokopásmové infrastruktury a veřejných online služeb, silniční a železniční infrastruktury, elektrických rozvodných sítí a plynovodů.

3.2.4 Regionální politika v České republice

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (dále také „MMR ČR“) uvádí jako obecný cíl regionální politiky dosažení toho, aby „regiony měly stejné šance a možnosti a aby jejich demografický, hospodářský a přírodní potenciál byl plnohodnotně využit. Přístup k této problematice vychází z poznání, že samotné tržní prostředí mnohdy nestačí k tomu, aby byl zabezpečen vyvážený rozvoj na celém území státu. Chce-li stát vytvořit rovné šance pro obyvatele všech regionů, musí tedy v určité míře přijímat opatření na státní, regionální a nadnárodní úrovni, která povedou ke zmírnění regionálních rozdílů“.

Základním prostorovým východiskem pro regionální politiku je článek 99 Ústavy ČR, který vytváří ústavněprávní základ pro existenci obcí a vyšších územních samosprávných celků.

Stručná historie regionální politiky v ČR

Dle Hany Svobodové a kolektivu[28] Pedagogické fakulty se historie regionální politiky v ČR datuje od roku 1989 a dále v textu jsou uvedeny nejdůležitější události regionální politiky v ČR. V roce 1990 vnikl dokument „Zásady zákona ČNR[29] o regionální politice“. Tento soubor se sice orientoval na podporu rozvoje, ale bez zásahů do pravomocí obcí nebo jiných orgánů[30]. Prvním výraznějším náznakem realizace regionální politiky v ČR bylo schválení ***Zásad regionální politiky vlády ČR*** (dále jen „Zásady“) v roce 1992, aktualizovány byly v roce 1998. Zásady navázaly na zákon o státní podpoře malého a středního podnikání. Cílem této politiky bylo převážně povzbuzení nabídkové strany ekonomiky formou přímé podpory podnikání a výstavby infrastruktury (tedy ne přerozdělování zdrojů vytvořených ve výkonnějších regionech, ale podpora ekonomicky efektivních projektů).

[28] Učební materiál Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity s názvem Regionální politika a regionální rozvoj v ČR.
[29] Česká národní rada.
[30] Tyto „Zásady“| nebyly ve vládě projednány a místo toho si vláda uložila do března 1992 předložit zákon o regionální politice. Tento úkol se nepodařilo naplnit.

V období 1993 – 1995 byla politika omezena pouze na podporu malých a středních firem pomocí měkkých úvěrů. Vedle regionální politiky však vznikala celá řada odvětvových programů s určitou regionální dimenzí např. aktivní politika zaměstnanosti nebo regionální politika v zemědělství. V roce 1994 bylo vytvořeno ojedinělé rozhodnutí o podpoře čtyř okresů s tehdy nejvyšší mírou nezaměstnanosti. Podpora MSP se rozvinula prostřednictvím programu REGION[31], jehož cílem bylo zvýšit pomocí zvýhodněných podmínek přitažlivost MSP ve vybraných hospodářsky (strukturálně) problémových regionech. Od roku 1995 se regionální politika v ČR začala připravovat na budoucí členství v EU. Identifikovalo se několik závažných problémů, které ovlivňovaly celou regionální politiku a mohly mít negativní důsledky v přípravě na vstup do EU (absence regionální samosprávy, roztříštěnost regionální politiky do více resortů a její malé propojení s příbuznými odvětvovými politikami, úzké spektrum nástrojů regionální politiky a absence legislativního zabezpečení regionální politiky)

Od roku 1996 lze za nejdůležitější krok považovat vznik ***Ministerstva pro místní rozvoj ČR k 1. 11. 1996***. Dalším významným aktem bylo schválení ***14 krajů***, jež se později staly střední úrovní pro českou regionální politiku. Zásadním rokem pro českou regionální politiku se stal rok **1998**, kdy byly přijaty aktualizované Zásady regionální politiky ČR, v rámci kterých se regionální politika prováděla na dvou úrovních: ***republikové a regionální***. Regionální politika zde byla definována jako koncepční a výkonná činnost státu a regionálních orgánů, přičemž cílem mělo být:

- Přispívat k harmonickému a vyváženému rozvoji jednotlivých regionů.
- Snižovat rozdíly mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů.
- Podporovat hospodářský a sociální rozvoj jednotlivých regionů.

Aktualizované Zásady regionální politiky ČR stanovily pouze dva základní typy podporovaných regionů: ***strukturálně postižené regiony*** a ***hospodářsky slabé regiony***. Mimo tyto regiony mohly být podporovány podle Zásad i jiné regiony, pokud o tom rozhodla vláda ČR[32]. V Zásadách již byla ustanovena soustava programových dokumentů české regionální politiky a již obsahovaly všechny základní principy regionální politiky

[31] Program REGION měl obdobu v rámci regionální politiky EU v programech podpory MSP – odlišné bylo pojetí max. velikosti malých a středních podniků (v ČR 500 osob, v EU 250 osob).

[32] Jednalo se o: pohraniční oblasti podporované v rámci programu PHARE, venkovské oblasti podporované v rámci Programu obnovy venkova, bývalé vojenské újezdy Ralsko a Mladá, některé mikroregiony s vysokou nezaměstnaností.

EU viz kapitola 3.2.2. Rovněž započala příprava první verze „Národního rozvojového plánu ČR pro programové období 2000-2006“, jehož vypracování bylo základní podmínkou pro získání předvstupní pomoci z EU.

Důležitým milníkem pro českou regionální politiku byl rok **2000**. Byl přijat zákon č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů. Zákon má zásadní význam pro vytváření regionální politiky příslušnými orgány státní správy a územní samosprávy a současně vytváří odpovídající podmínky pro získání pomoci ze strukturálních fondů EU. Tyto změny byly do značné míry nutností z důvodů přibližujícího se vstupu ČR do EU a nutnosti přijímání Aquis Communitaire[33].

V roce 2000 byla v souvislosti se zaváděním krajského zřízení dokončena evropská klasifikace NUTS a od roku 2000 tedy v ČR existuje 14 krajů (NUTS III) a 8 regionů soudržnosti (NUTS II) viz kapitola 3.2.5.

Také v roce 2001 byly přijaty další zákony např. zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, zákon č. 320/2001, o finanční kontrole, aj. Absentoval zákon o zadávání veřejných zakázek, a také řada rozhodnutí nutných pro implementaci programů Strukturálních fondů a Kohezního fondu. V roce 2002 byly ustaveny Regionální rady regionu soudržnosti[34] na úrovni NUTS II. Byly ustanoveny řídící a platební orgány, prostřednictvím založeného Řídícího a koordinačního výboru byla zlepšena koordinace mezi jednotlivými ministerstvy.

Na základě programového prohlášení vlády připravilo v roce 2003 Ministerstvo pro místní rozvoj Aktualizaci vymezení regionů se soustředěnou podporou státu na roky 2004 - 2006, kterou vláda schválila svým usnesením. Byly vymezeny:

- Regiony s vysoce nadprůměrnou nezaměstnaností.
- Strukturálně postižené regiony.
- Hospodářsky slabé regiony.

Vymezení regionů se soustředěnou podporou státu na roky 2004 – 2013 a hospodářsky problémových regionů od roku 2014 je uvedeno v **příloze č. 2.**

[33] Francouzský termín pro právní řád Evropské unie.
[34] § 16 Zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje.

3.2.5 Definice a klasifikace pojmu REGION

REGION

Definice pojmu „region“ je v literaturách chápána v různých smyslech, jeho podstata je v mnohých případech vykládána na základě odlišných hledisek i významů. V obecném slova smyslu je region chápán jako územní celek, který je pomocí jednoho či více znaků (kritérií) vyčlenitelný z širšího území. Obvykle je pomocí těchto znaků vymezován pro konkrétní účel, nebo mu v uspořádání území přísluší konkrétní funkce.

Vzhledem k tématu této diplomové práce má zásadní význam definice uvedená v Zákoně č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, jež jako jediný normativní dokument v ČR definuje pojem „region“ (§ 2 písm. a) jako *„územní celek, vymezený územními obvody krajů a obcí, jehož rozvoj může být podporován podle tohoto zákona.“*.

Klasifikace regionů

Každý členský stát EU má za sebou samostatný vývoj územněsprávního členění respektujícího přirozené potřeby státní správy a obyvatel. Jak uvádí MMR existuje v Evropské unii 28 různých systémů správního členění, což omezuje možnosti vzájemného statistického a ekonomického srovnávání regionů pro účely politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Pro statistické monitorování a analýzy ekonomické a sociální situace v regionech byla v roce 1988 zavedena jednotná nomenklatura územních statistických jednotek (NUTS[35]). Na jejím základě jsou dle počtu obyvatel definovány tři hlavní úrovně regionálního členění území: NUTS I, NUTS II, NUTS III.

Tabulka 1 *Klasifikace NUTS*

Úroveň	Doporučený minimální počet obyvatel	Doporučený maximální počet obyvatel
NUTS I	3 000 000	7 000 000
NUTS II	800 000	3 000 000
NUTS III	150 000	800 000

Zdroj: MMR ČR

[35] Slovo vytvořené z prvních písmen francouzského názvu La Nomenclature des unités teritoriales statistiques.

ČR byla historicky dělena na kraje, které v rámci klasifikace odpovídající úrovni NUTS III. Kvůli vstupu do EU musela zavést další stupeň členění odpovídající úrovni NUTS II, a to ***regiony soudržnosti***[36] pro účely efektivního získávání prostředků z evropských fondů. V rámci úrovně NUTS II je totiž směřována podpora z fondů EU v cíli Konvergence a částečně též Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Regiony soudržnosti se skládají z jednoho či více krajů a to z důvodu, že regionální politika je směřována především do územních celků s počtem obyvatel pohybujícím se mezi 800 tisíci a třemi miliony. Protože kraje v rámci ČR těchto počtů obyvatelstva většinou nedosahují, vznikly regiony soudržnosti Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Jihozápad, Střední Čechy, Střední Morava a Moravskoslezsko a Hlavní město Praha[37] viz obrázek 1.

Obrázek 1 *Skladba 14 krajů (NUTS III) do 8 regionů soudržnosti (NUTS II)*

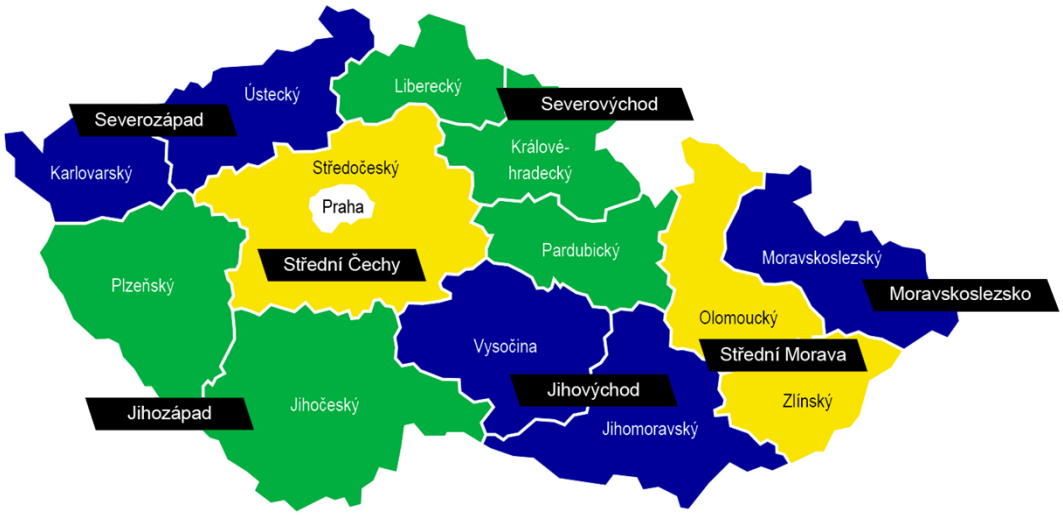

Zdroj: MMR ČR

Kromě tří úrovní NUTS existují další dvě nižší úrovně územněsprávního statistického členění. Toto členění již není rozhodující pro rozdělení prostředků z fondů EU. Jedná se o tzv. místní administrativní jednotky (LAU[38]) viz tabulka č. 2.

[36] Stupeň mezi státem a krajem.

[37] Praha výrazně převyšuje ekonomickými ukazateli ostatní části ČR a proto nesplňuje kritéria pro příjem prostředků z finančně nejobjemnějšího cíle politiky soudržnosti Konvergence. Praha je oprávněna čerpat prostředky z cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Z evropských fondů plyne do hlavního města ČR menší objem peněz, než do ostatních regionů, jelikož Praha má značnou ekonomickou dynamiku a nízkou nezaměstnanost i bez pobídek EU.

[38] Zkratka z anglického Local administrative unit, tedy místní správní jednotka.

Tabulka 2 *Klasifikace NUTS a LAU*

Úroveň	Název	Jednotek
NUTS I	Stát	1
NUTS II	Regionální soudržnosti	8
NUTS III	Kraje	14
LAU I	Okresy	76 + 15 pražských obvodů
LAU II Obce		6249

Zdroj: MMR ČR

3.3 Evropské strukturální a investiční fondy v rámci České republiky

Finanční prostředky ze strukturálních fondů EU jsou čerpány především prostřednictvím Operačních programů (dále jen „OP“) a jiných programů. Operační program je plán cílených intervencí, navržený pro stimulaci nebo rozšíření rozvoje jednoho nebo několika sektorů. Příprava OP, projednání a schválení představuje jednu ze základních podmínek získání finanční pomoci z fondů EU. Členění operačních programů odráží především hlavní oblasti, jež jsou předmětem podpory.

3.3.1 Programové období 2004 – 2006[39]

1. Charakteristika programového období

ČR vstoupila do EU k 1. 5. 2004, tedy v druhé polovině programovacího období 2000–2006. Přestože programové období EU již pomalu končilo, ČR byla v čerpání velmi úspěšná. Politika soudržnosti byla v rámci daného období realizována na základě následujících tří cílů a dle stanovených horizontálních priorit.

Cíle:

- Cíl 1 – podpora rozvoje zaostávajících regionů (pro regiony s HDP pod hranicí 75 % průměru EU);

[39] Programové období v rámci EU bylo 2000-2006.

- Cíl 2 – podpora oblastí potýkajících se s restrukturalizací (všechny oblasti, které nespadají pod Cíl 1 a které dlouhodobě vykazují vysokou míru nezaměstnanosti, kriminality, špatnou úroveň školství nebo životního prostředí – v případě ČR spadá do tohoto cíle území Hl. města Prahy);
- Cíl 3 – podpora politiky zaměstnanosti a vzdělání (snížení nezaměstnanosti prostřednictvím rekvalifikace, vzdělávání a školení).

Horizontální priority:

- Rovné příležitosti
- Životní prostředí
- Informační společnost
- Vyvážený rozvoj regionů

Výše uvedené cíle politiky soudržnosti v daném období byly v ČR realizovány v pěti operačních programech a v Iniciativách Společenství viz **příloha č. 3.**

Region Praha nenaplňoval kritérium HDP menšího než 75% průměru zemí EU-15, a proto se RPS spolu s možností čerpat z prostředků Cíle 1 na něj nevztahovala. Tento region však měl možnost čerpat prostředky v rámci Cíle 2 a Cíle 3[40].

2. Přehled čerpání finančních prostředků

Celkově ČR v období 2004-2006 vyčerpala přes 1,69 miliard EUR, a využila tak téměř všechny jí přidělených prostředků. Celkově bylo zrealizováno přes 13 000 projektů z různých oblastí.

3.3.2 Programové období 2007 – 2013

1. Charakteristika programového období

Investice členských států v tomto období byly koncentrovány na cíle vyplývající ze strategie Evropské unie na pomoc růstu a zaměstnanosti, tzn. Lisabonské strategie. Konkrétní strategie a oblasti pro čerpání evropských prostředků jsou pak stanoveny v

[40] Na základě dokumentů: Jednotný programový dokument pro Cíl 2, Jednotný programový dokument pro Cíl 3.

Národním strategickém referenčním rámci[41] a další cíle a priority také v Národním rozvojovém plánu ČR pro období 2007–2013.

Česká republika si v Národním strategickém referenčním rámci pro dané programové období stanovila následující strategické cíle, které byly naplňovány prostřednictvím jednotlivých 26 operačních programů:

1) Strategický cíl: Konkurenceschopná česká ekonomika
2) Strategický cíl: Otevřená, flexibilní a soudržná společnost
3) Strategický cíl: Atraktivní prostředí
4) Strategická cíl: Vyvážený rozvoj území

2. Přehled programů a vazba na cíle regionální politiky EU

V programovém období 2007-2013 sledovala politika soudržnosti EU tři cíle, tedy počet cílů oproti předcházejícímu programovému období je zachován, avšak jejich specifikace je odlišná.

I. Cíl 1 - konvergence

Tento Cíl měl za úkol podporovat hospodářský a sociální rozvoj v nejméně rozvinutých členských zemích a regionech[42], což jsou v ČR všechny regiony soudržnosti s výjimkou Prahy. Tento cíl byl financovaný z ERDF, ESF a FS a je realizovaný prostřednictvím osmi tematických operačních programů a sedmi regionálních operačních programů[43] **viz příloha č. 3**.

II. Cíl 2 - Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Úkolem tohoto cíle byla podpora ekonomických změn v průmyslových, městských a venkovských oblastech. V ČR do tohoto cíle spadá pouze hl. město Praha. Z tohoto důvodu byly realizovány pouze dva operační programy, **viz příloha č. 3**.

III. Cíl 3 - Evropská územní spolupráce

Cíl 3 usiloval o podporu přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů za účelem podpory harmonického a vyváženého rozvoje na území EU. V ČR pod něj spadaly všechny regiony. Prostředky bylo možno čerpat z devíti OP, viz **příloha č. 3**.

---

[41] Úplné znění dokumentu k dispozici na https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/Programove-obdobi-2007-2013/Dokumenty/Ramcove-dokumenty/Strategicke-dokumenty

[42] S hrubým domácím produktem (HDP) na obyvatele nižším než 75% průměru HDP EU

[43] Detailní popis jednotlivých programů je k dispozici na www.dotaceeu.cz, které zpravuje MMR ČR

3. Přehled čerpání finančních prostředků

V programovém období 2007-2013 bylo z rozpočtu EU na politiku soudržnosti vyčleněno přes 347 miliard eur, z kterých Česká republika měla možnost čerpat více než 26 miliard eur viz tabulka č. 3.

Tabulka 3 *Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle regionální politiky v období 2007 - 2013 na počátku programového období*

Cíl	Fondy pro EU27	%	Fondy pro ČR	%
Konvergence	283 mld. €	81,54 %	25,88 mld. €	96,68 %
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	54,96 mld. €	15,95 %	419,09 mil. €	1,56 %
Evropská územní spolupráce	8,72 mld. €	2, 52 %	389,05 mil. €	1,46 %
Celkem	**347 mld. €**	**100 %**	**26,69 mld. €**	**100 %**

Zdroj: MMR ČR

Aktuálně probíhá kontrola a uzavírání programu. Souhrnný přehled čerpání ze SF/FS v daném programovém období je znázorněn v grafu č. 1.

Graf 1 *Souhrnný stav čerpání ze SF/FS v daném programovém období*

Zdroj: MMR ČR

3.3.3 Programové období 2014 – 2020

1. Charakteristika programového období

Regionální politika poskytuje v současném období rámec pro investice k plnění cílů strategie Evropa 2020[44]. Do roku 2020 by mělo dojít k naplnění pěti základních cílů:

1) Zaměstnanost: zaměstnáno 75 % lidí ve věku 20–64 let.
2) Výzkum a vývoj: investovat 3 % HDP EU do výzkumu a vývoje.
3) Změna klimatu a energetická udržitelnost: snížení emisí skleníkových plynů v EU o 20 % oproti úrovni z roku 1990, 20 % energie z obnovitelných zdrojů, 20% nárůst úspory energie.
4) Vzdělání: snížit počet studentů, kteří nedokončí vzdělání, o 10 %, minimálně o 20 milionů méně lidí zasažených nebo ohrožených chudobou a sociálním vyloučením.
5) Boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení: Minimálně o 20 milionů méně osob se znevýhodněním a lidí ohroženým chudobou či sociálním vyloučením.

Záměrem EU je, aby ESI fondy maximálním možným způsobem přispěly k naplňování konceptu Strategie Evropa 2020. S ohledem na tuto strategii byly v Dohodě o partnerství pro programové období 2014-2020 definovány národní rozvojové priority. K jejich naplňování dochází díky jednotlivým programům, skrze které se čerpají prostředky z ESI fondů (ERDF, FS, ESF). Ty můžeme rozdělit na tematické programy, které jsou zaměřeny na specifické oblasti, a na programy Evropské územní spolupráce, při jejichž čerpání je nutná spolupráce překračující hranice jednoho členského státu.

2. Přehled programů a vazba na cíle regionální politiky EU

V programovém období 2014–2020 došlo k několika změnám. Kromě mírného snížení počtu operačních programů (vytvoření jednoho Integrovaného regionálního operačního programu), došlo například k užšímu provázání kohezní politiky v celé EU se strategií Evropa 2020. Programy pro programové období 2014–2020 byly vymezeny usnesením vlády ČR č. 867 ze dne 28. listopadu 2012 a jsou uvedeny v **příloze č. 3**.

[44] Strategie Evropa 2020 představuje hlavní hospodářskou reformní agendu Evropské unie s výhledem do roku 2020. Nahrazuje tzv. Lisabonskou strategii, jejíž časový horizont vypršel rokem 2010. České znění k dispozici na https://www.mmr.cz/getmedia/7c31b211-1a5a-46a8-b6bd-151b72dc94ec/EU2020-CJ.pdf.

3. Alokace finančních prostředků

Česká republika má v současném programovém období k dispozici téměř 24 miliard eur rozdělených do jednotlivých programů dle grafu č. 2.

Graf 2 *Alokace ESI fondů mezi tematickými programy v období 2014-2020*

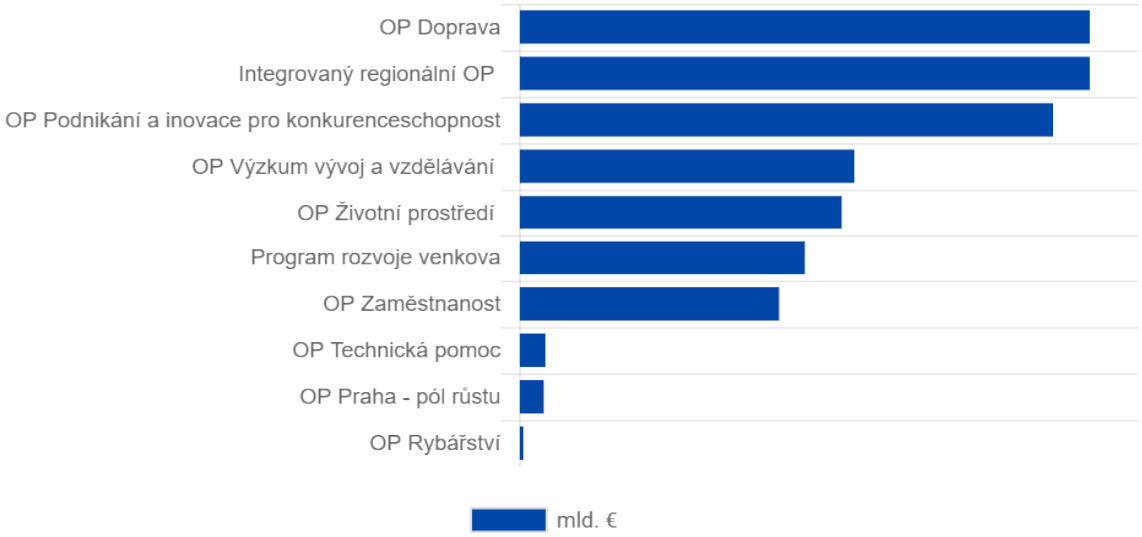

Zdroj: MMR ČR

Vzhledem ke skutečnosti, že dané programové období aktuálně probíhá, jsou k dispozici průběžné reporty o čerpání finančních prostředků viz graf č. 3.

Graf 3 *Stav čerpání Dohody o partnerství v mld CZK k 30. 11. 2018*

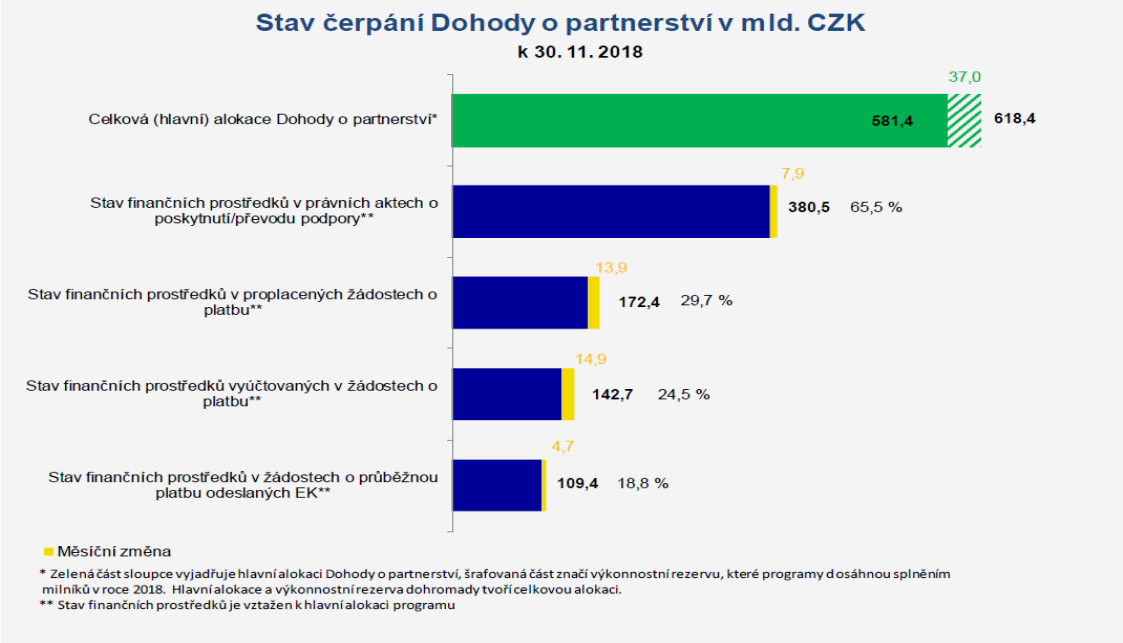

Zdroj: MMR ČR

3.3.4 Programové období 2021 – 2027

Návrh pro regionální rozvoj a politiku soudržnosti po roce 2020 Komise zveřejnila v červnu 2018. Komise deklarovala, že chce „modernizovat politiku soudržnosti, jejímž cílem má být růst hospodářské a sociální konvergence a pomoc regionů“. Nová podoba kohezní politiky bude ovlivněna geopolitickým a finančním vývojem souvisejícím s děním v EU, kam patří např. vystoupení Velké Británie z EU (tlak na prohlubování integrace v podobě Eurozóny jako jeho protipólu) či nutnost řešit migrační a bezpečnostní otázky.

S rozpočtem ve výši 373 mld. eur v závazcích na období 2021–2027 chce regionální politika snížit rozdíly napříč EU. Hlavním cílem návrhu je politiku modernizovat, zjednodušit a připravit ji na nové výzvy. Regiony by i pro období po roce 2020 měly zůstat rozděleny do tří kategorií:

1) méně rozvinuté,
2) přechodové,
3) více rozvinuté regiony.

Jedenáct tematických cílů, které jsou uplatňovány v rámci programového období 2014–2020, bylo přetransformováno do pěti politických cílů. Hlavní oblasti zájmu nicméně zůstaly zachovány. Dle informací MMR by ČR z unijního rozpočtu měla na regionální politiku čerpat 17,8 miliard eur v cenách roku 2018. Ve srovnání se současným obdobím se jedná o snížení o 2,7 miliard eur.

3.4 Systém fungování strukturálních fondů v programovém období 2007-2013

3.4.1 Rámcové dokumenty

Rámcové dokumenty vytvářející rámec implementace regionální politiky EU na území ČR v programovém období 2007–2013. Určují hlavní směry, cíle a zásady rozvoje. Nařízení v oblasti politiky soudržnosti jsou aplikovatelná přímo, tzn. jednotlivá nařízení není nutné převádět do českého právního řádu prostřednictvím českého právního aktu, který stanoví práva a povinnost. MMR je centrálním koordinátorem pro využívání fondů EU v ČR. Českou právní úpravu politiky regionálního rozvoje stanovuje zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů.

Obecně je lze rozdělit na dokumenty, jež fungují na platformě EU a na dokumenty, které tyto dokumenty doplňují/konkretizují na národní úrovni.

Dokumenty EU

Základním dokumentem pro stanovení finančního rámce daného období je ***finanční perspektiva EU***. Jedná se o víceletý finanční rámec přijímaný ve formě meziinstitucionální dohody, tedy dohody mezi Evropským parlamentem, Evropskou komisí a Radou EU. Předmětem této dohody jsou hlavní rozpočtové priority EU a stanovení jejich maximální výše v rámci jednotlivých priorit. Konečné znění Finanční perspektivy na období 2007-2013 bylo schváleno na summitu Evropské rady dne 16. 12. 2005 a na regionální politiku vyčleňuje 308,1 mld. EUR[45] (pro ČR je z rozpočtu EU na politiku soudržnosti vyčleněno 688 mld. Kč).

Dalším základním dokumentem, jimiž byly zřízeny Strukturální fondy a Fond soudržnosti je tzv. ***Obecné nařízení***[46]. Tento dokument stanovuje obecná pravidla ERDF, ESF a FS, dále vymezuje cíle, ke kterým mají fondy přispívat, kritéria způsobilosti členských států a regionů pro tyto fondy, dostupné finanční zdroje a kritéria pro jejich přidělování. Také vymezuje kontext pro politiku soudržnosti, včetně metody pro stanovení strategických obecných zásad Společenství pro soudržnost, národního strategického referenčního rámce a procesu přezkumu na úrovni Společenství. K tomuto účelu toto nařízení stanoví zásady a pravidla pro partnerství, programování, hodnocení, řízení, včetně finančního řízení, a pro monitorování a kontrolu na základě odpovědností sdílených členskými státy a Komisí. Na tento dokument navazují jednotlivá ***nařízení EP a Rady (ES) o jednotlivých fondech***[47], která detailněji upravují úkoly jednotlivých fondů, rozsahy pravomocí s ohledem na jednotlivé cíle regionální politiky a pravidla způsobu poskytnutí pomoci v rámci jednotlivých fondů.

---

[45] Znění finanční perspektivy je k dispozici na https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/Programove-obdobi-2007-2013/Dokumenty-regionalni-politiky/Legislativa/Financni-perspektiva-2007%E2%80%942013/Financni-perspektiva-EU-na-leta-2007-2013-vysledn.

[46] NAŘÍZENÍ RADY (ES) Č. 1083/ 2006 Z 11. ČERVENCE 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999.

[47] **ERDF**-Nařízení EP a Rady (ES) č. 1080/ 2006 z 5. prosince 2006 (včetně Nařízení EP a Rady (ES) č. 397/2009 z 6. května 2009, včetně Nařízení EP a Rady (EU) č. 437/ 2010 z 19. května 2010).
ESF-Nařízení EP a Rady (ES) č. 1081/2006 z 5. července 2006 (Včetně Nařízení EP a Rady (ES) č. 396/2009 z 6. května 2009), **ESÚS**-Nařízení EP a Rady (ES) č. 1082/ 2006 z 5. července 2006,
FS- nařízení Rady (ES) č. 1084/ 2006 z 11. července 2006.

Tzv. ***prováděcí nařízení***[48] pak má zajistit prováděcí pravidla k Obecnému nařízení, tj. zajistit informovanost o možnostech využití strukturálních fondů, vymezit odpovědnost a úlohu, kterou by měl hrát každý zúčastněný subjekt, informace o využívání finančních prostředků, zajistit průhlednost celého financování, řízení nesrovnalostí a finančních oprav, zabránění zneužívání finančních prostředků apod.

Pro samotnou tvorbu OP je velmi důležité též ***rozhodnutí Rady EU č. 2006/702/ES ze dne 6. 10. 2006, o strategických obecných zásadách Společenství pro soudržnost***, které mají členským státům sloužit jako orientační rámec při přípravě národních strategických referenčních rámců a operačních programů pro období 2007-2013. V neposlední řadě se regionální politika v daném období řídí relevantními články ***Smlouvy o fungování EU***, konkrétně ESF čl. 162-163, HSÚS čl. 174-178.

Dokumenty v rámci národní implementace

Dokumenty na národní úrovni se pro snazší orientaci dělí do několika skupin:

- Rámcové dokumenty,
- Metodické dokumenty,
- Materiály do vlády,
- Analytické výstupy,
- Evaluace, Publicita a informační materiály.

Mezi ty obecné, resp. rámcové dokumenty[49] patří ***Strategie udržitelného rozvoje České republiky*** z listopadu 2004, ***Strategie hospodářského růstu České republiky*** z roku 2005 a ***Strategie regionálního rozvoje České republiky*** (usnesení vlády č. 560/2006), k jejímuž vydání zmocňuje § 5 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů.

Speciálně pro účely čerpání prostředků z evropských strukturálních fondů byl vypracován ***Národní rozvojový plán České republiky pro období 2007-2013***[50] (dále také „NRP ČR“). NRP ČR navazuje na Národní rozvojový plán České republiky pro období

[48] Prováděcí Nařízení Komise (ES) č. 1828/ 2006 z 8. prosince 2006 včetně Nařízení Komise (ES) č. 846/ 2009 z 1. září 2009 včetně Nařízení Komise (EU) č. 832/ 2010 z 17. září 2010.

[49] Někdy uváděné jako strategické dokumenty.

[50] Celé znění viz https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/Programove-obdobi-2007-2013/Dokumenty/Ramcove-dokumenty/Strategicke-dokumenty/Navrh-narodniho-rozvojoveho-planu-Ceske-republiky.

2004-2006. NRP ČR vychází z obecného i prováděcího nařízení (nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 a nařízení Komise (ES) č. 1828/2006) ke strukturálním fondům a Fondu soudržnosti, ze strategických dokumentů EU i ČR. Národní rozvojový plán též definuje prioritní osy a cíle, které jsou dále promítnuty do jednotlivých operačních programů. Také popisuje nastavení systému koordinace regionální politiky, což se následně promítá do Národního strategického referenčního rámce.

Obecné nařízení ukládá členským státům vypracovat ***Národní strategický referenční rámec***[51] *(dále také „NSRR")*, který je základním programovým dokumentem pro období 2007-2013. NSRR ČR popisuje strategické cíle, způsob řízení a koordinace regionální politiky v České republice, představuje systém finančních toků fondů EU v ČR a určuje české operační programy pro realizaci regionální politiky.

Operační programy pak jsou dále jednotlivě rozpracovávány v rámci jednotlivých metodických dokumentů upřesňující a vykládající pravidla pro řízení programů a projektů v programovém období 2007-2013. ***Metodické dokumenty*** jsou rozděleny dle tematického zaměření (administrativní kapacita, archivace dokumentů, monitorování programů, veřejné zakázky, rizika, způsobilé výdaje a další[52]). Programové dokumenty jednotlivých operačních programů schvaluje Evropská komise. Každý operační program obsahuje několik cílů, prioritních os a programů (oblastí) podpory[53], v jejichž rámci jsou vyhlašovány jednotlivé výzvy k podávání žádostí o poskytnutí dotace.

3.4.2 Institucionální zajištění regionálního rozvoje a územní správa v ČR[54] pro období 2007-2013

1. <u>Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a jím zřízené orgány</u>

MMR ČR je centrálním koordinátorem pro využívání fondů EU v ČR. V kompetenci MMR bylo vytvoření Národního rozvojového plánu, NSRR a dalších oficiálních dokumentů pro období 2007 - 2013. Monitorováním procesu uskutečňování záměrů NSRR se na národní úrovni zabývá Řídicí a koordinační výbor.

---

[51] Národní strategický referenční rámec byl EK přijat dne 27. července 2007.
[52] Kompletní výčet vč. úplného znění dokumentů k nalezení na https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/Programove-obdobi-2007-2013/Dokumenty/Metodicke-dokumenty.
[53] Někdy místo „oblast podpory" je uvedena „oblast intervence".
[54] Členění je zaměřeno na operační programy.

Národní orgán pro koordinaci[55]

Vláda ČR schválila dne 22. února 2006 usnesením č. 198/2006 roli MMR jako centrálního metodického a koordinačního orgánu politiky hospodářské a sociální soudržnosti v programovém období 2007-2013 a následně i pro období 2014-2020. Pro výkon této funkce byl na MMR ČR zřízen Národní orgán pro koordinaci (dále také „NOK"). NOK zodpovídá za řízení a koordinaci realizace a naplňování stanovených cílů NSRR pro programové období 2007–2013 a Dohody o partnerství pro programové období 2014–2020 v České republice.

NOK plní roli hlavního partnera vůči EK v oblasti implementace fondů EU v České republice. Informuje EK souhrnně o realizaci programů spolufinancovaných z fondů EU a řeší s ní nastalé problémy a rizika. Metodická role NOK spočívá v nastavení jednotných minimálních standardů a pravidel pro realizaci všech programů spolufinancovaných z fondů EU zejména v oblasti monitorování, provádění evaluací, výběru a hodnocení projektů, způsobilých výdajů, řízení rizik apod. NOK dále sleduje a vyhodnocuje realizace programů. Na základě identifikace a vyhodnocení rizik v jednotlivých programech NOK předkládá návrhy opatření ke zlepšení výsledků a koordinuje související procesy směřující k naplnění cílů a priorit stanovených NSRR a Dohodou o partnerství. Na starosti má též jednotnou a srozumitelnou informační kampaň o čerpání prostředků z EU, tzv. publicitu. Významnou úlohu hraje NOK při vytváření jednotného implementačního prostředí a zajištění kvalitního personální zabezpečení pro všechny operační programy.

Řídící a koordinační výbor[56]

Řídící a koordinační výbor (dále také „ŘKV") byl pro potřeby koordinace pomoci poskytované ES na úrovni státu zřízen usnesením vlády č. 1180 ze dne 22. října 2007 na základě §18 zákona č. 248/ 2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje.

ŘKV je mechanismem na národní úrovni pro zajištění nejširší koordinace za účasti nejen orgánů zapojených do implementace, ale také hospodářských a sociálních partnerů, dále také plní funkci monitorovacího výboru na úrovni NSRR. Svým usnesením dává

[55] https://www.dotaceeu.cz/cs/Fondy-EU/Narodni-organ-pro-koordinaci
[56] https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/Narodni-organ-pro-koordinaci/Koordinace/Ridici-a-koordinacni-vybor

doporučení pro další postup v oblasti SF/FS. ŘKV může předkládat informace či konkrétní opatření vládě ČR na vědomí, případně ke schválení.

Úkolem ŘKV je zejména projednávat a doporučovat finanční a věcné změny schválených operačních programů, projednávat návrhy a změny procedurálních postupů a pravidel, schvalovat a předkládat vládě opatření ke zlepšení účinnosti implementace NSRR a operačních programů, projednávat a schvalovat návrhy na finanční a věcné změny NSRR vyplývající z rozhodnutí Komise.

2. Ministerstvo financí ČR a jím zřízené orgány

Ministerstvo financí (dále také „MF“) jako ústřední správní úřad pro finanční kontrolu v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, ve znění pozdějších předpisů, metodicky řídí, koordinuje a zajišťuje výkon kontroly a auditu v rámci operačního programu.

Platební a certifikační orgán

Platebním a certifikačním orgánem (dále také „PCO“) se rozumí orgán zodpovědný za celkové finanční řízení prostředků poskytnutých ČR z rozpočtu ESI fondů a certifikaci výdajů[57]. Výkonem funkce Platebního a certifikačního orgánu pro strukturální fondy EU byl rozhodnutím ministra financí[58] pověřen odbor Národní fond Ministerstva financí. Úkoly PCO jsou uvedeny v čl. 61 obecného nařízení[59].

Auditní orgán

Auditní orgán (dále také „AO“) je národní, regionální nebo místní veřejný orgán či subjekt stanovený pro každý operační program. Jeho povinností je ověřovat účinnost fungování systému řízení a kontroly. Také monitoruje shodu projektů s národními a evropskými předpisy.

---

[57] V souladu s čl. 126 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o ERDF, ESF, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o ERDF, ESF, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006

[58] na základě Usnesení vlády České republiky č. 198/2006 ze dne 22. února 2006.

[59] NAŘÍZENÍ RADY (ES) Č. 1083/ 2006 Z 11. ČERVENCE 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999.

Auditním orgánem bylo v souladu s článkem 59 obecného nařízení pověřeno MF ČR[60]. Rozhodnutím ministra financí byl výkonem funkce pověřen útvar Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu, který je funkčně nezávislý na ŘO a na PCO.

AO odpovídá za provádění auditů k ověření účinného fungování řídícího a kontrolního systému implementace podpory ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Úkoly AO zahrnují kontrolu účinnosti fungování systémů řízení a kontroly (tzv. systémové audity), dále také odpovídá za provádění kontrol zaměřených konkrétně na vykazované výdaje (tzv. operační audity). Významnou součástí těchto kontrol je zajištění adekvátního oddělení funkcí jednotlivých hlavních orgánů (řídicí/certifikační orgány, zprostředkující subjekty). Za tímto účelem předává Evropské komisi zprávy, strategie a další dokumenty. Vybranými činnostmi (při zachování vlastní odpovědnosti) může Auditní orgán pověřit další auditní subjekt; další stupeň pověření však již není přípustný.

3. Implementační struktura operačních programů

Systém implementace programů musí být nastaven tak, aby umožnil řídícímu orgánu efektivně řídit program a dosahovat cílů programu, plnit řádně povinnosti stanovené nařízeními, byl srozumitelný pro žadatele, příjemce, samotné subjekty implementační struktury a kontrolní či auditní orgán.

Implementace programu má více rovin. V prvé řadě jde o vymezení struktury a povinností institucí odpovědných za řízení a realizaci programů, tzv. implementační struktura. Dále do implementační struktury patří úkoly a povinnosti zprostředkujících subjektů a příjemců pomoci. Dále zahrnuje soubor činností a postupů při samotné realizaci programu a projektů (informace a publicita, výběr projektů, monitorování, platby, věcná a finanční kontrola) při respektování požadavků příslušné legislativy ES a předpisů ČR pro nakládání s veřejnými prostředky.

Řídící orgán

Členské státy odpovídají za řízení programů podporovaných z politiky soudržnosti. Určený řídicí orgán poskytuje informace o programu, vybírá projekty a monitoruje jejich realizaci.

[60] Na základě Usnesení vlády ČR č. 198/2006 ze dne 22. února 2006.

Usnesením vlády č. 175/2006 z 22. února 2006 byly pověřeni jednotliví členové vlády zajistit funkci řídících orgánů operačních programů v období 2007-2013. Pověřenými řídícími orgány pro přípravu operačních programů jsou: MMR, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo dopravy, Hlavní město Praha a Regionální rady regionů soudržnosti NUTS II.

Řídící orgán zajišťuje realizaci programu v souladu s postupy v operačním manuálu každého programu a také v souladu s postupy uvedenými v obecným nařízením čl. 60[61]. K ověřování správnosti postupů příjemce provádí ŘO správní ověření každé žádosti o platbu, kterou podal příjemce, a jednotlivé operace ověřuje na místě. Pro účely ověřování na místě ŘO určí rozsah vzorku, na němž se přiměřeně ujistí, že související transakce jsou legální a řádné, s přihlédnutím k úrovni rizika, kterou řídící orgán stanoví v souvislosti s typem příjemců a daných operací. Metoda výběru vzorků by se každoročně eviduje v monitorovacích systémech.

Monitorovací výbor

Monitorovací výbor (dále také „MV“) zřizuje členský stát v souladu s článkem č. 63 Obecného nařízení. Úkolem MV je zajistit účinnost a kvalitu poskytované pomoci. Dle pravidel EK musí být monitorování odděleno od řízení programu. Povinností MV je zajistit dohled nad realizací jednotlivých operačních programů, tj. posuzuje a schvaluje kritéria pro výběr financovaných operací, schvaluje veškeré revize těchto kritérií podle potřeb programování, pravidelně hodnotí pokrok v dosahování konkrétních cílů operačního programu, přezkoumává výsledky implementace programu a evaluací, posuzuje a schvaluje výroční a závěrečné zprávy o provádění programu, může ŘO navrhnout jakoukoli revizi nebo přezkum operačního programu, posuzuje a schvaluje veškeré návrhy na změnu obsahu rozhodnutí EK o příspěvku z fondů.

ŘO a monitorovací výbor koordinuje své postupy s NOK a s Monitorovacím výborem NSRR, jehož roli zajišťuje ŘKV, zřízený MMR.

[61] [61] NAŘÍZENÍ RADY (ES) Č. 1083/ 2006 Z 11. ČERVENCE 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999

Zprostředkující subjekt

V souladu s článkem 59, odst. 2 obecného nařízení, resp. s článkem 42 odst. 1 obecného nařízení, jsou delegovány některé úkoly ŘO na zprostředkující subjekty (příjem žádostí a jejich evidenci, poskytování informací potenciálním žadatelům o podporu, hodnocení projektů, schválení výběru projektů a vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace, monitoring realizace projektů, fyzické kontroly na místě, přípravu podkladů pro monitorovací zprávy, kontrolu dodržování podmínek stanovených pro veřejné zakázky, veřejnosprávní kontrolu projektů, příjem žádostí o platby, jejich kontrolu, autorizaci plateb a zpracování příslušných výkazů včetně příkazu k převodu, vkládání dat do informačního systému, předávání informací a poskytování součinnosti ŘO při ověření a hodnocení výkonu delegovaných činností, informování o zjištěných podezřeních na nesrovnalosti, zajištění publicity a další úkoly dle instrukcí řídícího orgánu). Delegování činností je zajištěno odpovídajícími právními akty. Podrobný popis úkolů zprostředkujících subjektů je vždy uveden v Operačním manuálu příslušného operačního programu.

Schéma 1 *Implementační struktura IOP*

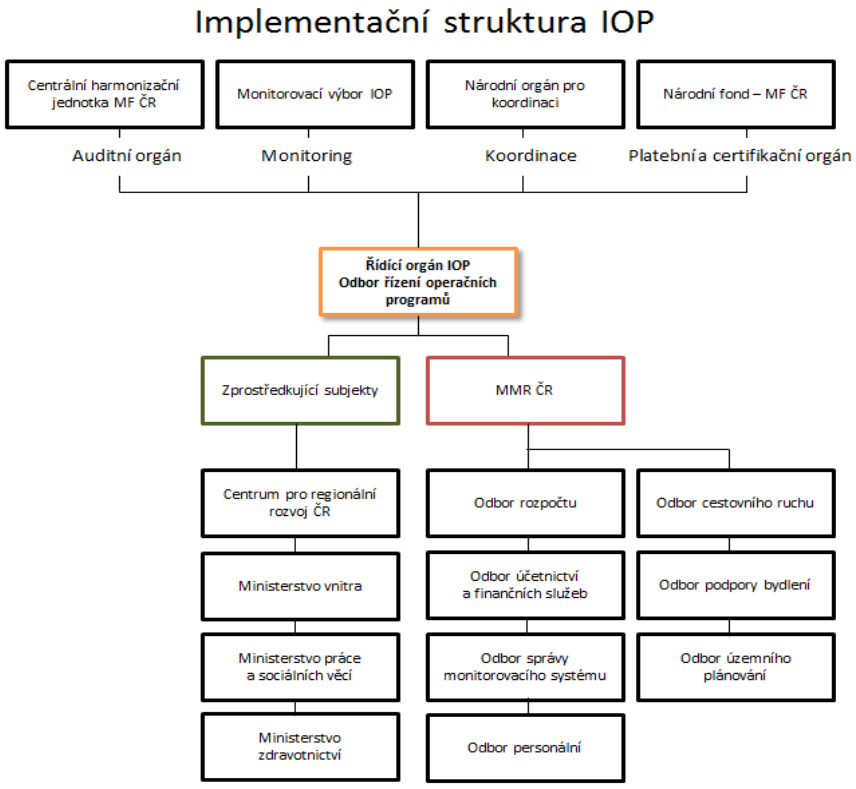

Zdroj: MMR ČR

3.4.3 Finanční toky

MF spravuje prostředky poskytované EK na financování programů strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. V programovacím období 2004 - 2006 byly prostředky ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti příjemcům propláceny zpětně Platebním orgánem prostřednictvím platebních jednotek. Tento systém nebyl tolik efektivní, proto Vláda pro programové období 2007 - 2013 schválila novou ***Metodiku finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007-2013***. Systém finančních toků operačních programů musí být nastaven ve shodě s touto metodikou.

Prostředky z rozpočtu SF jsou EK zasílány na účet PCO. V rámci PCO metodicky řídí finanční prostředky z rozpočtu EU oddělení Metodiky finančního řízení a plateb MF ČR, které realizuje převody prostředků z rozpočtu SF do příslušných rozpočtových kapitol. Podíl státního rozpočtu na spolufinancování a předfinancování podílu strukturálních fondů je příjemci dotace prvotně uhrazen z rozpočtové kapitoly MMR, respektive příslušného resortu, v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Následně PCO převádí na základě Souhrnné žádosti prostředky strukturálních fondů do kapitoly státního rozpočtu, která poskytla předfinancování prostředků strukturálních fondů.

Platby příjemců mohou probíhat dvěma způsoby:

1) **Platby ex-post** - poskytovatel dotace vystavuje příkaz k převodu prostředků státního rozpočtu na běžný účet příjemce na základě žádosti o platbu, kterou příjemce dotace podává po ukončení projektu[62], případně etapy projektu[63].
2) **Platby ex-ante** - dotace je příjemci proplácena prostřednictvím záloh, zálohy jsou uvolňovány postupně v průběhu realizace projektu vždy na základě vyúčtování předchozí zálohy.

Výběr varianty financování je v kompetenci ŘO po projednání se správcem příslušné kapitoly státního rozpočtu a je předem upraveno v příslušných dokumentech a metodikách.

Úkolem ŘO je definovat pro jednotlivé typy projektů, případně příjemců, věcné vymezení etap tak, aby proplácení projektů probíhalo co nejrychleji a zároveň byly vytvořeny podmínky pro uplatňování kontrol realizace projektů.

[62] V případě jednoetapového projektu.
[63] Zjednodušeně řečeno platby se provádí zpětně na základě předložené žádosti o platbu.

V každém programu hrazeném z fondů EU je nutné spolufinancování (neboli kofinancování) ze strany České republiky. V programovém období 2007-2013 činil maximální příspěvek EU 85 % alokace, nejméně 15 % tedy bylo hrazeno z národních veřejných rozpočtů, či z podílu příjemce[64]. Pokud se jednalo o projekty vytvářejí příjmy, byl podíl EU výrazně nižší a spolufinancování ze strany příjemce podstatně vyšší.

3.5 Integrovaný operační program

Jedním z programů, jejichž prostřednictvím bylo možné v období 2007–2013 získat dotaci z fondů EU, je Integrovaný operační program (dále také „IOP“).

IOP se především zaměřoval na podporu aktivit Cíle Konvergence v ČR, částečně byl pak zaměřen na podporu v rámci Cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Cílem IOP byla modernizace a zefektivnění činností a procesů v oblasti veřejné správy a navazujících veřejných služeb a územního rozvoje jako předpokladu pro vytvoření moderní občanské společnosti a zvýšení konkurenceschopnosti regionů a ČR jako celku. IOP vymezoval tři základní okruhy prioritních oblastí, které pokrývají:

- problematiku modernizace veřejné správy prostřednictvím informačních technologií;
- problematiku veřejných služeb zaměřených na lidské zdroje v oblastech sociální integrace, veřejného zdraví, služeb zaměstnanosti a v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik;
- problematiku veřejných služeb zaměřených na územní rozvoj ve vybraných oblastech cestovního ruchu, kulturního dědictví, bydlení a územních politik.

Tyto tři okruhy (veřejná správa – veřejné služby – územní rozvoj) představují vzájemně provázaný a integrovaný systém, jehož jednotícím prvkem je veřejná správa a veřejné služby, jejich kvalita, činnosti a nástroje, na úrovni státu, regionů i obcí.

IOP byl realizován prostřednictvím devíti prioritních os viz tabulka č. 4, z toho šest prioritních os podporovalo regiony spadající do cíle Konvergence. Tři prioritní osy umožnily podporu v regionu v rámci cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.

[64] Dle typu příjemce dotace.

Tabulka 4 *Prioritní osy a oblasti intervence IOP*

Číslo prioritní osy/oblasti intervence	Název prioritní osy/oblasti intervence
1a	**Modernizace veřejné správy – cíl Konvergence**
1.1a	Rozvoj informační společnosti ve veřejné správě
1b	**Modernizace veřejné správy – cíl RKaZ**
1.1b	Rozvoj informační společnosti ve veřejné správě
2	**Zavádění ICT v územní veřejné správě**
2.1	Zavádění ICT v územní veřejné správě
3	**Zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb**
3.1	Služby v oblasti sociální integrace
3.2	Služby v oblasti veřejného zdraví
3.3	Služby v oblasti zaměstnanosti
3.4	Služby v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik
4a	**Národní podpora cestovního ruchu – cíl Konvergence**
4.1a	Národní podpora cestovního ruchu
4b	**Národní podpora cestovního ruchu – cíl RKaZ**
4.1b	Národní podpora cestovního ruchu
5	**Národní podpora územního rozvoje**
5.1	Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví
5.2	Zlepšení prostředí v problémových sídlištích
5.3	Modernizace a rozvoj systémů tvorby územních politik
6a	**Technická pomoc – cíl Konvergence**
6.1a	Aktivity spojené s řízením IOP
6.2a	Ostatní náklady technické pomoci IOP
6b	**Technická pomoc – cíl RKaZ**
6.1b	Aktivity spojené s řízením IOP
6.2b	Ostatní náklady technické pomoci IOP

Zdroj: MMR ČR

3.5.1 Oblast intervence 5.1 - Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví[65]

Daná oblast intervence směřovala finanční prostředky na podporu:

- vytváření a zefektivňování národních metodických center pro vybrané oblasti kulturního dědictví,
- realizace vzorových projektů obnovy a využití nejvýznamnějších součástí nemovitého památkového fondu ČR,
- zdokonalování infrastruktury pro moderní kulturní služby s vyšší přidanou hodnotou.

1. <u>Podporované aktivity[66]</u>

5.1a Vytváření a zefektivňování národních metodických center pro vybrané oblasti kulturního dědictví

Národní metodická centra se specializují na konkrétní segmenty nemovitého, movitého a nehmotného kulturního dědictví, které mají potenciál využitelný pro podporu ekonomického a sociálního růstu a jsou rozloženy na území celé ČR. Součástí budování a zefektivnění center je obnova a využití památkových objektů či souborů nebo jiných vhodných nevyužitých objektů. Centra jsou umístěna v regionech spadajících pod Cíl Konvergence (mimo území hlavního města Prahy) s vysokou koncentrací daného segmentu a kde již jsou pozitivní zkušenosti s jeho využitím.

Jejich náplní je identifikace, dokumentace, uchování, prezentace a využití nemovitého, movitého a nehmotného kulturního dědictví ČR v daných segmentech. Centra plní v rámci celé ČR více funkcí:

- poskytují odborné kulturní služby vlastníkům památek a investorům v daném segmentu (např. provádějí rozbory a analýzy, zpracovávají metodiky obnovy a využití památek, poskytují konzultace) zaměřené na využití památek;
- poskytují veřejné služby pro odbornou veřejnost (zpracovávají rozbory a analýzy, pořádají celostátní a mezinárodní konference a workshopy apod.) i pro laickou

[65] Úplné informace o dané oblasti podpory jsou uvedeny v Příručce pro žadatele a příjemce.
[66] Dle příručky pro žadatele a příjemce.

veřejnost (např. zajišťují moderní formy prezentace nemovitého, movitého a nehmotného kulturního dědictví, vzdělávací akce a propagaci).

5.1b Realizace vzorových projektů obnovy a využití nejvýznamnějších součástí nemovitého památkového fondu ČR

Vzorové projekty jsou zaměřené na obnovu a využití nemovitých památek, jejich souborů a souvisejících památkově chráněných území k podpoře sociálního a ekonomického růstu vytvářením nových kulturních a dalších služeb. Slouží jako modelové příklady pro další projekty obnovy a využití obdobného typu památek. Použité přístupy a postupy musejí být aplikovatelné na obnovu a využití památek daného typu i jinde v ČR. Součástí vzorových projektů je zpracování a prezentace Kroniky projektu o využití daného typu památek a poskytování informací o vlastních zkušenostech s realizací projektu a s jeho výsledky zájemcům o přípravu a realizaci obdobných projektů.

- **podaktivita b1)** projekty obnovy a využití památkových objektů či souborů zapsaných:
  - na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO,
  - nebo na Seznamu kandidátů na zápis do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO,
  - nebo do Ústředního seznamu kulturních památek jako národní kulturní památka;
- **podaktivita b2)** projekty obnovy a využití ucelených tematických souborů kulturních památek ležících na území nejméně čtyř regionů NUTS 2 (mimo NUTS 2 Praha), které je nutné kvůli koordinaci a zajištění synergického efektu realizovat centrálně. Jde o projekty, jejichž součástí je vlastnicky nebo smluvně zajištěná garance příjemce za koordinovanou realizaci obnovy a centrálně zajištěné využívání daných památek.

Projekty musely mít prokazatelný přímý přínos na zvýšení atraktivity prostředí a multiplikační efekt, spočívající v replikovatelnosti způsobu obnovy a využití objektů v jiných vhodných místech v ČR a dále v tom, že umožní napojení dalších projektů v oblasti služeb a podnikání (cestovní ruch, řemeslná výroba, vzdělávací aktivity apod.) celostátně a i v daném regionu realizovaných například prostřednictvím příslušných regionálních operačních programů.

2. Příjemci podpory

- Aktivita 5.1a
  - organizační složky státu a jimi zřizované příspěvkové organizace[67];
  - nestátní neziskové organizace[68]
- Aktivita 5.1b
  - organizační složky státu a jimi zřizované příspěvkové organizace,
  - nestátní neziskové organizace (viz aktivita 5.1) ,
  - obce a jimi zřizované organizace[69] a svazky obcí[70],
  - zájmová sdružení právnických osob.

3. Výdaje projektu realizované v rámci IOP – kulturního dědictví

Jednotlivé výdaje realizované v rámci projektů financovaných ze zdrojů EU se dělí na výdaje **způsobilé** a **nezpůsobilé**.

Na realizaci projektu nesmí příjemci čerpat dotaci z žádného jiného dotačního titulu, jiného operačního programu, jiných prostředků krytých z rozpočtu EU a národních veřejných rozpočtů, krajských dotačních titulů, ani z jiných finančních mechanizmů nebo nástrojů finančního inženýrství.

Způsobilé výdaje

Výdaje na realizaci projektu bylo možné uhradit za předpokladu, že byly splněny následující principy:

- ***hledisko hospodárnosti*** – výdaj musí odpovídat cenám v místě, čase a v daném oboru obvyklým; k zajištění stanovených cílů musí dojít při co nejnižším vynaložení veřejných prostředků a při současném dodržení odpovídající kvality plněných úkolů,

[67] podle zákona č. 2/1969 Sb., ve znění pozdějších předpisů (tzv. kompetenční zákon) a zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

[68] obecně prospěšné společnosti podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů, nadace či nadační fondy podle zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, ve znění pozdějších předpisů.

[69] v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

[70] podle § 49 a násl. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

- ***hledisko účelnosti*** – výdaj musí mít přímou vazbu na projekt a být pro jeho realizaci nezbytný,
- ***hledisko efektivnosti*** – je nutné usilovat o maximalizaci poměru mezi vstupy a výstupy projektu,
- ***hledisko časové*** – výdaj byl uhrazen nejdříve po 1. 1. 2007 a realizace projektu nesmí být ke dni schválení prvního Rozhodnutí ukončena; výdaje musí být uhrazeny nejpozději do termínu ukončení projektu stanoveného v Rozhodnutí,
- ***dokladování a zaplacení výdaje*** – výdaje musí být identifikovatelné, prokazatelně zaplacené příjemcem a příjemce podpory je musí doložit účetními doklady, které musí mít zachycené ve svém účetnictví.

Za způsobilé výdaje jsou považovány např.: mzdové náklady vč. odvodů, nákupy materiálu a služeb, zabezpečení výstavby, nákup nemovitostí, projektová dokumentace, stavební část stavby, technologická zařízení, nákup nehmotného majetku, nákup mobiliáře a expozic, DPH a jiné[71].

Nezpůsobilé výdaje

Jedná se o výdaje, které nejsou podporovanými aktivitami v rámci jednotlivých projektů, tedy nejsou uvedeny jako způsobilé v jednotlivých příručkách, metodikách a jiných dokumentech v rámci programu. Tyto výdaje v rámci projektu mohou příjemci realizovat, musí být uvedeny v příslušných výkazech[72] vztahujících se k projektu, avšak tyto výdaje jsou výhradně hrazeny ze strany příjemce dotace.

3.5.1.1 Monitorovací indikátory

Povinností žadatele/příjemce bylo zavázat se v rámci projektu k naplnění alespoň jednoho indikátoru pro zvolenou aktivitu. U příslušného indikátoru musel být v žádosti o podporu přiřazen jeho název, počáteční hodnota a cílová hodnota. Tyto hodnoty byly následně uvedeny v Rozhodnutí o poskytnutí dotace a jejich naplnění je pro příjemce závazné.

[71] Přesný výčet způsobilých výdajů je uveden v příručce pro žadatele a příjemce pro danou oblast podpory.
[72] Jedná se zejména o monitorovací zprávy projektů vč. soupisky faktur.

Indikátory pro danou oblast podpory jsou následující:

- ***Počet vytvořených metodik v oblasti kulturního dědictví,***
- ***Zvýšení počtu návštěvníků památek a kulturních zařízení,***
- ***Počet zregenerovaných nemovitých kulturních památek,***
- ***Počet nově vybudovaných či zmodernizovaných kulturních zařízení.***

Nesplnění stanoveného indikátoru v době realizace projektu mohlo vést ke krácení nebo nevyplacení dotace. Jeho neudržení po dobu pěti let od ukončení realizace projektu může mít charakter porušení rozpočtové kázně s následkem finanční sankce. Příjemce vykazuje plnění indikátorů v monitorovacích zprávách poskytovateli dotace.

3.6 Ekonomická analýza

Dle Synka[73] lze chápat ekonomickou analýzu jako pozorování vybraného ekonomického celku rozloženého na menší části, které jsou dále zkoumány a hodnoceny za účelem nalezení možností jejich zlepšení. Tyto části jsou pak následně znovu složeny do upraveného celku s cílem zvýšení jeho výkonnosti.

Ekonomická analýza se nesoustředí pouze na rozbor finančních ukazatelů (tedy finanční analýzu), ale zahrnuje i množství dílčích analýz kvalitativní – neekonomické – povahy. Objektem ekonomické analýzy může být jak podnik, tak i některé jeho dílčí útvary nebo naopak celá skupina, jíž je podnik součástí. Důležitou charakteristikou ekonomické analýzy pak je jak rozbor zkoumaného objektu, tak i následná syntéza zjištěných poznatků, vyhodnocení situace a návrh variant řešení k dosahování lepších výsledků v budoucnosti.

Důležité při rozboru a stanovení ukazatelů ekonomické analýzy je stanovení, komu a jakému účelu hodnocení slouží. Mezi nejvýznamnější subjekty dle Synka patří[74]:

- management podniku,
- statutární orgány,
- akcionáři,
- zaměstnanci a odbory,
- finanční úřady,

[73] SYNEK, Miloslav. Ekonomická analýza. první. Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2003, s. 7
[74] SYNEK, Miloslav. Ekonomická analýza. první. Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2003, s. 7

- orgány statistiky,
- banky,
- investiční společnosti,
- věřitelé aj.

Pešková a Jindřichovská mezi základní členění nejvýznamnějších subjektů řadí[75]:

- Investory,
- Banky a věřitele,
- Obchodní partnery (dodavatelé a odběratelé)
- Konkurenti,
- Zaměstnanci,
- Stát a jeho orgány.

3.6.1 Finanční analýza

Finanční analýza se zabývá rozborem finanční situace podniku/subjektu, případně celého odvětví i státu. Jejím cílem je posoudit finanční situaci podniku/subjektu a poznat finanční zdraví. Na základě použitých účetních i statistických informací identifikuje slabé stránky, které by mohly působit podniku/subjektu problémy, a naopak stanoví její silné stránky.

Zdroje dat pro finanční analýzu jsou následující:

- finanční výkazy (rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha),
- výkaz o cash flow,
- výroční zpráva,
- výroky auditora,
- údaje z finančního účetnictví,
- údaje z manažerského účetnictví,
- statistické údaje a šetření.

[75] PEŠKOVÁ, Radka a JINDŘICHOVSKÁ, Irena. Finanční analýza. 1. vydání, Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2011, 205 s., ISBN 978-80-86730-80-6

3.6.1.1 Metody a ukazatele finanční analýzy

Při realizaci finanční analýzy musí být zvolena správná metoda analýzy. Volba správné metody musí být učiněna s ohledem na účelnost, nákladovost a spolehlivost. Dle Knápkové a Pavelkové[76] k základním metodám využívaným při finanční analýze patří:

- ***stavové (absolutní) ukazatele*** – majetková a finanční struktura, kde se pracuje s horizontálním (analýza trendů) a vertikálním rozborem (procentní rozbor dílčích položek rozvahy),
- ***tokové ukazatele*** – týká se zejména výkazu zisku a ztráty a cash flow, analýza příjmů a nákladů, vhodné je opět použít horizontální a vertikální analýzu,
- ***rozdílové ukazatele*** – za nejpodstatnější ukazatel se považuje čistý pracovní kapitál,
- ***poměrové ukazatele*** – nejpoužívanější metoda finanční analýzy, kde najdeme ukazatele rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti a ukazatele kapitálového trhu,
- ***soustavy ukazatelů*** – podrobnější rozklad určitého ukazatele, např. pyramidový rozklad,
- ***souhrnné ukazatele hospodaření*** – rychlé zhodnocení finančního zdraví pomocí jednoho čísla, každé složce přiřazena jistá váha na základě empirických výzkumů.

Ukazatele finanční analýzy se dělí do několika kategorií podle způsobu jejich výpočtu viz tabulka č. 4.

Tabulka 5 *Třídění finančních ukazatelů dle jednotlivých kritérií*

Kritérium	Třídění
Vztah k účetním výkazům	• ukazatele rozvahové, tj. položky aktiv a pasiv • ukazatele výsledkové, tj. náklady, výnosy, zisk • ukazatele peněžních toků (cash flow), tj. cash flow z provozní, investiční a finanční činnosti • ukazatele mezivýkazové, tj. ukazatele vzájemného vztahu rozvahy, výsledovky a peněžních toků • ostatní
Způsob charakteristiky jevu	• extenzivní (objemové) - přinášejí informaci o rozsahu (objemu), tj. udávají kvantitu v přirozených jednotkách • intenzivní (relativní) - charakterizují míru, v jaké jsou extenzivní ukazatele podnikem využívány, a ukazují, jak silně nebo rychle se tyto ukazatele mění

[76] KNÁPKOVÁ, Adriana a PAVELKOVÁ, Drahomíra. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 1. vydání, Praha: Grada Publishing a.s, 2010, 205 s., ISBN 978-80- 247-3349-4.

Matematický způsob výpočtu	• absolutní - převzaté z údajů účetnictví • rozdílové - vzniklé rozdílem dvou jiných ukazatelů • poměrové - vzniklé poměrem (podílem) dvou ukazatelů • procentní - poměr vyjádřený v %
Čas (okamžik nebo interval)	• ukazatele stavové - udávají stav k určitému okamžiku (např. položky rozvahy) • ukazatele tokové - udávají vývoj v určitém časovém intervalu (např. položky výsledovky, peněžní tok)

Zdroj: SŮVOVÁ, H., SRPOVÁ, J., POLOPRUTSKÁ, R., PETR, J., KNAIFL, O., KOHOUT, P., JACKO, F., HUBÁLEK, K., ŠPAČEK, E. Finanční analýza v řízení podniku, v bance a na počítači. 1. vydání Praha : Bankovní institut, a.s., 1999. Strana 20-21. ISBN: 80-7265-027-0.

Dále jsou uvedeny pouze tokové ukazatele a ukazatel čisté současné hodnoty, které jsou využity v následující části na příkladu realizovaného projektu.

A. Tokové ukazatele

Mezi tokové ukazatele se řadí analýzu cash flow, analýza tržeb či analýza nákladů. U cash flow je zkoumána vnitřní finanční síla podniku. Informace o struktuře, velikosti a vývoji celkových výnosů poskytuje rozbor tržeb. Při nákladové analýze se využívá kalkulace nákladů.

1) Analýza Cash flow

Dle Sedláčka[77] cash flow (dále jen CF) představuje reálný tok peněžních prostředků firmy za určité období. Ve finanční analýze se využívá CF pro posouzení příčin změn ve stavu peněžních prostředků, dále pro posouzení finančního hospodaření a investičních možností subjektu atd. CF nám říká, jak subjekt peněžní prostředky získal a jak byly tyto prostředky využity.

CF se skládá ze tří částí:

- CF provozní,
- CF investiční,
- a CF finanční.

Analýza CF se provádí pomocí:

- přehledu o peněžních tocích,
- na základě analýzy poměrových ukazatelů obsahujících CF.

[77] SEDLÁČEK, J. Účetní data v rukou manažera - finanční analýza v řízení firmy, 2. doplněné vydání. 1. vydání Praha : Computer Press®, 2001. ISBN: 80-7226-562-8.

Sedláček dále konstatuje, že pomocí přehledu o peněžních tocích můžeme analyzovat schopnost podniku vytvářet peněžní prostředky a potřeby podniku na užití peněžních prostředků, a to vždy v členění podle druhu činnosti podniku, tedy provozní, investiční a finanční. Nejdůležitější částí CF je CF z provozní činnosti, které nemůže být dlouhodobě záporné. Analýza provozního CF se zaměřuje především na hledání příčin záporného CF z provozní činnosti, hledání náznaků finanční tísně, sledování vývoje citlivých položek (např. zisku, dividend, úroků, …), zkoumání souvislostí mezi vývojem CF a vývojem tržeb.

Analýza investičního CF se zaměřuje na operace, které mají za následek přírůstek nebo úbytek dlouhodobého majetku, sleduje částku, za kterou podnik majetek nakoupil, a z jakých prostředků byl majetek nakoupen. Analýza finančního CF se zaměřuje na to, z jakých zdrojů se splácejí dluhy podniku (interní zdroje či nové půjčky), z jakých zdrojů se vyplácejí dividendy při zhoršené tvorbě provozního CF a jak byly použity peněžní prostředky získané emisí nových akcií, dluhopisů nebo dlouhodobým úvěrem. Analýza CF by měla obsahovat také předpokládaný vývoj CF do budoucnosti.

Metody zjišťování cash flow[78]:

1. Přímá metoda (metoda založená na sledování skutečných příjmů a výdajů)

   Tato metoda se v systémech podvojného účetnictví moc nepoužívá, protože je velmi náročná a nezachycuje toky peněžních prostředků, které nejsou příjmy a výdaji (např. změna stavu materiálu a ostatních zásob, pohledávek či závazků.

2. Metoda nepravá přímá (metoda transformace výnosově nákladových dat na příjmově výdajová)

   Tato metoda spočívá v tom, že se výnosy a náklady daného období upraví o změny aktiv a pasiv na příjmy a výdaje. Např. výnosy se korigují na příjmy o změny stavu pohledávek a náklady se korigují na výdaje o změny stavu dodavatelů. Musíme být vyloučeny transakce, které mají vliv na zisk, ale

[78] SEDLÁČEK, J. Účetní data v rukou manažera - finanční analýza v řízení firmy, 2. doplněné vydání. 1. vydání Praha : Computer Press®, 2001. ISBN: 80-7226-562-8.

nepředstavují příjem ani výdaj, a zařazeny transakce, které naopak neovlivňují zisk.

Pokud některé změny rozvahy (aktiv a pasiv) nemohou být přiřazeny k jednotlivým položkám výkazu zisků a ztrát, musí být vykázáy tyto položky samostatně bez vazby na náklady či výnosy. Tím se však snižuje vypovídací schopnost CF, protože se snižuje přesnost vykazovaných dílčích příjmů a výdajů a jejich sald.

3. Nepřímá metoda (metoda transformace hospodářského výsledku na cash flow)

Tato metoda vychází také z výkazu zisků a ztrát, konkrétně z hospodářského výsledku (zisku nebo ztráty), který se upravuje o změny položek rozvahy, které vyjadřují rozdíl mezi příjmy (výdaji) a výnosy (náklady). Tyto úpravy se nazývají úpravami o nepeněžní operace. Jde o:

- náklady, které v běžném účetním období nejsou výdaji,
- výnosy, které v běžném účetním období nejsou příjmy,
- změny potřeb pracovního kapitálu.

Tato metoda se používá nejčastěji, protože je velmi jednoduchá. Od roku 1993 je tato metoda povinná pro všechny podnikatele, kteří mají povinnost předkládat závěrečné účetní výkazy v plném rozsahu.

2) Analýza nákladů

Při analýze nákladů se hodnotí jak vývoj celkových nákladů, tak i dílčích složek nákladů. Při využití kalkulací (propočtu nákladů) můžeme analyzovat také vývoj nákladů jednotlivých produktů.

Zvýšení nákladů za dané období za nezměněných ostatních podmínek svědčí o nehospodárnosti podniku. Vývoj absolutní výše nákladů je ovšem nutné porovnávat vždy v souvislosti s vývojem absolutních tržeb. Od toho se odvozuje ukazatel nákladovosti:

$$\text{nákladovost} = \frac{celkové\ náklady\ za\ dané\ období}{objem\ výroby\ (tržeb)\ za\ dané\ období}$$

Analýzu nákladovosti můžeme provádět za subjekt celkem, za skupinu produktů či za jednotlivé produkty. Analýza nákladovosti má vyšší vypovídací schopnost než pouhá analýza absolutních nákladů.

B. Čistá současná hodnota

Čistá současná hodnota (dále také „ČSH“ nebo „NPV“[79]) je finanční veličina vyjadřující celkovou současnou (tj. diskontovanou) hodnotu všech peněžních toků souvisejících s investičním projektem.

Čistá současná hodnota se používá jako kritérium pro hodnocení výnosnosti investičních projektů. Hlavní výhodou tohoto kritéria je zohlednění faktoru času. ČSH ukazuje částku, o kterou se zvýší bohatství akcionářů a počítá se jako součet současných hodnot budoucích peněžních toků po celou dobu trvání investičního projektu. Vychází tak z relevantních budoucích peněžních toků (volné cash-flow) pro každý rok trvání projektu, cash-flow každého roku diskontuje na současnou hodnotu a současné hodnoty skrz veškeré roky trvání projektu sčítá.

Čistou současnou hodnotu investice vypočteme podle vzorce:

$$NPV = (V - N) + \frac{V_1 - N_1}{1+i} + \frac{V_2 - N_2}{(1+i)^2} + ... + \frac{V_n - N_n}{(1+i)^n} \quad \text{nebo-li} \quad NPV = \sum_{t=0}^{n} \frac{CF_t}{(1+r)^t}$$

kde:

1.vzorec:

i… je úroková (diskontní) míra za jedno období (rok),

n… je počet období (roků).

V…(odhadované příjmy) jsou kladné a **N** (náklady) záporné peněžní toky v jejich absolutní hodnotě; rozdíl (V-N) v příslušném roce je celkové výsledné cash flow (CF)

2. vzorec:

CF_t…peněžní toky v jednotlivých letech,

n…doba životnosti projektu,

r…diskontní úroková míra.

- Pokud je ČSH > 0 → investice firmě přináší přidanou hodnotu → investici lze přijmout (nicméně přijata být ve finále nemusí, protože alternativní projekty mohou generovat vyšší ČSH nebo pro realizaci projektu není dostatek prostředků).
- Pokud ČSH < 0 → investice firmě nepřináší přidanou hodnotu → měla by být zamítnuta.

[79] Zkratka z anglického slov „net present value“.

3.7 SWOT analýza

Jedná se o komplexní metodu kvalitativního vyhodnocení všech významných stránek fungování firmy, která je i silným nástrojem pro celkovou analýzu vnitřních i vnějších faktorů a v podstatě zahrnuje postupy technik strategické analýzy.

Název SWOT je složeninou počátečních písmen následujících anglických výrazů:

S - silné stránky podniku (Strenghts)

W - slabé stránky podniku (Weaknesses)

O - vnější příležitosti (Opportunities)

T - vnější hrozby (Threats)

Dle Tiché a Hrona[80] je SWOT analýza otevřeným hodnocením podniku a je velmi užitečným, pohotovým a snadno použitelným nástrojem k popisu celkové situace podniku. Dále uvádějí, že účelem této diagnózy není určit jakýkoliv druh silných stránek, slabých stránek, příležitostí a ohrožení, ale zaměřit se na vyzdvižení těch, které mají strategický význam. Některé silné stránky týkající se strategie jsou důležitější než ostatní, protože jejich na trh je silnější a při realizaci efektivní strategie hrají rozhodující roli. Podobně je to i v případě významnosti slabých stránek podniku. Některé mohou mít zásadní charakter, zatímco jiné nejsou tak důležité, nebo jsou snadno odstranitelné. Některé příležitosti jsou přitažlivější než jiné a stejně tak může být podnik zranitelný pouze ve vztahu k některým ohrožením.

Velmi důležité je tedy vyvodit ze SWOT analýzy závěry vztahující se ke konkrétní situaci subjektu a ohodnotit jejich dopad na výběr strategie. Sumarizace těchto výsledků umožňuje zpracování matice (viz schéma 2) a prvotní generování strategických alternativ.

[80] Tichá, I., Hron, J., Strategické řízení. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2016. ISBN: 978-80-213-0922-7

Schéma 2 *SWOT matice*

	Slabé stránky (W) 1, … 2, …	**Silné stránky (S)** 1, …. 2, ….
Příležitosti (O) 1, ….. 2, ….	**WO strategie** **„HLEDÁNÍ“** (překonání slabé stránky využitím příležitosti)	**SO strategie** **„VYUŽITÍ“** (využití silné stránky ve prospěch příležitosti)
Ohrožení (T) 1, …. 2, ….	**WT strategie** **„VYHÝBÁNÍ“** (minimalizace slabé stránky a vyhnutí se ohrožení)	**ST strategie** **„KONFRONTACE“** (využití silné stránky k odvrácení ohrožení)

Zdroj: Tichá, I., Hron, J., 2016

Typy strategie:

- **SO strategie** se v reálném fungování firem příliš nevyskytuje, jedná se spíše o žádoucí stav každého podniku. Zhodnocuje silnými stránkami podniku příležitosti identifikované ve vnějším prostředí.
- **WO strategie** se zaměřuje na odstraňování slabých stránek a využitím příležitostí.
- **ST strategie** je využitelná ve chvíli, kdy je podnik dostatečně silný na konfrontaci s ohrožením. Jako příklad uvádí Tichá a Hron firmu, která disponuje dobrým právním oddělení, může ho využít k vymáhání pokut u konkurentů, kteří kopírují jeho výrobky a ohrožují tak pozici firmy na trhu.
- **WT strategie** je strategií obrannou. Cílem je odstranit slabé stránky a eliminovat ohrožení z vnějšího prostředí.

4 Vlastní práce

4.1 Naplňování cílů

Jednou z klíčových otázek při strategickém plánování je efektivní investování finančních prostředků. Jako prostředek k hodnocení slouží zhodnocení naplnění jednotlivých naplánovaných cílů v rámci oblasti kulturního dědictví.

Strategie IOP zahrnovala globální cíl a tři specifické cíle, ze kterých vycházejí jednotlivé prioritní osy a oblasti intervence. Splnění specifických cílů bylo podmíněno realizací jednotlivých prioritních os, oblastí intervence a aktivit.

Globální cíl

Globálním cílem IOP 5.1 bylo zvýšení využití potenciálu kulturního dědictví a kulturních služeb.

Cíle programu v rámci dané prioritní osy

Cílem programu byla obnova a využití památkových objektů či souborů zapsaných na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO a Seznamu kandidátů na zápis do tohoto seznamu nebo zapsaných v Ústředním seznamu kulturních památek jako národní kulturní památka. Dále podpora projektů obnovy a využití ucelených tematických souborů kulturních památek ležících na území nejméně čtyř regionů NUTS 2 (vyjma NUTS 2 Praha) a konečně doplnění a zefektivnění stávající infrastruktury pro kulturní služby a kulturní průmysl na národní úrovni.

Specifické cíle

Specifické cíle vztahující se k oblasti kulturního dědictví byly následující:

- Technicky rehabilitovat a optimálně využít vybrané památky národního významu;
- zvýšit úroveň a dostupnost odborných veřejných služeb v oblasti péče o kulturní dědictví, jeho využití a prezentace;
- rozšířit a zkvalitnit kulturní služby a zlepšit jejich dostupnost;
- zvýšit atraktivitu regionů pro obyvatele, investory, zájemce, uživatele a návštěvníky.

4.2 Analýza výchozího stavu

Jak již bylo zmíněno v úvodu, cestovní ruch je jedno z nejrychleji se rozvíjejících odvětví v ČR a stává se stále významnějším a nepostradatelnějším faktorem regionálního rozvoje. ČR disponuje rozsáhlým kulturně-historickým dědictvím a spolu s přírodním bohatství vytvářejí dobré předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu ve středu Evropy. Potenciál pro rozvoj cestovního ruchu v ČR je značný, nicméně v některých případech je jeho využití ***nedostatečné***.

Ze statistik cestovního ruchu v roce 2006 vyplývalo, že návštěvnost turistů není nezanedbatelná, resp. je relativně vysoká, nicméně se soustřeďuje do tradičních atraktivních míst v ČR a nevyužívá se potenciál dalších regionů. Hlavním centrem cestovního ruchu byla a bude Praha, kde se koncentruje největší množství zahraničních turistů – cca 60%.

Tabulka 6 *Celková a sezónní návštěvnost podle krajů v roce 2006*

Kraj	Počet příjezdů		Čtvrtletní podíly příjezdů celkem			
	Celkem	z toho cizinci	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí
Hl. m. Praha	4 142 538	3 702 116	16,7	28,3	31,5	23,5
Středočeský	767 477	224 215	14,6	28,9	36,3	20,2
Jihočeský	1 101 216	333 402	10,8	26,2	46,7	16,3
Plzeňský	487 927	154 828	16,1	27,8	38,7	17,4
Karlovarský	669 905	479 742	17,8	27,7	31,5	23,0
Ústecký	392 388	167 380	14,1	29,9	35,6	20,4
Liberecký	802 499	243 166	26,6	23,1	31,4	18,9
Královéhradecký	982 077	332 840	27,9	21,7	33,9	16,5
Pardubický	353 089	58 586	18,2	24,5	36,3	21,0
Vysočina	407 720	59 399	18,1	27,2	38,1	16,6
Jihomoravský	1 069 258	397 239	15,0	28,7	37,2	19,1
Olomoucký	430 839	97 873	18,4	29,3	34,0	18,3
Zlínský	508 557	72 020	20,5	26,8	33,1	19,6
Moravskoslezský	609 436	112 668	19,5	23,8	33,1	23,6

Zdroj: ČSÚ

Kulturní dědictví

Kultura je významným ekonomickým odvětvím, které zahrnuje kulturní dědictví, umění a média. Podle studie[81] zpracované pro Evropskou komisi, zaměstnával v roce 2005 tvůrčí sektor 2,5 % pracovních sil v rámci EU 27 a EFTA, což bylo cca 4,5 milionu lidí.

[81] The „Creative Sector" – an engine for diversity, growth and jobs in Europe. Andreas Wiesand a Michael Söndermann, září 2005.

Zejména kulturní dědictví a umění plní významnou úlohu v rozvoji měst a regionů, a to zejména prostřednictvím nepřímých užitků a pozitivních externalit. Rovněž v ČR představuje kultura důležitý potenciál sociálního a ekonomického rozvoje, zvláště cestovního ruchu. Kultura je v ČR považována za významnou součást veřejných služeb[82], jejíž funkcí je kromě uspokojování kulturních potřeb obyvatel i podpora navazujících ekonomických a vzdělávacích aktivit. O rostoucím zájmu veřejnosti o kulturní služby přitom svědčil vzrůst návštěvnosti expozic a výstav galerií, muzeí a památek z 5,8 mil. v roce 2000 na 9 mil. v roce 2005.

Tabulka 7 *Počet návštěvníků a průměrná návštěvnost zpřístupněných památek*

Kraj	NPÚ	Kraje, obce a města	jiné resorty	NGO	Podnikat. subjekty	Celkem	Prům. návštěv.
Hl.m. Praha	86 361	1 155 949	2 036 771	1 139 683	0	**4 418 764**	192 120
Středočeský	827 126	54 058	150 000	530 498	321 807	**1 883 489**	47 087
Jihočeský	1 020 202	48 876	6 361	27 762	131 056	**1 234 257**	41 142
Plzeňský	395 003	71 550	0	62 431	19 091	**548 075**	26 099
Karlovarský	110 641	0	0	148 515	21 807	**280 963**	35 120
Ústecký	166 214	54 344	0	10 137	45 092	**275 787**	12 536
Liberecký	422 762	118 095	0	0	79 307	**620 164**	34 454
Královéhradecký	242 782	75 033	0	33 565	337 633	**689 013**	28 709
Pardubický	180 692	49 013	17 088	1 105	24 148	**272 046**	18 136
Vysočina	157 505	64 048	0	35 567	0	**257 120**	16 070
Jihomoravský	747 823	21 828	0	6 494	16 993	**793 138**	30 505
Olomoucký	201 246	52 487	0	0	164	**253 897**	25 390
Zlínský	335 119	27 837	0	25 157	0	**388 113**	43 124
Moravskoslezský	58 793	39 225	0	0	95 975	**193 993**	21 555
Celkem	**4 952 269**	**1 832 343**	**2 210 220**	**2 020 914**	**1 093 073**	**12 108 819**	**44 682**
Průměr na 1 památku - Praha	86 361	82 568	1 018 386	189 947	0	**192 120**	
Průměr na 1 památku - zbytek ČR	**42 683**	**12 078**	**57 816**	**29 374**	**24 291**	**31 008**	

Zdroj: ČSÚ

V roce 2007 bylo v celé ČR 244 národních kulturních památek (z toho 109 spravuje Národní památkový ústav zřízený MK ČR, 5 spravují další ústřední orgány, 61 obce a města, 24 neziskové organizace včetně církví, 45 ostatní subjekty včetně podnikatelů). Nejdůležitější památky jsou zapsané do seznamu UNESCO – jedná se o 12 památek v ČR uvedené v obrázku č. 2 *(Historické jádro Prahy – samotné historické centrum Prahy v*

[82] Služby spočívající ve zpřístupňování umělecké tvorby a kulturního dědictví veřejnosti a v získávání, zpracování, ochraně, uchování a zpřístupňování informací, které slouží k uspokojování kulturních, kulturně výchovných nebo kulturně vzdělávacích potřeb veřejnosti (zákon č. 203/2006 Sb., o některých druzích podpory kultury).

rozmezí Pražské památkové rezervace a parku a zámek v Průhonicích, Historické jádro Českého Krumlova, Historické jádro Telče, Historické jádro Kutné Hory s kostelem sv. Barbory a katedrálou Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci u Kutné Hory, Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře ve Žďáru n. Sázavou, Lednicko-Valtický areál, Zahrady a zámek v Kroměříži, Historická ves Holašovice, Zámek v Litomyšli, Sloup Nejsvětější Trojice v Olomouci, Vila Tugendhat v Brně, Židovská čtvrť a basilika sv. Prokopa v Třebíči). Dalších 14 lokalit bylo k 31. 8. 2007 registrováno na indikativním seznamu kandidátů pro UNESCO *(Renesanční domy ve Slavonicích, Ruční papírna ve Velkých Losinách, Třeboňské rybníkářské dědictví, Skalní města v Českém ráji – přírodní památka, Skalní skulptury Betlém v Novém lese u Kuksu, Hrad Karlštejn, Lázně Luhačovice, Památky Velké Moravy – Slovanské hradiště v Mikulčicích a kostel sv. Margity v Kopčanech, česká část, Industriální soubory v Ostravě, Pevnost Terezín, Rozšíření světové památky Historické jádro Prahy o významné památky v jeho okolí, Žatec – město chmele, Kulturní krajina hřebčína v Kladrubech nad Labem, Horský hotel a televizní vysílač Ještěd).*

Obrázek 2 *Vyznačení památek UNESCO a biosférických oblastí UNESCO*

Zdroj: NPÚ

Největší potenciál k využití mají národní kulturní památky a objekty kulturní infrastruktury ve správě národních institucí. Efektivita jejich využívání je přitom někdy v nesouladu s jejich fyzickým stavem. Je tedy nutno tyto památky uvést do stavu, kdy budou generovat dostatečný příjem pro komplexní údržbu památky a rozvoj. Není-li objekt

udržován, zhoršuje se jeho technický stav a snižují možnosti efektivního využití. Fyzický stav u významných památkových objektů v ČR byl ve velké většině nevyhovující. Z analýzy provedené MMR v roce 2006 vyplývalo, že pouze u 7,3% (15 objektů) z 205 samostatně hodnocených objektů byl jejich správcem stavebně-technický stav hodnocen jako výborný. Více než čtvrtině objektům byl přiřazen stav špatný (nutná výrazná stavební obnova, statika nenarušena). Přes 25% objektů bylo ve stavu lokálně havarijním, či havarijním.

Zásadním problémem kulturní infrastruktury v rámci ČR (mimo Prahy) je příliš úzce zaměřený rozsah atraktivit, a tím i omezené počty platících návštěvníků a dalších uživatelů. Tato skutečnost může být zapříčiněna chybějící moderních technologiích a tím umožnění produkce a distribuce kulturních služeb s vysokou přidanou hodnotou a nebo také zajištění větší synergie společných produktů na nadregionální úrovni.

4.3 SWOT analýza

SWOT analýza představuje jeden z ukazatelů pro stanovení efektivnosti jednotlivých strategických cílů IOP. Stanovuje a následně vyhodnocuje příležitosti a ohrožení, slabé a silné stránky.

A. Příležitosti

- zlepšování úrovně a kvality poskytovaných služeb cestovního ruchu,
- zefektivnění poskytovaných kulturních služeb a zlepšení využití rozvojového potenciálu kulturních služeb,
- vznik nových kulturních služeb,
- zlepšení/rehabilitace fyzického stavu památek a lepší využití památek,
- zkvalitnění pořizování dokumentace, uchování a propagace kulturního dědictví,
- využití moderních informačních a komunikačních technologií v rámci pořizování a uchování dokumentace a prezentace kulturního dědictví,
- zlepšení technického vybavení a vybavení mobiliáře kulturních památek,
- narůstající zájem investorů o využití kulturního dědictví v ČR,
- cílená propagace ČR jako destinace cestovního ruchu i v zahraničí.

B. Ohrožení

- nedostatečná nabídka produktů směřujících k celoročnímu využití infrastruktury cestovního ruchu,
- nevratné znehodnocení a zánik části kulturního dědictví a kulturní infrastruktury,
- snižování návštěvnosti v důsledku nedostatečné a nekvalitní nabídky služeb,
- zánik tradičních kulturních aktivit,
- rozpad sítě infrastruktury pro kulturní služby,
- ohrožení národní kulturní identity, globalizace v kultuře, ohrožení kreativity,
- nepřizpůsobení se socio-ekonomickým změnám ve společnosti a jejím aktuálním i budoucím kulturně společenským potřebám,
- vysoký podíl turistů v Praze.

C. Slabé stránky

- nedostatečná míra propagace rozvojových aktivit a produktů CR na národní úrovni,
- nedostatečná propagace ČR v zahraničí,
- regionální nerovnováha v návštěvnosti - vysoká koncentrace aktivit CR v tradičních střediscích a naopak nevyužívání potenciálu dalších regionů,
- nedostatečné využívání rozvojového potenciálu kulturního dědictví a kulturních služeb,
- špatný fyzický stav památek způsobený nedostatkem finančních prostředků a nevhodným využíváním,
- nedostatečné uchování dokumentace, propagace a využití kulturního dědictví,
- nízká kvalita a nedostatečná nabídka poskytovaných kulturních služeb,
- technicky zastaralá nebo chybějící kulturní infrastruktura,
- nedostatečné rozšíření marketingové orientace zaměřené zejména na zvyšování vlastních příjmů z poskytování kulturních služeb.

D. Silné stránky

- výhodná geografická poloha a mezinárodně nadprůměrná četnost nemovitého, movitého a nehmotného kulturního dědictví rozloženého po celém území ČR,
- vysoký podíl odvětví cestovního ruchu na tvorbě HDP,

- existence kulturních i přírodních atraktivit nadregionálního a mezinárodního významu,
- zvyšující se počet zahraničních turistů,
- organizační zabezpečení pro zkvalitnění stávajících a poskytování nových kulturních služeb,
- rozvinuté kulturní a umělecké tradice,
- dostatečný počet zavedených národních kulturních organizací,
- tradiční zájem široké veřejnosti o kulturní služby a památky jako takové.

4.4 Analýza výsledků – oblast intervence 5.1

4.4.1 Finanční naplnění cílů prioritní osy

Oblast intervence[83] 5.1 - Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví, byla zaměřena na projekty vzorové obnovy památek v řádu stamilionů korun.

V 1. výzvě byly maximální celkové způsobilé výdaje na projekt ve výši 500 mil. Kč a mnohé projekty tento strop využily. V dalších výzvách byla maximální hranice max. 300 mil. Kč a méně. V první výzvě měli žadatelé možnost doložit stavební povolení do 1 roku od předložení projektu. Délka realizace projektů byla 3-4letá. Velikost projektů a délka realizace měly přímou vazbu na čerpání, které rostlo velmi pozvolna, a to od 2,4 % prostředků proplacených příjemcům v r. 2010, v roce 2011 – 10,3 %, v roce 2012 -23,18 %, v roce 2013 - 44,3 % a v roce 2014 - 65,6 %. Díky uskutečněné 24. výzvě bylo v oblasti intervence 5.1 příjemcům bylo vyplaceno 94,59 % prostředků.

[83] Někdy uváděno jako oblast podpory.

Tabulka 8 *Informace o finančním plnění IOP*

Oblast intervence	Fond	Příspěvek společenství v EUR	Národní zdroje v EUR	Národní veřejné zdroje v EUR	Národní soukromé zdroje v EUR	Celkové zdroje v EUR	Podíl na celkové alokaci OP v %
1a - Modernizace veřejné správy - Cíl Konvergence		**290 942 083,00**	**51 342 721,00**	**51 342 721,00**		**342 284 804,00**	**18,01%**
1.1a - Rozvoj informační společnosti ve veřejné správě	ERDF	290 942 083,00	51 342 721,00	51 342 721,00		342 284 804,00	18,01%
1b - Modernizace veřejné správy - Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost		**20 074 131,00**	**3 542 494,00**	**3 542 494,00**		**23 616 625,00**	**1,24%**
1.1b - Rozvoj informační společnosti ve veřejné správě	ERDF	20 074 131,00	3 542 494,00	3 542 494,00		23 616 625,00	1,24%
2 - Zavádění ICT v územní veřejné správě - Cíl Konvergence		**148 510 867,00**	**26 207 801,00**	**26 207 801,00**		**174 718 668,00**	**9,19%**
2.1 - Zavádění ICT v územní veřejné správě	ERDF	148 510 867,00	26 207 801,00	26 207 801,00		174 718 668,00	9,19%
3 - Zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb - Cíl Konvergence		**614 618 060,00**	**108 462 012,00**	**105 334 619,00**	**3 127 393,00**	**723 080 072,00**	**38,05%**
3.1 - Služby v oblasti sociální integrace	ERDF	54 643 234,00	9 642 924,00	8 422 160,00	1 220 764,00	64 286 158,00	3,38%
3.2 - Služby v oblasti veřejného zdraví	ERDF	248 481 706,00	43 849 713,00	41 943 084,00	1 906 629,00	292 331 419,00	15,38%
3.3 - Služby v oblasti zaměstnanosti	ERDF	40 206 551,00	7 095 274,00	7 095 274,00		47 301 825,00	2,49%
3.4 - Služby v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik	ERDF	271 286 569,00	47 874 101,00	47 874 101,00		319 160 670,00	16,80%
4a - Národní podpora cestovního ruchu - Cíl Konvergence		**60 567 416,00**	**10 688 368,00**	**10 014 023,00**	**674 345,00**	**71 255 784,00**	**3,75%**
4.1a - Národní podpora cestovního ruchu	ERDF	60 567 416,00	10 688 368,00	10 014 023,00	674 345,00	71 255 784,00	3,75%
4b - Národní podpora cestovního ruchu - Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost		**3 100 775,00**	**547 196,00**	**512 672,00**	**34 524,00**	**3 647 971,00**	**0,19%**
4.1b - Národní podpora cestovního ruchu	ERDF	3 100 775,00	547 196,00	512 672,00	34 524,00	3 647 971,00	0,19%
5 - Národní podpora územního rozvoje - Cíl Konvergence		**442 643 474,00**	**78 113 556,00**	**48 946 987,00**	**29 166 569,00**	**520 757 030,00**	**27,41%**
5.1 - Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví	ERDF	213 735 411,00	37 718 014,00	37 718 014,00		251 453 425,00	13,23%
5.2 - Zlepšení prostředí v problémových sídlištích	ERDF	213 377 956,00	37 654 934,00	8 488 365,00	29 166 569,00	251 032 890,00	13,21%
5.3 - Modernizace a rozvoj systémů tvorby územních politik	ERDF	15 530 107,00	2 740 608,00	2 740 608,00		18 270 715,00	0,96%
6a - Technická pomoc - Cíl Konvergence		**34 074 787,00**	**6 013 199,00**	**6 013 199,00**		**40 087 986,00**	**2,11%**
6.1a - Aktivity spojené s řízením IOP	ERDF	27 177 687,00	4 796 063,00	4 796 063,00		31 973 750,00	1,68%
6.2a - Ostatní náklady technické pomoci IOP	ERDF	6 897 100,00	1 217 136,00	1 217 136,00		8 114 236,00	0,43%
6b - Technická pomoc - Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost		**626 428,00**	**110 548,00**	**110 548,00**		**736 976,00**	**0,04%**
6.1b - Aktivity spojené s řízením IOP	ERDF	499 612,00	88 167,00	88 167,00		587 779,00	0,03%
6.2b - Ostatní náklady technické pomoci IOP	ERDF	126 816,00	22 381,00	22 381,00		149 197,00	0,01%
Celkový součet		**1 615 158 021,00**	**285 027 895,00**	**252 025 064,00**	**33 002 831,00**	**1 900 185 916,00**	**100,00%**

Zdroj: MMR ČR

4.4.2 Plnění indikátorů

Pro naplnění cílů programu byl stanoven věcný rámec, tzn. ukazatele, které by měly být naplněny. Věcný rámec pro měření a kvantifikaci programových cílů je určen charakterem předpokládaných výstupů z realizovaných aktivit a zahrnuje v souladu s metodikou Evropské komise tři úrovně indikátorů:

- **indikátory výstupů**, kterými je vyjádřen rozsah uskutečněných aktivit a které jsou součástí průběžného monitorovacího procesu, v IOP jsou rozvedeny do úrovně oblastí intervence,
- **indikátory výsledků**, kterými se charakterizují přímé účinky programu na příjemce podpory, v IOP jsou rozvedeny do úrovně oblastí intervence,
- **indikátory dopadu** na úrovni programu informují o souvislostech, které překračují rámec okamžitých účinků programu.

Jak již bylo uvedeno v části 3.5.1.1, daná oblast intervence monitoruje 4 indikátory[84]. Plnění těchto indikátorů umožňuje měřit výstupy a výsledky projektů a programu jako celku. Jednotlivé monitorovací ukazatele byly v programovém období plněny takto:

1) ***Indikátor výstupu 410401 Počet zregenerovaných nemovitých kulturních památek*** -

Jedná se celkový počet památkových objektů obnovených a vybavených projekty realizovanými v rámci činnosti tematicky specializovaných národních center pro identifikaci, dokumentaci, uchovávání, užívání a prezentaci kulturního dědictví a v rámci vzorových projektů obnovy a využití nejvýznamnějších součástí nemovitého památkového fondu ČR. Do indikátoru bylo možné zařadit pouze nemovité kulturní památky zařazené do Ústředního seznamu kulturních památek, nebo Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO, nebo a na Seznamu kandidátů na zápis do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO, které se nacházejí v regionech NUTS II mimo území hl. m. Prahy. V případě souboru památek se jako indikátor uvádí počet jednotlivých zregenerovaných objektů (staveb).

[84] Nebo-li „monitorovací ukazatele“.

Dosažená hodnota indikátoru činila 109 (původní plán byl 70). Důvodem překročení plánované hodnoty je např. realizace síťového projektu Revitalizace židovských památek v ČR, který se skládal z obnovy 13 památek židovské kultury, nebo projekty složené z několika památkově chráněných objektů.

2) Indikátor výstupu 410402 Počet nově vybudovaných či zmodernizovaných kulturních zařízení

Jedná se o objekty, které byly nově rekonstruovány a vybaveny nebo modernizovány pro poskytování kulturních služeb. Indikativní cíl vychází z předpokladu, že v rámci synergického efektu a vzájemné provázanosti bude třeba maximálně pět celostátně působících center a kulturních zařízení. Dosažená hodnota 4, plán byl 5. O tuto aktivitu byl menší zájem, než se v rámci přípravy programu předpokládalo.

3) Indikátor výsledku 410404 Počet vytvořených metodik v oblasti kulturního dědictví

Počet vytvořených odborných metodik v oblasti identifikace, dokumentace, uchování, prezentace a využití nemovitého, movitého a nehmotného kulturního dědictví ČR, které byly vytvořeny nejpozději do 1 roku od ukončení realizační fáze projektu v rámci aktivity 5.1a. Vytvořením odborné metodiky se rozumí její tvorba podle závazné struktury a její publikování (tj. vydání ve spolupráci s institucí, která garantuje odbornou způsobilost projektu a celonárodní působnost).

Indikátor byl naplněn na 100 %, tj. bylo vydáno 13 odborných metodik. Metodiky vydal příjemce dotace Národní památkový ústav, jedná se např. o „Archeologický průzkum památek zahradního umění“ nebo „Památková obnova vilových zahrad založených v meziválečném období“.

4) Indikátor výsledku 410411 Zvýšení počtu návštěvníků památek a kulturních zařízení

Jedná se o procentní navýšení počtu osob, které navštíví zregenerované památky a zrekonstruovaná a modernizovaná kulturní zařízení ve srovnání s počtem návštěvníků v roce 2005. Počáteční hodnota indikátoru byla stanovena podle dostupných prokazatelných údajů o počtu návštěvníků objektů začleněných do projektu za celý rok 2005. Pokud nebylo možné prokázat návštěvnost v roce 2005, byla stanovena počáteční hodnota (100 %) na 1 000 návštěvníků. Cílová hodnota byla stanovena jako prokazatelný počet

návštěvníků zregenerovaných památek (podkladem mohly být prezenční listiny, prodané vstupenky, a jiné prokazatelné záznamy) během 1 roku od ukončení projektu.

Plán 161 % byl vysoce překonán na hodnotu 204,66 %. Tento indikátor svědčí o vysoké návštěvnosti podpořených památek. Ke zvýšení počtu návštěvníků přispívají také synergické projekty podpořené z regionálních operačních programů či z jiných operačních programů.

V níže uvedených tabulkách č. 8 a č. 9 jsou analýzy indikátorů sledovány jako dosažená hodnota celkem, výchozí hodnota celkem a plánovaná hodnota celkem.

- *Dosažená hodnota celkem:* hodnota naplnění indikátoru. Dosažená hodnota je kumulativní od začátku realizace projektu nebo přírůstkový údaj podle povahy indikátoru a jeho definice (přírůstkový údaj je uveden např. u statistických nebo podílových indikátorů).
- *Výchozí hodnota celkem:* hodnota indikátoru naměřená před začátkem realizace programu. Během realizace programu se nemění.
- *Plánovaná hodnota celkem:* cílová hodnota indikátoru na konci programovacího období

Tabulka 9 *Indikátory výstupu v PO 5.1*

Kód NČI[85]	Název indikátoru	Měrná jednotka	Hodnota	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Konec progr. obd.	Cílová hodnota	Celkem
410401	Počet zregenerovaných nemovitých kulturních památek	Počet	Dosažená	0	0	0	0	3	6	19	31	109	NR[86]	109
			Výchozí	0	0	0	0	0	3	6	19	31	NR	0
			Cílová	NR									70	70
410402	Počet nově vybudovaných či zmodernizovaných kulturních zařízení	Počet	Dosažená	0	0	0	0	0	0	0	1	4	NR	4
			Výchozí	0	0	0	0	0	0	0	0	1	NR	0
			Cílová	NR									5	5

Tabulka 10 *Indikátory výsledku v PO 5.1*

Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Hodnota	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Konec progr. obd.	Cílová hodnota	Celkem
410404	Počet vytvořených metodik v oblasti kulturního dědictví	Počet	Dosažená	0	0	0	0	0	0	0	0	13	NR	13
			Výchozí	0	0	0	0	0	0	0	0	0	NR	0
			Cílová	NR									13	13
410411	Zvýšení počtu návštěvníků památek a kulturních zařízení	%	Dosažená	100	100	100	100	100	103	128,9	142	204,66	NR	204,66
			Výchozí	100	100	100	100	100	100	103	128,9	142	NR	100
			Cílová	NR									161	161

[85] Kód indikátorů dle Národního číselníku indikátorů.
[86] Není relevantní.

4.4.3 Kvalitativní analýza

Statistika vyřazování projektů

V oblasti intervence 5.1 bylo vyřazeno celkem 42 projektů. Tyto projekty představují v rámci oblasti podpory 60,87 % a v rámci operačního programu se jedná o 13,03 %. Např. v 9 případech žadatel projekt zažádal o stažení projektu a následně jej předložil opětovně - jednalo se o kontinuální výzvu a žadatel využil možnosti projekt dopracovat do požadované kvality a poté předložit ho znovu, aby byl úspěšný. V 16 případech projektová žádost nesplnila kritéria přijatelnosti – jednalo se zejména o nesoulad žádosti s podmínkami výzvy. V 6 případech projekt nesplnil podmínky dalšího hodnocení a nezískal dostatečný počet bodů. Konkrétní tabulka vyřazených projektů je uvedena v příloze č. 6.

Tabulka 11 *Statistika vyřazených projektů*

Oblast podpory 5.1			
Stav projektů	**Počet projektů vyřazených za oblast podpory**	**Podíl vyřazených projektů za oblast podpory**	**Srovnávací hodnota podílu vyřazených projektů za celý program**
Projektová žádost nesplnila alespoň jedno kritérium přijatelnosti	**16**	**23,19%**	**1,59%**
Projektová žádost nesplnila formální náležitosti	**0**	**0,00%**	**0,74%**
Administrace pozastavena kvůli nedostatku fin. prostředků	**3**	**4,35%**	**0,56%**
Projekt nesplnil podmínky hodnocení	**6**	**8,70%**	**3,10%**
Odeslán dopis o vyřazení projektové žádosti na základě ex-ante kontroly	**0**	**0,00%**	**0,30%**
Projekt nedoporučen k financování výběrovou komisí	**4**	**5,80%**	**0,47%**
Vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace/stanovení výdajů zamítnuto	**0**	**0,00%**	**0,03%**
Projektová žádost stažena žadatelem	**9**	**13,04%**	**3,69%**
Projekt nedokončen/stažen	**4**	**5,80%**	**2,33%**
Smlouva ukončena ze strany ŘO/ZS	**0**	**0,00%**	**0,22%**
Celkem	**42**	**60,87%**	**13,03%**

Zdroj: MMR ČR

Naplňování horizontálních témat

Horizontální témata se evidují pouze za celou prioritní osu 5, tedy nejsou rozděleny na jednotlivé oblasti podpory. V rámci dané analýzu tedy budou uvedeny hromadně pro informaci.

Rovné příležitosti

Nejčastěji byly schváleny projekty s neutrálním vlivem na rovné příležitosti (celkem 1 352), dalších 728 projektů má pozitivní vliv a 6 projektů se cíleně zaměřuje na rovné příležitosti.

Tabulka 12 *Rovné příležitosti v PO 5*

Sledování horizontálních témat	Měrná jednotka	Počet projektů
Počet projektů **cíleně zaměřených na rovné příležitosti**	Počet projektů	6
Počet projektů **s pozitivním vlivem na rovné příležitosti**	Počet projektů	728
Počet projektů **s neutrálním vlivem na rovné příležitosti**	Počet projektů	1352

Zdroj dat: MMR ČR

Udržitelný rozvoj

Projekty byly nejčastěji ekologicky neutrální (1 143) nebo měly pozitivní dopad na životní prostředí (854) či vyžadovaly posouzení vlivu na životní prostředí (207). Realizace 151 projektů přispěla ke zlepšení ovzduší, 37 projektů zlepšila informovanost obyvatel o ochraně životního prostředí a realizace 29 projektů zajistila zvýšení rozlohy sídelní vegetace.

Ve14 projektech byly využity alternativní zdroje, 8 projektů přispělo ke zlepšení kvality vod, 8 projektů bylo soustředěno hlavně na životní prostředí.

Tabulka 13 *Udržitelný rozvoj v PO 5*

Sledování horizontálních témat	Měrná jednotka	Počet projektů
Projekt je soustředěn hlavně **na životní prostředí**	Počet projektů	8
Projekt **má pozitivní dopad** na životní prostředí	Počet projektů	854
Projekt je ekologicky **neutrální**	Počet projektů	1143
Projekt vyžaduje **posouzení vlivu na životní prostředí**	Počet projektů	207
Projekt přispěje **ke zlepšení ovzduší**	Počet projektů	151
Projekt přispěje **ke zlepšení kvality vod**	Počet projektů	8
Projekt využije **alternativní zdroje**	Počet projektů	14
Projekt zajistí **zvýšení rozlohy sídelní vegetace**	Počet projektů	29
Projekt zlepší **informovanost obyvatel o ochraně životního prostředí**	Počet projektů	37

Zdroj dat: MMR ČR

4.4.3.1 Nesrovnalosti zaevidované v programovém období 2007 až 2013

K 1. 2. 2017 ŘO IOP zaevidoval celkem 1 215 podezření na nesrovnalost, a to za celé programové období. Za nesrovnalost je považováno porušení předpisů EU, předpisů ČR a Rozhodnutí, v jehož důsledku byly nebo by mohly být dotčeny veřejné rozpočty ČR nebo rozpočet EU. Jedná se o každé porušení předpisů a podmínek, za kterých byly prostředky z rozpočtu EU poskytnuty České republice, a každé porušení předpisů a Rozhodnutí, za kterých byly tyto prostředky národních veřejných rozpočtů poskytnuty příjemcům. Oblasti podpory 5.1 se celkem týkalo 41 nesrovnalostí.

Tabulka 14 *Nesrovnalosti zaevidované v programovém období 2007 až 2013 v OI 5.1*

OI	Počet nesrovnalostí	Částka celkem		Fáze řešení			
		Kč	EUR	Opodstatněná	Neopodstatněná	Potvrzená	Nepotvrzená
5.1	41	325 256 046,10	12 988 138,79	0	4	29	8

Prostředky z finančních oprav souvisejících s nesrovnalostmi nebyly znovu použity na financování dotčených operací v souladu s čl. 98 obecného nařízení.

4.4.4 Návštěvnost památkových objektů 2016

Projekty financované v rámci období 2007-2013 měly stanovený mezní termín dokončení projektu do 31.12.2015[87]. Z tohoto důvodu jsou níže uvedeny grafy obsahující zmíněný rok 2016, kdy již všechny projekty IOP byly dokončené. Jsou zde zahrnuty údaje za památkové objekty zpřístupněné za vstupné.

Tabulka 15 *Informace o památkách zpřístupněných za vstupné*

Ukazatel	ROK											
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Počet hradů, zámků a ostatních památek za vstupné	271	272	277	287	284	295	295	297	308	315	316	310
Index počtu památek k roku 1995	1,46	1,47	1,50	1,55	1,54	1,59	1,59	1,61	1,66	1,70	1,71	1,68
Počet návštěvníků v tis.	12 109	12 168	11 681	11 616	11 325	12 032	11 627	10 673	11 992	13 006	14 140	13 990
Index počtu návštěvníků k roku 1995	1,39	1,40	1,34	1,34	1,30	1,38	1,34	1,23	1,38	1,50	1,63	1,61
Počet návštěvníků na 1 tis.obyv.	1 181	1 179	1 120	1 107	1 077	1 146	1 106	1 015	1 139	1 234	1 339	1 322

Zdroj: NIPOS[88]

[87] Termín stanovený v rámci programu, jednotlivé projekty měly stanoveny termín ukončení projektů ve svých Smlouvách/Rozhodnutí poskytnutí dotace – max. 31.12.2015.

[88] Národní informační a poradenské středisko pro kulturu.

***Graf 4** - Dynamika vývoje počtu památek a jejich návštěvníků*

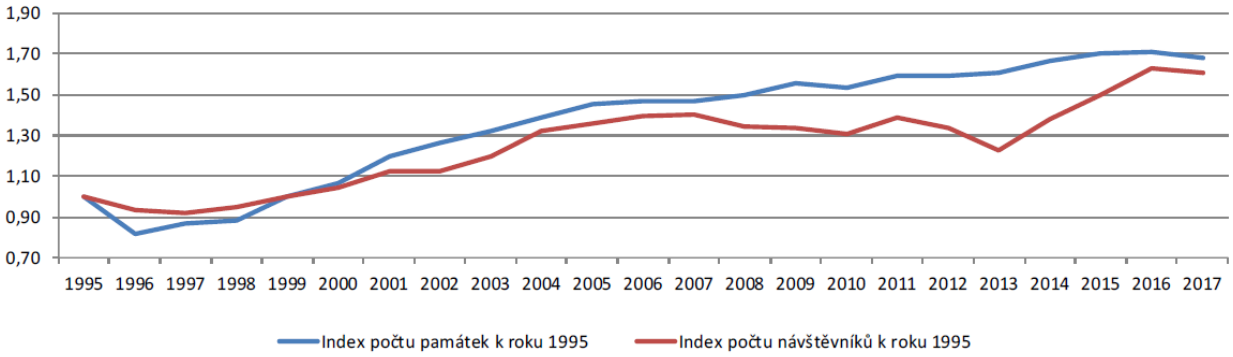

Zdroj: NIPOS

4.5 Podpořené projekty

V rámci Integrovaného operačního programu, oblasti podpory 5.1 bylo v daném programovém období podpořeno celkem 24 projektů ve 4 výzvách k podávání žádostí. Konkrétně se jednalo o 1., 2., 3. a 24. výzvu k předkládání žádostí.

Seznam podpořených projektů je uveden v příloze č. 5.

4.5.1 Přehled vazeb na synergické projekty

Synergická vazba je věcná vazba mezi dvěma projekty předloženými ve dvou OP, jejichž působení má vyšší efekt ve srovnání s efektem každého z projektů realizovaného odděleně. Oblast intervence 5.1, tedy Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví provádělo synergickou vazbu s jednotlivými Regionálními operačními programy. Jak již bylo uvedeno výše v části vztahující se k plnění indikátorů, tak synergické efekty, resp. vazby mezi jednotlivými projekty mají pozitivní vliv na plnění indikátorů zejména v oblasti návštěvnosti projektů. Jednotlivé synergické vazby v rámci projektů jsou uvedeny v příloze č. 7.

4.5.2 Příklad vybraného projektu - Projekt „Revitalizace areálu klášterů Český Krumlov“

Příjemce projektu: **město Český Krumlov**

Webová stránka klášterů: **www.klasteryck.cz**

Finanční rámec projetu:

Celková způsobilé výdaje dle projektové žádosti: 331 366 786,00 Kč

Celková nezpůsobilé výdaje dle projektové žádosti: 3 427 530,00 Kč

Celková výše uskutečněných způsobilých výdajů: **323 249 692 Kč**

Celková výše uskutečněných nezpůsobilých výdajů: **3 640 498,00 Kč**

Hlavní termíny realizace projektu:

Zahájení projektu (zahájení přípravné fáze): 3. 12. 2007

Termín vydání RoPD: do 31. 5. 2010

Zahájení realizační fáze projektu: 12. 5. 2011

Ukončení projektu (ukončení realizační fáze): 30. 11. 2015

Zahájení provozní fáze projektu: 1. 12. 2015

Areál klášterů je jednou z nejvýznamnějších památek města, která do začátku realizace projektu unikala zájmu odborné i laické veřejnosti. Většina budov nacházejících se v areálu byla zchátralá a jejich stavební a technický stav neumožňoval bez zásadní opravy a celkové rehabilitace efektivní využití celého areálu.

Primárním cílem projektu bylo revitalizovat v tehdejší době nevyužívaný a z větší části uzavřený areál bývalých klášterů klarisek a minoritů v historickém jádru Českém Krumlově. To znamenalo stavebně jej obnovit a využít jeho potenciál pro ekonomicky udržitelné celoroční poskytování moderních kulturních a vzdělávacích služeb odborné a laické veřejnosti, zaměřených na moderní formy uchování, dokumentace a prezentace kulturního dědictví vázaného jednak na historií areálu a celého města Český Krumlov, jehož Městská památková rezervace je zapsaná v Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Projekt přitom kladl důraz jak na kvantitativní stránku (velký počet plánovaných aktivit a návštěvníků), tak na kvalitativní stránku náplně (tematické rozmanitost a vysoká odborná úroveň, při využití moderních a efektivních forem).

Předmětem projektu byla realizace uceleného a komplexního souboru činností, které vedly k revitalizaci areálu bývalých klášterů klarisek a minoritů v Českém Krumlově pro poskytování moderních kulturních služeb různým skupinám laické a odborné

veřejnosti. Jednotlivé aktivity realizované v rámci projektu byly rozčleněné do projektových částí (stavebních, programových a podpůrných) a dále rozpracované do časového harmonogramu na úroveň jednotlivých projektových etap.

Specifické cíle projektu:

1) technicky rehabilitovat a optimálně využít památku národního významu k podpoře ekonomického a sociálního růstu (primární cíl),
2) rozšířit a zkvalitnit kulturní služby a zlepšit jejich dostupnost (vedlejší cíl),
3) zvýšit atraktivitu regionu pro obyvatele, investory a návštěvníky (vedlejší cíl).

Na projekt revitalizace areálu klášterů navazovaly další připravované projekty či záměry, které ve spojení s vlastním projektem „Revitalizace areálu klášterů Český Krumlov“ vytvořily synergický nebo multiplikační efekt. Funkční využití areálu zahrnuje 4 hlavní provozní celky zajišťující programové činnosti ve čtyřech hlavních tematických oblastech (detailní popis činností je uveden v příloze č. 8):

1) Muzeum Středověký klášter
2) Historická umění a řemesla
3) Ateliéry a tvůrčí dílny
4) Centrum barokní kultury

a dva doplňkové provozní celky:

1) klášterní kostel Božího Těla a Panny Marie Bolestné
2) ubytovací a stravovací zázemí

4.5.2.1 Analýza potřebnosti

Z analýz nabídky[89] a poptávky[90], které si město Český Krumlov nechalo před realizací projektu zpracovat vyplynulo, že v České republice se nevyskytovalo žádné obdobné zařízení, které by poskytovalo kulturně vzdělávací služby se stejným zaměřením a

[89] Analýza nabídky zpracovaná spol. EUFC CZ, s.r.o. obsahuje výčet srovnatelných zařízení poskytující obdobné služby v příslušném území včetně jejich základních charakteristik určených pro účely srovnání. Součástí analýzy je také popis specifických znaků jednotlivých subjektů a v čem se liší od aktivit, které se realizují v rámci projektu.

[90] Analýzu poptávky zpracovala spol EUFC CZ, s.r.o. a vyhodnocuje spokojenost občanů s kvalitou života v Českém Krumlově a hodnocení úrovně poskytovaných služeb, dále také konkurenceschopnost projektu na trhu

ve stejné struktuře a stejném rozsahu, jako to bylo plánováno v projektu revitalizace areálu klášterů v Českém Krumlově. Podobné tzv."dvojklášteří" existuje v ČR jen jedno (Anežský klášter v Praze) a to je využíváno Národní galerií pro stálou expozici Středověkého umění v Čechách a Střední Evropě. Tak široká a pestrá nabídka moderních kulturních a vzdělávacích služeb umístěných do areálu dvojklášteří je tedy u nás zcela unikátní. Dalším významným prvkem areálu jsou zahrady, které se dochovaly v původním rozsahu a jsou dosud z větší části obehnány středověkými ohradními zdmi.

Realizací projektu se dále rozšířilo a doplnilo spektrum kulturních a vzdělávacích služeb, které město nabízí. Cílovými skupinami v jsou, dle povahy konkrétních aktivit, jednak specifické cílové skupiny z řad odborné veřejnosti (např. studenti, badatelé, vědečtí a akademičtí pracovníci v oblasti umění a historie, umělci, památkáři, restaurátoři aj.), tak lidé se specifickým zájmem o poskytované kulturní a vzdělávací služby z řad laické veřejnosti, a to z Českého Krumlova i odjinud. Celkem bylo plánováno poskytovat zhruba 110 kulturních aktivit ročně.

Cenová politika je nastavená takovým způsobem, aby se odvíjela od cen v místě a čase obvyklých, a je odvozená od dosavadní cenové politiky partnerů poskytujících obdobné služby menšího rozsahu a v jiných prostorách.

4.5.2.2 Ekonomická analýza projektu

4.5.2.2.1 Finanční analýza projektu

Před realizací projektu si město Český Krumlov nechalo zpracovat spol. EUFC CZ, s.r.o.[91] finanční analýzu projektu. Dle zhodnocení finančních analýz, tedy analýzy nákladů, příjmů, cash flow projektu, hospodaření partnerů, finančních zdrojů žadatele a dalších, bylo shledáno, že projekt byl plně připraven ke své realizaci.

Město mělo zajištěny vlastní zdroje v dostatečné míře tak, aby byly pokryty nezpůsobilé výdaje projektu. Ostatní výdaje, které vznikly v rámci realizační fáze, byly z velké části propláceny přímo dodavatelům. Město Český Krumlov vede podvojný systém účetnictví a vedl účetnictví projektu v souladu s právními předpisy ČR, tj. vedl analytickou evidenci s vazbou na projekt v členění na způsobilé a nezpůsobilé výdaje. Všechny daňové doklady v rámci projektu jsou vystaveny na příjemce dotace nebo opatřeny identifikací

[91] Finanční analýza v rámci Studie proveditelnosti a ekonomického hodnocení projektu z roku 2009

příjemce. Každá faktura je označena názvem a číslem projektu s konstatováním o financování ze strukturálních fondů, IOP 5.1. Originály účetní dokladů, které se týkají realizace projektu, popřípadě jejich kopie, jsou k dispozici u příjemce podpory a budou po celou dobu udržitelnosti projektu řádně archivovány.

Udržitelnost projektu je rovněž zaručena. Hospodaření partnerů projektu vykazovalo a vykazuje vyrovnaný výsledek, na základě čehož lze usoudit, že nebude ohrožen vývoj projektu do budoucna, zejm. po dobu minimální pětileté udržitelnosti provozu. Pokud by např. u SUPŠ sv. Anežky České, nastala situace, že by tento partner nebyl schopen pokrýt náklady provozu (náklady na energie, služby, opravy a údržba aj.), bude tyto náklady hradit jeho zřizovatel, tedy Jihočeský kraj. U ostatních partnerů je cash flow nastaveno na základě podrobné analýzy nákladových položek[92] a lze reálné předpokládat, že na základě naplánovaných aktivit bude každý z partnerů schopen pokrýt své nákladové položky. Jednotlivé kalkulované položky jsou uvedeny v příloze č. 9.

Projekt nevykazuje žádné čisté příjmy, a to ani v realizační fázi ani ve fázi provozu po dobu udržitelnosti.

Ekonomická návratnost projektu

Vzhledem k charakteru příjemce podpory, tedy územně samosprávnému celku a charakteru celého projektu je zřejmé, že analýza návratnosti projektu je v tomto případě irelevantní. Rozdíl příjmů a výdajů v provozní fázi projektu je v lepším případě roven nule, v horší případě je nutná provozní dotace ze strany města Český Krumlov, jelikož se provoz díky nekomerčnímu charakteru dostává do záporných čísel. Nelze tedy předpokládat návratnost investice jako takové.

Spol EUFC CZ, s.r.o. prováděla výpočet ukazatele čisté současné hodnoty na dobu jedenácti let (2008-2019) a po celé toto období je jeho hodnota záporná.

4.5.2.2.2 Kvalitativní/neekonomické ukazatele

1) Urbanistické zhodnocení

Jelikož projekt je považován za celorepublikový unikát, předpokládá se, že realizace projektu má v oblasti kulturních památek vliv na celou Českou republiku, nicméně primárním územím dopadu je Jihočeský kraj.

[92] Jednotlivé uvedené položky příjmů a nákladů kalkulované u partnerů za rok provozu.

Areál klášterů se nachází v historické městské části Latrán a má přímou návaznost na areál Státního hradu a zámku z jedné strany a z druhé strany na areál původního, dodnes fungujícího pivovaru. Je součástí veřejných prostor a navazuje na důležité komunikace v této části města. V době před rekonstrukcí, až na výjimky, nebyl navštěvován ani využíván pro pěší komunikaci a tvořil poměrně rozsáhlou „mrtvou“ plochu v kontrastu se sousedícím a (zejména v turistické sezóně) extrémně zatíženým prostorem prvního nádvoří Státního hradu a zámku a ulice Latrán vedoucí k Vnitřnímu Městu.

Po revitalizaci areálu a realizaci dalších plánovaných akcí v této části města vznikly nové pěší komunikační osy, například trasa parkoviště Pod poštou – první nádvoří Státního hradu a zámku, trasa Latrán – Vnitřní město – Městské sady, v jejichž průsečíku leží areál klášterů. Díky celoročně pořádaným akcím a poloze se tak areál stal frekventovaným veřejným prostorem, čímž přispěl k řešení problému ztráty kontaktů a vazeb obyvatel na historické centrum města.

Návštěvnost klášterů se skládá nejen z obyvatel České republiky, ale také ze zahraničí, zejména co se týče výstav, festivalů, koncertů aj. aktivit, kde není třeba výrazné schopnosti dorozumět se v cizím jazyce.

Aktivity, které jsou zde provozovány, jsou dvojího druhu. Buď se jedná o činnosti pravidelné, tj. pořádání různých kurzů, školení, workshopů, seminářů aj. nebo se jedná o aktivity příležitostné či takové, které mohou navštívit turisté kdykoliv nezávisle na době zahájení aktivity.

Kurzy, školení, workshopy a další aktivity, které mají termíny zahájení a pevnou dobu délky realizace, jsou navštěvovány laickou i odbornou veřejností z řad domácích i zahraničních návštěvníků.

a) Lokální úroveň

Nejsilnější vazbu na lokální úrovni má projekt na problémové okruhy a rozvojová dílčí opatření a priority Strategického plánu Rozvoje města Český Krumlov a podřízeného (detailněji rozpracovaného) Akčního plánu rozvoje města Český Krumlov. Stěžejní přímou vazbu má projekt v rámci obou strategických koncepcí na Problémový okruh „Infrastruktura“ a „Cestovní ruch“. Z výše uvedeného je patrné, že projekt měl široký dopad nejenom na rozvoj města jako takového, ale i na rozvoj občanských a municipálních aktivit.

b) Regionální úroveň

Na regionální úrovni se projekt vázal k dokumentu „Program rozvoje Jihočeského kraje“, a to konkrétně k prioritní ose 6. „Cestovní ruch, přírodní a kulturní atraktivity“, zejména v opatřeních směřujících do „využití kulturního a přírodního dědictví a rozvoje kulturních aktivit“, a „marketingu a propagace území“ v rámci kterého projekt svými výstupy a výsledky přispěl k naplňování jednotlivých strategických rozvojových cílů regionu.

c) Národní úroveň

Na národní úrovni měl projekt přímou vazbu na cíle Státní kulturní politiky na léta 2009 – 2014 a na cíle Strategie regionálního rozvoje, kde je oblast kultury akcentovaná samostatnou prioritní oblastí.

- Státní kulturní politika na léta 2009 – 2014, Ministerstvo kultury ČR

  V rámci Státní kulturní politiky mají výsledky projektu relativně významný přímý i nepřímý dopad na naplnění většiny cílů v ní obsažených. Zejména se jedná o zlepšení systému využívání potenciálu nemovitých kulturních památek pro poskytování kulturních služeb, zvýraznění role kultury v individuálním profesním a osobním růstu občanů a vzdělanosti, péči o památky a modernizaci kulturní infrastruktury a v neposlední řadě i péči o nemateriální kulturní dědictví.

- Strategie regionálního rozvoje České republiky, MMR 2006

  Výsledky realizace projektu, a to jak v části revitalizace památek, tak také v následném poskytování kulturních služeb s vysokou přidanou hodnotou, se pozitivně projevily i v naplňování strategických cílů Strategie regionálního rozvoje ČR v samostatné prioritní oblasti č. 6 „Kultura“

d) Nadnárodní úroveň

Městská památková rezervace (Historické centrum Český Krumlov), do které patří jak bývalý klášter minoritů, tak klášter klarisek, je zapsána od roku 1992 v Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Tento dokument upozorňuje mimo jiné také na fakt, že Český Krumlov má potenciál být jedním z nejvýznamnějších kulturních center v ČR s vysokým počtem návštěvníků kulturních akcí, což sebou nese i

vysokou odpovědnost za udržení stavu a ochranu kulturních památek ve městě. Z tohoto hlediska je projekt plně v souladu se závěry, doporučeními a podmínkami, kterými se řídí lokality zapsané na tento Seznam.

2) Přínosy projektu

Bezprostředním přínosem realizace projektu je obnovení a efektivní využívání objektů areálu českokrumlovských klášterů zapsaných do Ústředního seznamu nemovitých kulturních památek pro poskytování kulturních služeb. Projekt vycházel z jedinečné historicko-památkové hodnoty areálu a respektoval cenné dochované konstrukce a detaily, které se v chátrajících klášterech nacházely. Využití celého komplexu a provozní vazby vycházelo z dochovaného stavu památky a neznamenalo žádné vážné zásahy do historického organismu staveb, tj takového zásahu, který by měl za následek radikální změnu charakteru či povahy a významu objektů.

Nejdůležitějšími subjekty, kterých se týká pozitivní přínos realizace projektu jsou následující:

- ***Město Český Krumlov*** – příjemce dotace. Přínosem pro město je nárůst návštěvnosti, který bude má za následek další multiplikační efekty plynoucí z realizace projektu jako např. růst tržeb podnikatelského sektoru působícího ve městě (růst tržeb okolních kaváren, stravovacích zařízení, ubytovacích kapacit, parkovacích stání a jiných služeb), tedy další služby, které je v Českým Krumlově možné využít.
- ***Partneři*** – provozovatelé programových projektových částí, jejichž hlavním přínosem bylo získání nových prostor a jejich vybavení pro své plánované aktivity.
- ***Zájemci o kulturní a vzdělávací služby*** – odborná i laická veřejnost. Většina kulturních aktivit je přístupná bez omezení. Přínosy pro tuto cílovou skupinu spočívají zejména v rozšíření znalostí, povědomí o historii, v možnosti zúčastnit se kulturních a vzdělávacích činností, přednášek, workshopů, kurzů a dalších akcí tematicky souvisejících s historií kláštera a města.
- ***Obyvatelé města*** – přínosem pro tuto skupinu je zejména možnost trávit volný čas návštěvou areálu a získávat tak vztah k historickému jádru města, dále také zvelebení zanedbaného prostranství vnitřního města a vybudování komunikační infrastruktury prostorem klášterů.

- ***Přínosy pro region a společnost*** **-** Celospolečenským přínosem projektu jsou sekundární dopady v podobě možnosti vzniku dalších projektů obnovy a využití kulturního dědictví a budování infrastruktury pro kulturní služby připravovaných mimo rámec operačních programů, případně v rámci podpory stávajících či budoucích operačních programů. Dalším celospolečenským přínosem byl vznik nových pracovních míst pro provoz klášterů - 46,5 pracovních úvazků – (v tomto aspektu lze hovořit i o přínosu v rámci úspory státu na státní politice v nezaměstnanosti. Dle informací zveřejněných Výzkumným ústav práce a sociálních věcí z roku 2016[93], byly průměrné náklady státu na jednoho nezaměstnaného 207 238 korun ročně. Což při celé době udržitelnosti projektu činí 46,5*207238 *5, tedy cca 48 mil Kč.

<u>Návštěvnost klášterů 2016 – 2018</u>

Počet návštěvníků je nejdůležitější faktor pro provoz projektu. Významným přínosem celého areálu je proto růst návštěvnosti, z čehož dále plynou přínosy pro další ekonomické subjekty, kterými jsou například okolní stravovací a ubytovací zařízení, kavárny, ale také kamenné obchody se suvenýry, upomínkovými předměty aj. Příjmy ze vstupného a z dalších poskytovaných služeb představují rozhodující zdroj finančních prostředků.

Tabulka 16 *Počet návštěvníků klášterů v Českém Krumlově*

Návštěvnost	11/2016 – 10/2017	11/2017 – 10/2018
Kulturní akce města Český Krumlov	1 163	1 362
Aktivity partnera SUPŠ sv. Anežky České	2 289	2 870
Centrum barokní kultury	468	437
Městské divadlo ČK (provozovatel klášterů)	42 004	66 398
Celkem	**45 924**	**71 067**

Provozovatelem areálu klášterů je Městské divadlo ČK, pod správou má především expozice a řemeslné dílny, tedy vykazuje největší návštěvnost ze všech partnerů projektu. V období 11/2017 – 10/2018 došlo k navýšení počtu návštěvník především v okruhu

[93]https://www.tyden.cz/rubriky/domaci/jeden-nezamestnany-stoji-rocne-207-tisic-korun-cim-dal-vic_388369.html

expozic (Stálá interaktivní expozice klášterního života a umění, Expozice lidských dovedností, umu našich předků a muzeální expozice) a Dvorů řemesel (řemeslné dílny a expozice pivovarnictví) a to o cca 67% z 33 561 návštěvníků na 56 051 návštěvníků.

4.5.2.3 Udržitelný rozvoj a rovné příležitosti

Udržitelný rozvoj

Projekt má pozitivní vliv na životní prostředí. Došlo k celkové revitalizaci v tehdejší době zanedbaného, chátrajícího a nevyužívaného území obou klášterů, a to včetně venkovních ploch a prostranství:

- využití prostor vycházelo z dochovaného stavu památkových objektů a neznamenalo žádné radikální zásahy do historické hodnoty staveb,
- při provádění stavebně rekonstrukčních prací byly využívány materiály šetrné a nijak nenarušující životní prostředí,
- původní klášterní ovocný sad byl opět osázen ovocnými dřevinami,
- plochy zahrad jsou zatravněny, osázeny dřevinami a vybaveny drobným mobiliářem (lavičky, odpadkové koše).

Navržené řešení projektu vycházelo z jedinečné historicko-památkové hodnoty areálu klášterů a respektuje a zároveň uchovává cenné dochované konstrukce i detaily. Venkovní plochy, které jsou součástí areálu, jsou revitalizovány způsobem, který odpovídá zvolenému konceptu zachování celistvosti areálu. Byla provedena citlivá památková obnova a areál je zpřístupněn pro převážně nekomerční účely s důrazem na jeho kulturní, vzdělávací a odpočinkovou funkci.

Rovné příležitosti

Charakter projektu svými aktivitami a výstupy zajišťuje podporu rovných příležitostí z hlediska rovnosti pohlaví, rasového a etnického původu, zdravotního postižení, věku, náboženského a světového názoru na sexuální orientace aj.:

- návštěvníci areálu nejsou žádným způsobem diskriminováni jak v přístupu do výstavních expozic, tak v účasti na nejrůznějších kulturních a vzdělávacích akcích, které se v objektech konají.

- součástí prováděných stavebně rekonstrukčních prací byly takové úpravy, které zajistily přístupnost interiérů objektů i vnějších prostranství osobám se zdravotním postižením. Rovněž sociální zařízení i další zázemí pro návštěvníky jsou upravena tak, aby vyhovovala potřebám jak této skupiny návštěvníků, tak i dalších skupin osob se specifickými potřebami (např. matky s dětmi, senioři aj.).
- v souvislosti s realizací projektu došlo k vytvoření nový pracovních míst. Při výběru zaměstnanců není přihlíženo k pohlaví uchazeče jako ke kritériu zvýhodňujícímu jednu či druhou skupinu. Horizontální téma rovných příležitostí prosazují rovnost přístupu a potírá diskriminaci. Kritériem pro obsazování nových pracovních míst je především odpovídající kvalifikace a zkušenosti.

4.5.2.4 Variantní řešení

Jako jediná reálná alternativní varianta k předmětnému projektu byla posuzována varianta nulová, která by znamenala pouze další postupné chátrání dvou významných památkově chráněných stavebních celků, popřípadě jejich naplnění některou z nevyhovujících funkcí.

4.5.2.5 Získaná ocenění

Ačkoli projekt je otevřen veřejnosti teprve od začátku roku 2016, již získal několik prestižních ocenění a to jak za samotnou revitalizaci památkového objektu, tak za unikátní historické nálezy, které se během revitalizace objevily.

1) Ocenění památka roku 2015

Prestižní cenu ***Památka roku*** uděluje každý rok Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska. Do této soutěže se přihlašují města se svými nejlepšími projekty na obnovu památek, které byly realizovány na jejich katastru. Ocenění je z pravidla předáváno z rukou ministra/ministryně pro místní rozvoj. V roce 2015 toto prestižní ocenění získalo město Český Krumlov právě za rekonstrukci areálu klášterů minoritů a klarisek, a to ve 2. kategorii – rekonstrukce památky nad dva milionu korun. O ocenění rozhodovala komise složená ze zástupců Předsednictva sdružení, Národního památkového ústavu a Asociace krajů. Do užší nominace ve 2. kategorii se kláštery v Českém Krumlově dostaly

spolu s Bílou věží v Hradci Králové a křížové cestě a kapli sv. Šebestiána na Svatém Kopečku v Mikulově.

2) Patrimonium pro futuro

Cenu Národního památkového ústavu Patrimonium pro futuro s podtitulem „Společenské ocenění příkladů dobré praxe“ vyhlašuje a uděluje NPÚ od roku 2014 ve snaze zhodnotit a vyzdvihnout, co se v oblasti památkové péče podařilo, a ocenit ty, kteří se o úspěšné dílo přičinili. Právě toto ocenění získaly v roce 2014 kláštery v Českém Krumlově, a to v kategorii Objev, nález roku.

Stavební práce totiž v ambitu ženské části bývalého klášterního areálu klarisek a minoritů v Českém Krumlově odhalily v létě roku 2014 pozoruhodné malované stropní trámy z doby vlády Karla IV. V českých zemích jde o nejilustrativnější doklad archaického způsobu zastropení klášterního ambitu trámovým stropem.

3) PRESTA - prestižní stavba jižních Čech za léta 2014 až 2016

Po Památce roku 2015 a Ceně Národního památkového ústavu Patrimonium pro futuro získaly v dubnu 2017 kláštery i titul PRESTA - prestižní stavba jižních Čech, a to v kategorii Občanské a průmyslové stavby - rekonstrukce. O ocenění rozhodovala porota složená ze zástupců Českého svazu stavebních inženýrů, České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě a Svazu podnikatelů ve stavebnictví Jihočeského kraje. Porotci především ocenili architektonické novátorské a velkorysé pojetí, které bylo a je plně v souladu s náročnou koncepcí památkové péče. Kladně hodnoceno bylo také řemeslné a materiálové řešení vycházející z původní historické koncepce. V neposlední řadě bylo oceněno také zpřístupnění návštěvníkům dříve ukrytých jedinečných prostor.

4) INSPIRA – cena hejtmana Jihočeského kraje

Kláštery také získaly cenu INSPIRA, kterou uděluje hejtman Jihočeského kraje. Ten ocenil postup v rámci celého projektu, kterým došlo ke zpřístupnění historického dědictví a tím ke zvýšení kulturního povědomí a prohloubení poznání historie pro návštěvníky i obyvatele města.

5 Výsledky

Cílem výše uvedených rozborů a analýz je zjistit, zda-li čerpání finančních prostředků v rámci Integrovaného operačního programu, oblasti podpory 5.1 Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví je efektivní, do jaké míry, či efektivní přínos nebyl prokázán. Před závěrečným zhodnocením výsledků celé práce, jež bude uvedeno v části 6 diplomové práce, jsou v této části jednotlivé výsledky dle výše uvedených částí shrnuty a prezentovány.

1) Cíle

Oblast podpory 5.1 je ve vazbě na globální a specifické cíle programu konzistentní. Tato skutečnost je však daná do značné míry tím, že definice cílů v podstatě kopíruje název příslušné prioritní osy, resp. i ostatních prioritních os. Prioritní osa odpovídala problematickým oblastem, které bylo potřeba pro dané programové období řešit.

Vzhledem k obecné formulaci cílů této prioritní osy se dá říci, že naplněním jednotlivých výstupů (monitorovací ukazatele - indikátory, finanční rámec, naplňování horizontálních témat) a charakteristikou a zaměřením jednotlivých realizovaných projektů došlo k plnému naplnění cílů dané oblasti podpory, tj. došlo ke zvýšení využití potenciálu kulturního dědictví a kulturních služeb prostřednictvím rehabilitace a optimálního využití vybraných památek národního významu, zvýšením úrovně a dostupnosti odborných veřejných služeb v oblasti péče o kulturní dědictví, jeho využití a prezentace, rozšířením a zkvalitněním kulturní služby a zlepšením jejich dostupnosti a v neposlední řadě zvýšením atraktivity regionů pro obyvatele, investory, zájemce, uživatele a návštěvníky.

2) Analýza výchozího stavu

Uvedené údaje dokládají, že rozvojový potenciál nemovitého kulturního dědictví je vysoký a rozložený rovnoměrně po celém území ČR spadajícím pod cíl Konvergence. Efektivita jejich využívání je (a v některých případech se dá již hovořit o minulém čase) přitom někdy v nesouladu s jejich fyzickým stavem. Velká část kulturního dědictví stále není v technickém stavu, který by umožnil jeho efektivní využití, a v řadě případů dokonce hrozí, případně hrozil, jeho zánik. Značný potenciál kulturního dědictví zůstával v ČR nevyužit a náklady na jeho údržbu a obnovu nejsou velmi vysoké. Tento stav byl způsoben především nedostatečnou podporou obnovy památek v uplynulých desetiletích, kdy bylo

na údržbu věnováno příliš málo prostředků a nebyly prosazovány moderní přístupy v této oblasti.

3) SWOT analýza

Zpracovaná analýza umožňuje lepší průřezové vnímání výchozích problémů, které v dané oblasti a daném prostředí existovaly a stále ještě existují. Poukazuje na vzájemnou provázanost jednotlivých problémů a umožňuje jednodušší vymezení priorit, na které se daná oblast zaměřuje. Cíle dané oblasti podpory navazují na výsledky analyzované ve SWOT analýze, tj. cíle dané oblasti využívají a implementují v rámci pozitivních přínosů definované příležitosti a snaží se eliminovat definované hrozby za využití silných stránek a utlumení/potlačení slabých stránek.

4) Analýza výsledků

- *Finanční naplnění cílů prioritní osy*

  Čerpání finančních prostředků závisí na kvalitě připravenosti programu a také na kvalitě připravenosti jednotlivých předkládaných projektů (od připravenosti žadatele, zpracování projektu, kvality projektového týmu, finančního zabezpečení po řádnou a úspěšnou realizaci projektu, vč. zajištění udržitelnosti). Jak již bylo analyzováno, tak absorpční kapacita byla v dané oblasti více než dostatečná, o čemž svědčí i množství předložených projektů. Celková alokace oblasti podpory činila 13, 23% z celkové alokace operačního programu, tj. před 251 mil. EUR. I před skutečnost, že finance alokované do dané prioritní osy nebyly ze 100% vyčerpány, bylo čerpání prostředků velmi úspěšné, příjemcům bylo vyplaceno 94,59% prostředků. Nedočerpání finančních prostředků ve výši 5,41% bylo z důvodu jednotlivých finančních oprav při pochybení v projektech (tzv. nesrovnalosti a k nim se vztahující finanční korekce způsobilých výdajů), nebo nedočerpáním finančních prostředků v jednotlivých projektech (úspory či nerealizace některých výdajů, jež byly v projektech původně plánovány).

- *Plnění indikátorů*

  Jednotlivé stanovené indikátory vycházejí z indikátorové soustavy na úrovni výstupů a výsledků a přispívají k hodnocení a měření dopadů programu a v rámci prioritních os k hodnocení cílů programu.

Hodnocená oblast podpory monitorovala 4 indikátory. Aby mohly sloužit k vyhodnocení efektivnosti dané oblasti, musely být všechny nastaveny v měřitelných jednotkách.

- Indikátor „Počet zregenerovaných nemovitých kulturních památek“ byl monitorován počtem zregenerovaných objektů.
- Indikátor „Počet nově vybudovaných či zmodernizovaných kulturních zařízení“ byl taktéž monitorován počtem objektů.
- Indikátor „Počet vytvořených metodik v oblasti kulturního dědictví“ byl monitorován počty kusů.
- Indikátor „Zvýšení počtu návštěvníků památek a kulturních zařízen“ byl nastaven jako prokazatelný počet návštěvníků zregenerovaných památek (podkladem mohly být prezenční listiny, prodané vstupenky, a jiné prokazatelné záznamy) během 1 roku od ukončení projektu.

Co se týče prvních dvou indikátorů, tedy indikátorů výstupu, tak první zmíněný předčil očekávání. V rámci predikcí byla cílová hodnota stanovena na 70 zregenerovaných objektů (výchozí hodnota byla 0), přičemž dosažená hodnota byla 109 zregenerovaných objektů v rámci kulturních památek. Jedná se tedy o vysoký pozitivní přínos v dané oblasti. Druhý zmíněný indikátor byl v rámci predikcí nastaven na cílovou hodnotu 5 objektů, nicméně o danou aktivitu nebyl takový zájem, jak se zpočátku předpokládalo, tedy dosažená hodnota jsou 4 objekty.

Dalších dva indikátory (indikátorů výsledku) byly zcela naplněny, u druhého dokonce došlo k výraznému přebytku. Počet vytvořených metodik splnil plánovaná očekávání, cílová a dosažená hodnota je shodná, a to 13 ks vydaných metodik. Indikátor počtu návštěvnosti byl nad očekávání překročen. Plánovaná cílová hodnota 161% vzrostla až na dosaženou hodnotu 204,66%[94].

5) Kvalitativní analýza

Jak již bylo uvedeno výše. Úspěšnost daného programu, resp. oblasti podpory určuje zejména připravenost jednotlivých projektů k jejich realizaci, a to ve všech jednotlivých fázích (příprava projektu, zpracování projektové žádosti, realizace projektu a

[94] Viz informace o indikátorech a jak se počítaly uvedené v kapitole 4.4.2

udržitelnost) a na všech jednotlivých úrovních (žadatel/příjemce podpory, zpracovatel projektové žádosti, realizační tým, dodavatelé, atd.). Z celkového počtu 66 předložených projektů v rámci celého programového období bylo 42 vyřazeno – viz tabulka č 10, což svědčí o skutečnosti, že zpracovat kvalitní a hlavně životaschopný projekt není jednoduché. Jednotlivé procesy hodnocení projektových žádostí by právě měly být nastaveny tak, aby takové projekty (tedy ty, které nejsou připraveny k realizaci či nesplňují zadané podmínky) eliminovaly, tj. nebyly zasmluvněny finanční prostředky na projekty, které nemohou být řádně dokončeny a tudíž by hrozilo nedočerpání těchto finančních prostředků v rámci programu. Taktéž mohou být projektové žádosti staženy ze strany žadatele samotného.

U všech projektů financovaných z Fondů EU musí být dodržovány rovné příležitosti a projekty musí být buď ekologicky neutrální nebo mít pozitivní dopad na životní prostředí.

6) Návštěvnost památek

V programovém období následně po něm počet památek zpřístupněných za vstupné postupně vzrůstal (vyjma roků 2010 a 2017). Souvislost můžeme spatřovat např. v následujících skutečnostech: vypořádání vlastnických vztahů v této oblasti, rozvoj tržní ekonomiky, docházelo i ke změnám využívání objektů, které dříve sloužily k jiným činnostem např. jako sklady, postupně se objekty rekonstruovaly a získávaly nové využití, zpravidla v kulturní oblasti. Počet zpřístupněných památek ovlivnily v jednotlivých letech i probíhající ***rekonstrukce a modernizace.*** Všechny památkové objekty se každoročně snaží zvyšovat návštěvnost nejen otevíráním nových prohlídkových okruhů a pořádáním nočních prohlídek, ale i prodlužováním sezóny a zpřístupňováním některých památek v zimním období.

7) Projekt Revitalizace areálu klášterů Český Krumlov

Dle zástupců Centra pro regionální rozvoj, jakožto zprostředkujícího subjektu IOP pro danou oblast podpory je projekt Revitalizace areálu klášterů jedním z nejúspěšnějších projektů realizovaných v rámci dané oblasti podpory. Tento fakt je podpořen i řadou získaných ocenění právě za realizaci tohoto republikového unikátu. V České republice se nevyskytovalo žádné obdobné zařízení, které by poskytovalo

kulturně vzdělávací služby se stejným zaměřením a ve stejné struktuře a stejném rozsahu jako je tomu právě v projektu klášterů.

- *Ekonomická analýza*

  Z analýzy vyplývá, že projekt je ekonomicky nenávratný. Toto zjištění je pochopitelné, vzhledem k povaze a charakteru projektu. V porovnání s typicky podnikatelskými projekty v privátním sektoru nevykazuje realizace tohoto projektu ekonomicky efektivní hospodaření, protože není dosahováno kladného výsledku hospodaření., resp. návratnost investice nikdy nenastane, neboť se jedná o projekt, který negeneruje příjmy natolik velké, že by převyšovaly náklady projektu a tvořily tak zisk příjemce. Tento projekt ovšem není primárně stavěn na podnikatelské bázi a jeho přidaná hodnota je v jiných faktorech: zejména ve zhodnocení a využití unikátní kulturních památky v historickém centru města Český Krumlov a vytvoření nového kulturního a společenského centra s nabídkou širokého spektra moderních kulturních a vzdělávacích služeb pro laickou i odbornou veřejnost. Přínos projektu je tak v souladu s cíli oblasti podpory 5.1, tedy zejména kulturního a nikoliv ekonomického charakteru.

  Z analýzy také vyplývá, že celý projekt, a to jak provedené projekční a stavební části, tak i programová náplň v provozní fázi je plně v souladu se současnými principy péče o kulturní dědictví. Navzdory faktu, že projekt je umístěn do specifického regionu a místa analýza územních aspektů také potvrdila jednoznačnou, silnou a pozitivní souvislost projektu s rozvojem lokálního, regionálního, nadregionálního, urbánního i sociálního prostředí ve všech hodnocených úrovních.

- *Přínosy projektu*

  Realizací projektu došlo v první řadě k obnově vztahu mezi obyvateli města a samotnému místu a jeho historii. Další přínosy lze spatřovat v růstu návštěvnosti v rámci aktivit již tak velmi kulturního města Český Krumlov, dále také rozšíření možnosti kulturního vyžití pro laickou i odbornou veřejnost a v neposlední řadě také přínos v podobě úspory státu na státní politice v nezaměstnanosti, tj. vytvořením nových pracovních míst.

- *Návštěvnost*

  Zajištění návštěvnosti jednotlivých aktivit realizovaných v klášterech je základní pilíř pro zajištění životaschopnosti projektu a zajištění udržitelnosti ekonomického a

věcného charakteru. Příjmy ze vstupného a z dalších poskytovaných služeb představují rozhodující zdroj finančních prostředků. Zároveň zajištění vysoké návštěvnosti může být přínosné i pro další ekonomické subjekty v okolí, kterými jsou například stravovací a ubytovací zařízení, kavárny, nebo také obchody se suvenýry aj.

Vzhledem ke své unikátnosti kláštery vykazují pozoruhodnou návštěvnost, již v rámci druhého roku provozu ze zvedla návštěvnost z necelých 46 tis. na 71 tis. a predikce pro letošní rok vykazují čísla ještě vyšší.

- *Varianty řešení*

  Vzhledem ke specifičnosti a zároveň komplexnosti pojetí projektu byla jako jediná alternativní varianta posuzována varianta nulová, tedy varianta nerealizování projektu a zachování původního stavu. Tato varianta byla nepřijatelná a z dlouhodobějšího pohledu pro město Český Krumlov neudržitelná. Výsledkem této varianty by byla skutečnost, že jedinou provozuschopnou částí areálu by zůstala část minoritského kláštera, která sloužila a slouží pro potřeby provozu SUPŠ sv. Anežky České. Tento objekt byl přístupný z prostranství před kostelem, jež bylo jedinou veřejně přístupnou částí areálu obou klášterů (cca ¼ z celkové rozlohy venkovních ploch). Interiéry byly pro návštěvníky, obyvatele města a jiné návštěvníky prakticky nedostupné. Z celkové užitné plochy interiérů celého areálu klášterů (cca 6000 m2) byla využívaná přibližně jedna osmina. Docházelo by k dalšímu postupnému dvou významných památkově chráněných stavebních celků, popřípadě jejich naplnění některou z nevyhovujících funkcí. Město Český Krumlov by ztratilo možnost realizovat svého druhu jedinečný vzorový projekt.

  Naproti tomu zvolená varianta realizace projektu, je výsledkem několikaleté práce odborníků z oblasti stavebnictví, architektury, památkové péče, kultury i finančního poradenství. Tato varianta umožnila plnou fyzickou revitalizaci objektů klášterů a jejich postupné naplnění odpovídajícími funkcemi (programovými částmi). Kulturně vzdělávací instituce, které tvoří partnerskou stránku projektu, jsou garantem naplnění aktivit a činností, které posilují atraktivitu místa a poskytnou kulturní služby s vysokou přidanou hodnotou se silným důrazem na udržitelnost ekonomického i věcného charakteru.

6 Závěr

Problematika Integrovaného operačního programu jako celku je natolik obsáhlým tématem, že není možné jej komplexně zmapovat v jedné diplomové práci. Z tématu práce vyplývá, že analyzované výsledky měly zhodnotit efektivitu Integrovaného operačního programu v jedné z podporovaných oblastí, a to konkrétně v oblasti kulturního dědictví. Jak již vyplývá ze samotné definice „efektivity" a analyzovaných výsledků v kapitole 5, tak lze říci, že globální cíl i jednotlivé specifické cíle programu dané oblasti byly jednoznačně naplněny. Toto tvrzení je do jisté míry ovlivněno tím, že definice cílů jsou formulovány velmi obecně, v podstatě se promítají do názvů jednotlivých prioritních os., kde je stanoven obecný popis toho, jaký daná prioritní osa problém řeší a tudíž i jaký problém bude jejich realizací vyřešen., tj. definice odpovídají problematickým oblastem, které bylo potřeba pro dané programové období řešit. Lze konstatovat, že došlo ke zvýšení využití potenciálu kulturního dědictví a kulturních služeb prostřednictvím rehabilitace a optimálního využití vybraných památek národního významu zvýšením úrovně a dostupnosti odborných veřejných služeb v oblasti péče o kulturní dědictví, jeho využití a prezentace rozšířením a zkvalitněním kulturní služby a zlepšením jejich dostupnosti.

Plnění definovaných cílů se odráží zejména v plnění stanovených monitorovacích ukazatelů, které byly zcela naplněny, resp. vzhledem k vysoké absorpční kapacitě byly na konci programového období několikanásobně přeplněny[95]. Stanovený finanční rámec nebyl sice úplně vyčerpán, nicméně vzhledem ke kvalitnímu řízení programu ze strany Řídícího orgánu a přes obtíže, které se v rámci programového období vyskytovaly (zejména opoždění procesu programování pro dané programové období[96], nesrovnalosti v rámci jednotlivých projektech a nutnost stanovení finančních oprav, nedočerpání finančních prostředků v rámci programu, pomalé čerpání finančním prostředků u projektů než se původně předpokládalo[97], delegování pravomocí ZS z Ministerstva kultury na MMR aj.), se podařilo vyčerpat 94,59 % alokovaných prostředků.

[95] Vyjma jednoho indikátoru, o který nebyl takový zájem.

[96] První operační programy byly schváleny až ke konci roku 2007 a dalších několik měsíců trvalo zpracování ostatních nezbytných dokumentů, aby mohly být vyhlášeny první výzvy. K realizaci projektů tedy mohlo být přikročeno až téměř rok a půl po začátku programovacího období.

[97] IOP byl zařazený mezi rizikové OP, spadající pod zesílené řízení rizik NOK, mimo jiné v návaznosti na dlouhodobé problémy s realizací některých projektů. ŘO ve spolupráci se ZS prováděl od července 2012 dohled a řízení spících projektů (projekty, jež byly na hranici proveditelnosti vzhledem k termínům

Dále lze z výsledků konstatovat, že realizované projekty zvýšily atraktivitu regionů v první řadě pro obyvatele, ale dále také pro investory, zájemce o kulturní a vzdělávací služby, uživatele a návštěvníky. Projekty vykazují přínosy tedy nejen na lokální a regionální úrovni, ale také na národní a některé projekty i nadnárodní úrovni. Jak již bylo zmíněno v samotné práci, jednotlivé projekty vykazují synergické efekty (přínosy pro další ekonomické subjekty v okolí, kterými jsou např. okolní stravovací a ubytovací zařízení, kavárny, ale také kamenné obchody se suvenýry, upomínkovými předměty aj.) a multiplikační efekty. Z všeobecného hlediska mají kulturní odvětví v ČR schopnost generovat vyšší multiplikační efekty (např. na zvýšení produkce, HDP, zaměstnanosti a mzdových příjmů) ve srovnání s ostatními odvětvími české ekonomiky. Investice do těchto služeb, mimo jiné i ve formě státních a evropských dotací a výstavby nových kulturních, generují např. nová pracovní místa, mzdové příjmy a příjmy ze zahraniční v podobě přilákání zahraničních turistů jako přidanou hodnotu české ekonomiky. V porovnání s podnikatelskou sférou však nedochází realizací projektů k efektivnímu hospodaření, protože ve většině případů není dosahováno kladného výsledku hospodaření. Projekty v oblasti kulturního dědictví však nejsou stavěny na podnikatelské bázi s cílem vytvářet zisk, jejich hlavním přínosem je zvýšení atraktivity prostředí, samotná obnova kulturní památky a efektivní využití jedinečné kulturní památky pro nové kulturní a další služby. Zároveň umožňují propojení dalších projektů v oblasti služeb a podnikání.

Jistě efektivním krokem Ministerstva pro místní rozvoj v právě probíhajícím programovém období bylo zachování obdobné oblasti podpory v oblasti kulturního dědictví, jak byla nastavena v rámci Integrovaného operačního programu. Nyní mají žadatelé možnost čerpat finanční prostředky v rámci Integrovaného regionálního operačního programu, specifického cíle 3.1 - Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního dědictví. Jak již bylo zmíněno v úvodu, rozvojový potenciál nemovitého kulturního dědictví je v rámci České republiky velmi vysoký a z výsledků jednoznačně vyplývá, že i absorpční kapacita tohoto segmentu je nadprůměrná. Z důvodu nedostatečných finančních zdrojů v rámci rozpočtu ČR na obnovu nemovitého kulturního dědictví, na základě výsledků jednotlivých analýz a pozitivních přínosů realizovaných projektů na všech úrovních by bylo vhodné a přínosné pro ČR opětovně usilovat o

dokončení stanovených v rámci IOP) a vysoce rizikových projektů (obtížná komunikace s příjemci, plnění termínů vykazovalo vážné nedostatky).

začlenění oblasti rozvoje kulturního dědictví do některé z priorit ČR při stanovení budoucí struktury jednotlivých programů v rámci programového období 2021-2027, případně i období následujícího.

7 Základní právní předpisy a dokumenty[98]

1. Základní legislativa EU[99]

- Smlouva o založení Evropských společenství (od 1. prosince 2009 vstoupila v platnost Smlouva o Evropské unii a Smlouva o fungování Evropské unie),
- Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999,
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999,
- Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj,
- Nařízení Rady (ES) č. 284/2009 ze dne 7. dubna 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti, pokud jde o některá ustanovení týkající se finančního řízení,
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 539/2010 ze dne 16. června 2010, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti, pokud jde o zjednodušení určitých požadavků a o některá ustanovení týkající se finančního řízení,
- Nařízení Komise (ES) č. 846/2009 ze dne 1. září 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 1828/2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj,
- Rozhodnutí Rady (ES) ze dne 6. října 2006 o strategických obecných zásadách Společenství pro soudržnost (2006/702/ES),
- Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství,
- Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2185/96 ze dne 11. prosince 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem,
- Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství,
- Nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2343/2002 ze dne 19. listopadu 2002 o rámcovém finančním nařízení pro subjekty uvedené v článku 185 Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství,

[98] Platné v rámci programového období 2007-2013

[99] Dle informací uvedených MMR ČR

- Nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002 ze dne 23. prosince 2002 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství,
- Pokyny k regionální podpoře na období 2007–2013 (2006/C 54/08),
- Nařízení Komise (ES) č. 2035/2005 ze dne 12. prosince 2005, kterým se mění nařízení Komise č. 1681/94 ze dne 11. července 1994 o nesrovnalostech a navrácení neoprávněně vyplacených částek v souvislosti s financováním strukturálních politik a organizací informačního systému v této oblasti,
- Rozhodnutí Komise č. K(207)6835 ze dne 20. prosince 2007, kterým se přijímá Integrovaný operační program pro pomoc Společenství z Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci cílů „Konvergence" a „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost" v ČR,
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby, ve znění pozdějších předpisů.

2. Základní právní předpisy a dokumenty ČR[100]

- Národní lisabonský program 2005–2008 (Národní plán reforem České republiky) – usnesení vlády č. 1200/2005, Národní program reforem České republiky 2008–2010 – usnesení vlády č. 1319/2008,
- Národní strategický referenční rámec ČR pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a fondu Soudržnosti EU v letech 2007–2013 (NSRR) – usnesení vlády č. 1477/2006,
- Národní rozvojový plán ČR 2007–2013 - usnesení vlády č. 175/2006,
- Strategie udržitelného rozvoje ČR (SUR) – usnesení vlády č. 1242/2004, Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky – usnesení vlády č. 37/2010,
- Strategie regionálního rozvoje ČR (SRR) – usnesení vlády č. 560/2006,
- Usnesení vlády č. 245/2005 ze dne 2. 3. 2005 k postupu přípravy České republiky na čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti Evropské unie v letech 2007 až 2013,
- Usnesení vlády č. 48 ze dne 12. 1. 2009 o Závazných postupech pro zadávání zakázek spolufinancovaných ze zdrojů Evropské unie, nespadajících pod aplikaci zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v programovém období let 2007 až 2013, které bylo revidováno v únoru 2011 v souladu s usnesením vlády č. 745 ze dne 20. října 2010,
- Usnesení vlády České republiky ze dne 22. února 2010 č. 158 o opatřeních při zadávání veřejných zakázek,
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů,

[100] Dle informací uvedených MMR ČR

- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 134/2016 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 138/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník;
- Pravidla způsobilých výdajů pro programy spolufinancované ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti na programové období 2007–2013,
- Metodická příručka způsobilých výdajů pro programy spolufinancované ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti na programové období 2007–2013,
- Metodika zadávání veřejných zakázek dle zákona č. 137/2006 Sb.,
- Metodický pokyn Nesrovnalosti,
- Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007–2013,
- Závazné postupy pro zadávání zakázek spolufinancovaných ze zdrojů EU, nespadajících pod aplikaci zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v programovém období 2007–2013.

8 Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace

(1) MATOUŠKOVÁ, Z., HALUZKA, P., BRANDTOVÁ, H.: Úvod do prostorové ekonomiky. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1992, ISBN: 80-210-4155-2

(2) WOKOUN, R. a kol.: Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 3. vydání. Praha: IFEC, 2001. 264 s., ISBN 80-86412-08-3

(3) WOKOUN, R., MALINOVSKÝ, J., DAMBORSKÝ, M., BLAŽEK, J. a kol. Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování. Praha: Linde, 2008. 475 s. ISBN 978-80-720169-9-0

(4) SYNEK, M. Ekonomická analýza. První vydání. Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2003, 79 s. ISBN 80-245-0603-3.

(5) PEŠKOVÁ, R., JINDŘICHOVSKÁ I. Finanční analýza. 1. vydání, Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2011, 205 s., ISBN 978-80-86730-80-6

(6) KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 1. vyd., Praha: Grada Publishing, 2010, 205 s., ISBN 978-80- 247-3349-4.

(7) SŮVOVÁ, H., SRPOVÁ, J., POLOPRUTSKÁ, R., PETR, J., KNAIFL, O., KOHOUT, P., JACKO, F., UBÁLEK, K., ŠPAČEK, E. Finanční analýza v řízení podniku, v bance a na počítači. 1. vydání Praha : Bankovní institut, a.s., 1999. strana 20-21. ISBN: 80-7265-027-0.

(8) SEDLÁČEK, J. Účetní data v rukou manažera - finanční analýza v řízení firmy, 2. doplněné vydání. Praha : Computer Press®, 2001. strana 55. ISBN: 80-7226-562-8.

(9) TICHÁ, I., HRON, J., Strategické řízení. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2016. ISBN: 978-80-213-0922-7

Internetové publikace a zdroje

(1) Generální ředitelství pro komunikaci, *Regionální politika [online],* Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2014, 16 s., ISBN 978-92-79-41284-4

(2) Generální ředitelství pro komunikaci, *Evropská unie – co je a co dělá [online],* Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2018, 39 s., ISBN 978-92-79-63376-8

(3) Vanhove N., Klaassen, L. H.: Regional policy: A European Approach. Aldershot: Gower , 1983. 488 s. ISBN 05-560-0286-8

(4) Regional policy | Evropská unie. EUROPA - European Union website, the official EU website [online]. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/topics/regional-policy_cs
(5) Právo EU - EUR-Lex. EUR-Lex — Access to European Union [online]. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=cs
(6) DotaceEU - Evropské fondy v ČR. [online]. 2018 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, [cit. 11.10.2018]. Dostupné z: https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR
(7) DotaceEU - Programové období 2007-2013. [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. 2018. [cit. 20.11.2018]. Dostupné z: https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/Programove-obdobi-2007-2013
(8) MMR - Regionální rozvoj. [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. 2018. [cit. 16.10.2018]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Regionalni-rozvoj
(9) odbor 52 | sekce 04 | Ministerstvo financí ČR. Ministerstvo financí ČR [online]. 2005 [cit. 16.12.2018]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/zakladni-informace/organizacni-struktura/sekce-04/odbor-52-auditni-organ
(10) Regionální politika. [online]. Euroskop. 2018. [cit. 15.12.2018]. Dostupné z: https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/
(11) Regionální politika a regionální rozvoj v ČR | Vybrané kapitoly ze socioekonomické geografie České republiky | Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity. Informační systém [online]. Dostupné z: https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/pedf/js13/geograf/web/pages/09-regionalni-politika.html
(12) Regionální politika a regionální rozvoj | Regionální politika v ČR – Historie a současnost | Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity. Informační systém [online]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1431/podzim2006/Z0104/um/Regionalni_politika_a_rozvoj-6.prednaska.pdf
(13) Metodická podpora regionálního rozvoje. [online]. 2005 [cit. 20.12.2018]. Dostupné z: http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/home.html

Ostatní

(1) Příručka pro žadatele a příjemce, pro oblast intervence 5.1: Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví, vydání 2.0, platnost od 1. ledna 2014
(2) Programový dokument IOP, verze platná od 14.11.2015

9 Přílohy

Příloha 1 Původ a vývoj regionální politiky 107
Příloha 2 Vymezení regionů se soustředěnou podporou státu na roky 2004 – 2013 a Hospodářsky problémových regionů od roku 2014 108
Příloha 3 Přehled programů v rámci jednotlivých programových období ČR 110
Příloha 4 Přehled rámcových dokumentů v jednotlivých programových období.....113
Příloha 5 Seznam podpořených projektů v oblasti podpory 5.1 116
Příloha 6 Seznam vyřazených/nepodpořených projektů v oblasti podpory 5.1 118
Příloha 7 Přehled synergických vazeb projektů IOP 5.1 a ostatních OP 122
Příloha 8 Popis programových činností v rámci projektu Revitalizace areálu klášterů Český Krumlov 124
Příloha 9 Položky příjmů a nákladů kalkulované u partnerů za rok provozu 126
Příloha 10 Přehled získaných ocenění 127
Příloha 11 Fotodokumentace projektu Revitalizace areálu klášterů Český Krumlov.....130

Příloha 1 Původ a vývoj regionální politiky[101]

- **1957** - první zmínka v Římské smlouvě,
- **1958** - vytvoření Evropského sociálního fondu (ESF),
- **1962** – vytvoření Evropského zemědělského podpůrného a záručního fondu (EAGGF)
- **1968** – na úrovni EK zřízeno Generální ředitelství pro regionální politiku
- **1975** - vytvoření Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF),
- **1986** - právní základ regionální politiky stanoven v Jednotném evropském aktu[102],
- **1988** - strukturální fondy jsou v zájmu jejich lepší adaptace na vstup Řecka (1981), Španělska a Portugalska (1986) do EU začleněny do komplexní „politiky soudržnosti". Rozpočet: 64 miliard ECU[103].
- **1993** - Maastrichtská smlouva zavádí Fond soudržnosti, zakládá Výbor regionů a stanoví zásadu subsidiarity, tzn. že rozhodovat se musí vždy na nejméně centralizované nebo nejlokálnější úrovni, na níž je možné věc náležitě vyřešit.
- **1994-1999** - zdvojnásobení objemu zdrojů pro regionální fondy, dosahují výše jedné třetiny rozpočtu EU.
- **1995** - přidán zvláštní cíl určený řídce obydleným regionům Finska a Švédska. Celkový rozpočet: 168 miliard ECU.
- **2000-2004** – finanční prostředky a know-how ve formě předvstupních nástrojů pro země, které se připravují na vstup do EU.
- **2004** - vstup deseti nových zemí do EU, počet obyvatel EU díky nim roste o 20 %, ale HDP pouze 5 %. Rozpočet: 213 miliard eur pro 15 stávajících členů, 22 miliard eur pro nové členské země (2004–2006).
- **2007-2013** - Rozpočet: 347 miliard eur (z toho 25 % je vyčleněno na výzkum a inovace a 30 % na environmentální infrastrukturu a opatření pro boj proti změně klimatu).
- **2014-2020** - Rozpočet: 351,8 miliardy eur se zvláštním zaměřením na čtyři klíčové investiční priority: výzkum a inovace, digitální agenda, podpora malých a středních podniků a nízkouhlíkové hospodářství. Těmto odvětvím bude poskytnuto asi 100 miliard eur a 26,7 miliardy z nich bude určeno na podporu přechodu na nízkouhlíkové hospodářství.

[101] Stručná posloupnost původu a vývoje regionální politiky je uveřejněna v brožuře Evropské komise s názvem „Regionální politika".

[102] Po přijetí Jednotného evropského aktu došlo k rozvoji politiky soudržnosti ve vztahu k jednotnému vnitřnímu trhu a zaměření na podporu méně rozvinutých oblastí. Hospodářská a sociální soudržnost se stala jedním z cílů Společenství a byly zavedeny základní principy politiky soudržnosti: princip koncentrace, programování, partnerství (komplementarity) a doplňkovosti (adicionality).

[103] EUC bylo předchůdce eura.

<u>Příloha 2</u> Vymezení regionů se soustředěnou podporou státu na roky 2004 – 2013 a Hospodářsky problémových regionů od roku 2014

Regiony se soustředěnou podporou státu (platné v letech 2004–2006)

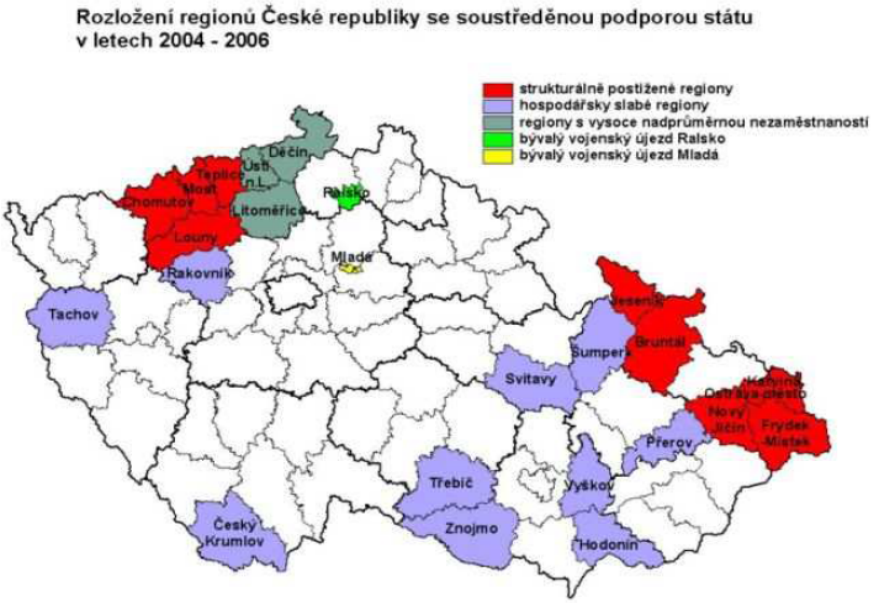

Zdroj: MMR ČR

Regiony se soustředěnou podporou státu (platné v letech 2006–2009)[104]

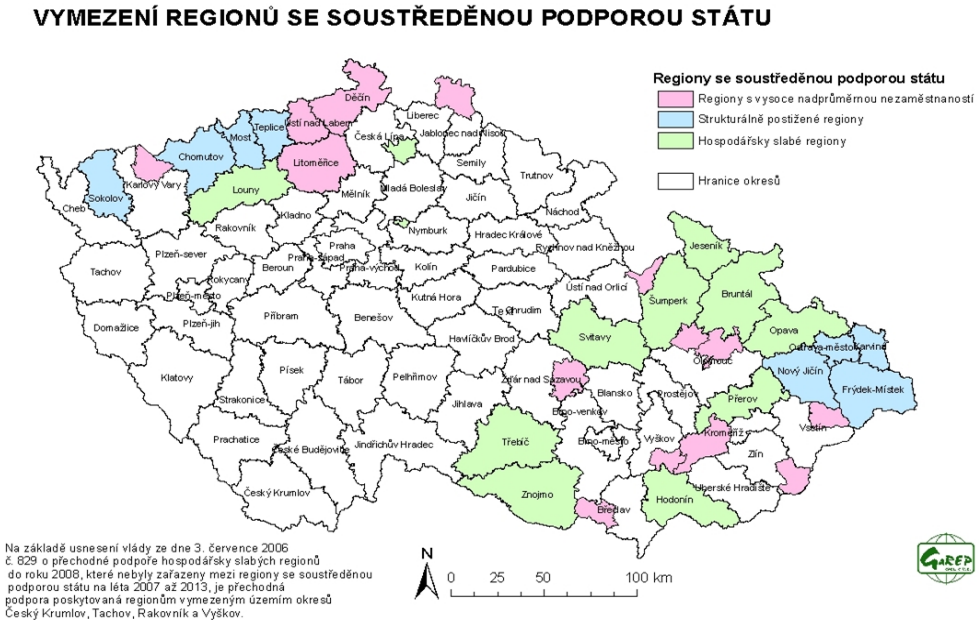

Zdroj: MMR ČR

[104] Definované na základě usnesení vlády č. 829 z roku 2006.

Regiony se soustředěnou podporou státu (platné od roku 2010-2013)

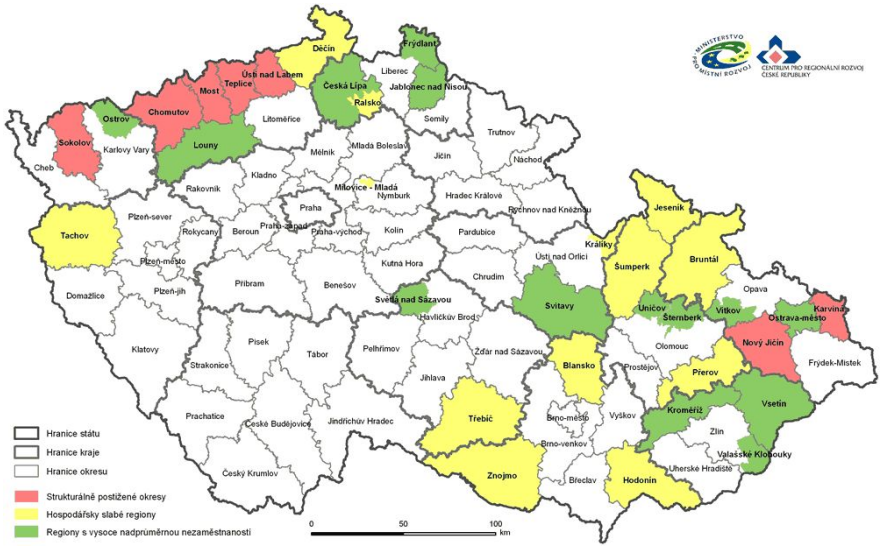

Zdroj: MMR ČR

Hospodářsky problémové regiony od roku 2014

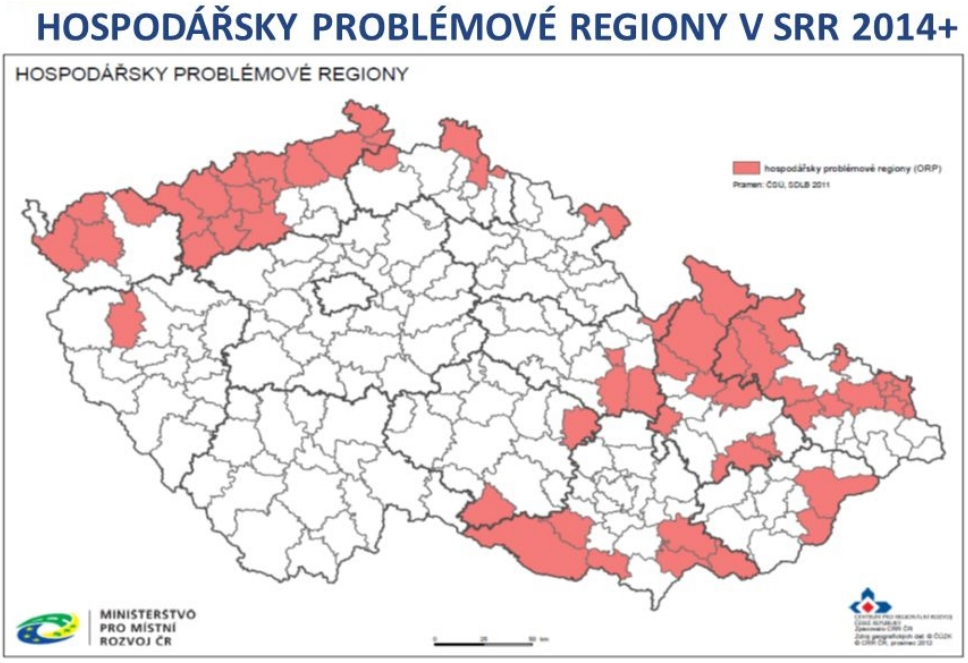

Zdroj: MMR ČR

Příloha 3 Přehled programů v rámci jednotlivých programových období ČR

1. Programové období 2004 – 2006

Operační programy:

- Regionální - Společný regionální operační program,
- Sektorové – Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství
    - Operační program Infrastruktura
    - Operační program Rozvoj lidských zdrojů,
    - Operační program Průmysl a podnikání

Iniciativy Společenství[105]

- *Interreg III* - je nástrojem pro překonání nevýhod plynoucích z příhraniční pozice dané oblasti. Je dělen na tři části:
    - část A se týká přeshraniční spolupráce,
    - část B je zaměřena na nadnárodní spolupráci,
    - část C podporuje meziregionální spolupráci.
- *Equal* - hlavním cílem bylo prosazování inovativních nástrojů řešení stávajících problematických oblastí souvisejících s diskriminací a nerovnostmi v oblasti trhu práce.
- *Leader+* - Iniciativa byla zaměřena na podporu rozvoje venkova. V období 2004-2006 nebyla otevřena jako samostatný finanční zdroj, ale její aktivity byly začleněny do OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.
- *Urban* – program financovaný z ERDF nebyl v období 2004-2006 v ČR aplikovaný, ale byl nahrazen dílčími cíli programů zahrnutých v Rámci podpory Společenství.

2. Programové období 2007 – 2013

- ***Cíl 1 - konvergence***
    - Tematické operační programy:
        - OP Podnikání a inovace (OP PI)
        - OP Životní prostředí (OP ŽP)
        - OP Doprava (OP D)

[105] Iniciativy Společenství jsou zvláštní programy zřízené EK k řešení specifických problémů dotýkajících se celého území EU. Doplňovaly tak jiné programy Společenství nebo usnadňovaly jejich realizaci.

- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK
- OP Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI)
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ)
- Integrovaný operační program (IOP)
- OP Technická pomoc (OP TP)

❖ Regionální operační programy (ROP):
- ROP NUTS 2 Jihovýchod
- ROP NUTS 2 Jihozápad
- ROP NUTS 2 Moravskoslezsko
- ROP NUTS 2 Severovýchod
- ROP NUTS 2 Severozápad
- ROP NUTS 2 Střední Čechy
- ROP NUTS 2 Střední Morava.

➢ ***Cíl 2 - Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost***
- OP Praha konkurenceschopnost,
- OP Praha adaptabilita.

➢ ***Cíl 3 - Evropská územní spolupráce***
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko
- OP Meziregionální spolupráce (všechny státy EU, Norsko a Švýcarsko)
- OP Nadnárodní spolupráce (ČR, Rakousko, Polsko, část Německa, Maďarsko, Slovinsko, Slovensko, část Itálie a z nečlenských zemí část Ukrajiny)
- Síťový operační program ESPON 2013 (všechny členské státy, Norsko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Island, kandidátské státy EU)
- Síťový operační program INTERACT II (všechny členské státy)

3. Programové období 2014 - 2020

Národní operační programy:

➢ Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost,

➢ Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání,

➢ Operační program Zaměstnanost,

➢ Operační program Doprava,

➢ Operační program Životní prostředí,

➢ Integrovaný regionální operační program,

➢ Operační program Praha - pól růstu ČR,

➢ Operační program Technická pomoc,

- Operační program Rybářství 2014-2020,
- Program rozvoje venkova, řízený,

Programy přeshraniční spolupráce:

- Interreg V-A Česká republika - Polsko,
- Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika,
- Interreg V-A Rakousko - Česká republika,
- Program přeshraniční spolupráce Česká republika - Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014-2020,
- Program spolupráce Svobodný stát Sasko - Česká republika 2014-2020,

Programy nadnárodní a meziregionální spolupráce:

- Program nadnárodní spolupráce Interreg CENTRAL EUROPE,
- Program nadnárodní spolupráce Interreg DANUBE,
- Program meziregionální spolupráce INTERREG EUROPE,
- Program meziregionální spolupráce ESPON 2020,
- Program meziregionální spolupráce INTERACT III,
- Program URBACT III.

Příloha 4 Přehled rámcových dokumentů v jednotlivých programových období

1) Programové období 2004 - 2006

Dokument Rámec podpory Společenství

Dokument Rámec podpory Společenství ČR (dále jen „RPS“) v období 2004-2006 je výsledkem dlouhého období příprav a interního projednávání mezi nejrůznějšími vládními, nevládními, národními, regionálními a místními partnery v rámci ČR (vyjádřených v Národním rozvojovém plánu), po kterém následovalo intenzivní vyjednávání s Evropskou komisí. Dokument představuje základní strategii pro socioekonomický rozvoj regionů soudržnosti (mimo Prahy) pro dané období.

2) Programové období 2007-2013

Legislativa EU:

- ***Finanční nařízení***
  - *Konsolidovaná verze finančního obecného nařízení č. 1605/ 2002 z 25. června 2002*
  - *Konsolidovaná verze finančního prováděcího nařízení č. 2342/ 2002 z 23. prosince 2002*
- ***Nařízení o jednotlivých fondech***
- ***Konsolidovaná verze Obecného nařízení č. 1083/ 2006 z 11. července 2006***
  - *včetně Nařízení Rady (ES) č. 1989/ 2006 z 21. prosince 2006*
  - *včetně Nařízení Rady (ES) č. 1341/ 2008 z 18. prosince 2008*
  - *včetně Nařízení Rady (ES) č. 284/ 2009 ze 7. dubna 2009*
  - *včetně Nařízení EP a Rady (EU) č. 539 z 16. června 2010*
- ***Prováděcí Nařízení Komise (ES) č. 1828/ 2006 z 8. prosince 2006***
  - *včetně Nařízení Komise (ES) č. 846/ 2009 z 1. září 2009*
  - *včetně Nařízení Komise (EU) č. 832/ 2010 z 17. září 2010*
- ***Smlouva o fungování EU - relevantní články (ESF: čl. 162-163; HSÚS čl. 174-178)***

Programové dokumenty:

- *Programové dokumenty operačních programů, které jsou realizovány v rámci Národního strategického referenčního rámce v programovém období 2007–2013 a jsou v gesci českých řídicích orgánů*

Strategické dokumenty:

- *Národní strategický referenční rámec - červenec 2007*
- *Návrh národního rozvojového plánu České republiky 2007-2013*
- *Usnesení vlády České republiky č. 175/2006 ze dne 22.února 2006*

3) <u>Programové období 2014 – 2020</u>

- *Dohoda o partnerství*[106]*,*
- *Metodické dokumenty ČR a EK,*
- *Nařízení kohezní politiky pro období 2014-2020*
  - *Nařízení o EÚS, Nařízení o ESF, Nařízení o EFRR, Nařízení o FS, Nařízení o ESÚS*
  - *Obecné nařízení*[107]
  - *Nařízení komise v přenesené pravomoci (EU) č. 522/2014, 481/2014, 480/2014 a 240/2014*
  - *Návrhy nařízení ve znění zveřejněném EK*
  - *Provádění rozhodnutí EK k nařízení 1303/2013*
  - *Prováděcí nařízení EK č. 288/2014, 215/2014, 184/2014*
  - *Schválené rámcové pozice k jednotlivým nařízením*
- *Smart Administration*
- *Vysvětlující dokumenty Evropské komise*[108]
- Ostatní (Aktivity českého předsednictví v EU, Aktualizovaná rámcová pozice ČR k budoucí kohezní politice, kritéria pro možnost zahájení implementace aj[109]).

---

[106] Základní zastřešující dokument pro čerpání finančních prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondy) v programovém období 2014–2020.

[107] NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006.

[108] Také označovány jako vysvětlující fiche EK.

[109] Kompletní výčet uveden na https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/2014-2020/Dokumenty/Ostatni

4) Programové období 2021 - 2027

Legislativa k evropským fondům po roce 2020 a i víceletému finančnímu rámci není v současné době k dispozici a nebyla připravena ani projednána do konce roku 2018.

Budoucí směřování celé EU je na politické rovině nastíněno v následujících dokumentech:

- *Bílá kniha o budoucnosti Evropy*,
- *Final conclusions and recommendations of the High Level Group on Simplification for post 2020*
- *Key recommendations of the High Level Group on Simplification for the post 2020 Cohesion Policy*

Pravidelně schází Rada pro zefektivnění systému provádění a uplatňování politiky soudržnosti a evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondů) po roce 2020. Závěry z těchto jednání jsou shrnuty do následujících dokumentů:

- *Závěry GAC[110] 04_2018_CS, Závěry GAC 11_2017_EN, Závěry GAC 04_2017_EN*

MMR ČR je v přípravě na nové programové období aktivní a vytváří řadu materiálů, které mají za úkol připravit ČR na další debaty, vyjednávání i další stanovování si priorit, jedná se o následující dokumenty:

- *Východiska pozice ČR k budoucnosti politiky soudržnosti po roce 2020,*
- *Národní koncepce realizace politiky soudržnosti po roce 2020.*

[110] General Affairs Cohesion policy

Příloha 5 Seznam podpořených projektů v oblasti podpory 5.1

Registrační číslo	Název projektu	Žadatel – název	Stav projektu	Výzva - číslo
CZ.1.06/5.1.00/01.05498	Zpřístupnění a nové využití NKP Vítkovice	Dolní oblast VÍTKOVICE	Výdaje projektu certifikovány	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06128	Schola naturalis - projekt revitalizace zámku Veltrusy a centrum Evropské úmluvy o krajině	Národní památkový ústav	Výdaje projektu certifikovány	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06095	Zámecká jízdárna v Lednici - multifunkční centrum	Multifunkční centrum zámek Lednice, zájmové sdružení právnických osob	Výdaje projektu certifikovány	01
CZ.1.06/5.1.00/01.05477	Centrum stavitelského dědictví v Plasích	NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUSEUM	Výdaje projektu certifikovány	01
CZ.1.06/5.1.00/01.05508	Vzorová obnova NKP Klášter premonstrátů Teplá	Kanonie premonstrátů Teplá	Výdaje projektu certifikovány	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06156	Terezín - projekt oživení historických památek	Terezín - město změny, zájmové sdružení právnických osob	Výdaje projektu certifikovány	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06135	Revitalizace zámeckého návrší v Litomyšli	Město Litomyšl	Výdaje projektu certifikovány	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06348	Centrum obnovy památek architektury 20. století	Národní památkový ústav	Výdaje projektu certifikovány	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06132	Revitalizace areálu klášterů Český Krumlov	Město Český Krumlov	Výdaje projektu certifikovány	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06093	Vila Tugendhat	Statutární město Brno	Výdaje projektu certifikovány	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06096	Revitalizace židovských památek v České republice	Federace židovských obcí v České republice	Výdaje projektu certifikovány	01
CZ.1.06/5.1.00/01.05920	Velehrad-Centrum kulturního dialogu západní a východní Evropy	Římskokatolická farnost Velehrad	Výdaje projektu certifikovány	01

CZ.1.06/5.1.00/01.06155	Kuks - Granátové jablko	Národní památkový ústav	Výdaje projektu certifikovány	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06138	Národní centrum zahradní kultury v Kroměříži	Národní památkový ústav	Výdaje projektu certifikovány	01
CZ.1.06/5.1.00/02.07142	Národní centrum divadla a tance	Národní památkový ústav	Výdaje projektu certifikovány	02
CZ.1.06/5.1.00/02.07140	Centrum sklářského umění Huť František v Sázavě	„ Nadace Josefa Viewegha Sklářská huť František "	Výdaje projektu certifikovány	02
CZ.1.06/5.1.00/03.08090	Obnova součástí NKP Hřebčín v Kladrubech nad Labem	Národní hřebčín Kladruby nad Labem, státní příspěvková organizace	Výdaje projektu certifikovány	03
CZ.1.06/5.1.00/03.08094	Zpřístupnění a nové využití NKP Hlubina - 1.část	Dolní oblast VÍTKOVICE, z.s.	Výdaje projektu certifikovány	03
CZ.1.06/5.1.00/03.08089	Vzdělávací a kulturní centrum Broumov - revitalizace kláštera	Benediktinské opatství sv. Václava v Broumově	Výdaje projektu certifikovány	03
CZ.1.06/5.1.00/24.09579	Barokní Velehrad	Římskokatolická farnost Velehrad	Výdaje projektu certifikovány	24
CZ.1.06/5.1.00/24.09582	Kostel Narození Panny Marie v Želivě - středisko pro duchovní a kulturní obnovu regionu	Kanonie premonstrátů v Želivě	Výdaje projektu certifikovány	24
CZ.1.06/5.1.00/24.09628	Dačického dům v Kutné Hoře. Vzdělávací a prezentační centrum kulturního dědictví UNESCO.	Město Kutná Hora	Výdaje projektu certifikovány	24
CZ.1.06/5.1.00/24.09588	Centrum Třeboňského rybníkářského dědictví v domě Štěpánka Netolického	Město Třeboň	Výdaje projektu certifikovány	24
CZ.1.06/5.1.00/24.09583	Příbram - Svatá Hora - vzorová obnova poutního areálu	Římskokatolická farnost u kostela Nanebevzetí Panny Marie Příbram - Svatá Hora	Výdaje projektu certifikovány	24

Příloha 6 Seznam vyřazených/nepodpořených projektů v oblasti podpory 5.1

Registrační číslo	Název projektu	Žadatel - název	Stav projektu	Výzva - číslo
CZ.1.06/5.1.00/01.05225	Centrum stavitelského dědictví v Plasích	NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUSEUM	Projektová žádost stažena žadatelem/ukončena ŘO/ZS	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06345	Metodické centrum konzervace a centrální depozitáře	Technické muzeum v Brně	Projekt nedokončen / stažen	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06139	Telč - živá učebnice kultury, historie a vzdělávání	MĚSTO TELČ	Projektová žádost nesplnila alespoň jedno kritérium přijatelnosti	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06170	Krajina a lidé Šumavy ve třech tisíciletích-mezinárodní environmentální vzdělávací centrum-zámek Vi	Správa Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava	Projektová žádost nesplnila alespoň jedno kritérium přijatelnosti	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06162	Klášter Kladruby - památkový objekt a živá kultura	Národní památkový ústav	Projekt nedoporučen / neschválen	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06328	Metodické centrum konzervace a centrální depozitáře	Technické muzeum v Brně	Projektová žádost nesplnila alespoň jedno kritérium přijatelnosti	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06166	Obnova národních kulturních památek v areálu Národního hřebčína Kladruby nad Labem	Státní příspěvková organizace Národní hřebčín Kladruby nad Labem	Projektová žádost nesplnila alespoň jedno kritérium přijatelnosti	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06098	Revitalizace zámeckého návrší v Litomyšli	Město Litomyšl	Projektová žádost nesplnila alespoň jedno kritérium přijatelnosti	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06168	Centrum Mistra Jana Husa v Husinci	Město Husinec	Projektová žádost nesplnila alespoň jedno kritérium přijatelnosti	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06169	Klášter Osek-centrum evropské kultury a vzdělanosti	Cisterciácké opatství Osek	Projekt nedoporučen / neschválen	01
CZ.1.06/5.1.00/01.02163	Zpřístupnění a nové využití NKP Vítkovice	Dolní oblast VÍTKOVICE	Projektová žádost stažena žadatelem/ukončena ŘO/ZS	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06250	Národní metodické centrum návštěvnického provozu na památkových objektech	HRAD LOKET, o.p.s.	Projektová žádost nesplnila alespoň jedno kritérium přijatelnosti	01

CZ.1.06/5.1.00/01.06137	Revitalizace Valdštejnského zámku v Litvínově	MĚSTO LITVÍNOV	Projektová žádost nesplnila alespoň jedno kritérium přijatelnosti	01
CZ.1.06/5.1.00/01.05224	Národní muzeum fotografie a dílna tapisérií	Město Jindřichův Hradec	Projektová žádost stažena žadatelem/ukončena ŘO/ZS	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06167	Kláštery - centra kultury a vzdělanosti pro 3. tisícíletí	Česká biskupská konference	Projektová žádost nesplnila alespoň jedno kritérium přijatelnosti	01
CZ.1.06/5.1.00/01.05895	Velehrad-Centrum kulturního dialogu západní a východní Evropy	Římskokatolická farnost Velehrad	Projektová žádost stažena žadatelem/ukončena ŘO/ZS	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06164	UMĚNÍ NA ZÁMKU	Národní památkový ústav	Projektová žádost nesplnila alespoň jedno kritérium přijatelnosti	01
CZ.1.06/5.1.00/01.02744	Sokolovsko, historický hornický region, centrum českého hornictví v minulosti i v současnosti.	Město Sokolov	Projektová žádost nesplnila alespoň jedno kritérium přijatelnosti	01
CZ.1.06/5.1.00/01.05935	Národní muzeum fotografie a dílna tapisérií - centrum původních řemesel a unikátních technologií	Město Jindřichův Hradec	Projekt finálně uzavřen	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06355	Centrum nových strategií muzejní prezentace	MORAVSKÁ GALERIE v Brně	Projekt nedoporučen / neschválen	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06147	Vzdělávací a kulturní centrum Broumov - revitalizace kláštera	Benediktinské opatství sv. Václava v Broumově	Projektová žádost nesplnila alespoň jedno kritérium přijatelnosti	01
CZ.1.06/5.1.00/01.06148	Telč - živá učebnice kultury, historie a vzdělávání	MĚSTO TELČ	Projekt nesplnil podmínky hodnocení	01
CZ.1.06/5.1.00/02.07139	Centrum prezentace tradičního a soudobého tance - rekonstrukce komorního amfiteátru	Valašské muzeum v přírodě	Projekt nedoporučen / neschválen	02
CZ.1.06/5.1.00/02.07138	Vybudování Národního literárního centra v prostorách klášterního areálu na Svatém Kopečku	Národní literární centrum Svatý Kopeček, z.s.p.o.	Projektová žádost nesplnila alespoň jedno kritérium přijatelnosti	02
CZ.1.06/5.1.00/02.07141	Středoevropské forum Olomouc	Muzeum umění Olomuc, státní příspěvková organizace	Projektová žádost nesplnila alespoň jedno kritérium přijatelnosti	02

CZ.1.06/5.1.00/02.07137	Záchrana zámku Nekmíř a přilehlého panského dvora	Občanské sdružení Křemílek	Projektová žádost nesplnila alespoň jedno kritérium přijatelnosti	02
CZ.1.06/5.1.00/03.08093	Kámen a světlo - revitalizace interiéru chrámu sv. Barbory v Kutné Hoře	Římskokatolická farnost - arciděkanství Kutná Hora	Projekt nedokončen / stažen	03
CZ.1.06/5.1.00/03.08096	Zpřístupnění a kulturně - vzdělávací využití Rožmberské rybniční soustavy	Rybnikářské dědictví	Projektová žádost stažena žadatelem/ukončena ŘO/ZS	03
CZ.1.06/5.1.00/03.08092	Centrum Mistra Jana Husa v Husinci	Církev československá husitská	Projekt doporučen / schválen jako náhradní projekt	03
CZ.1.06/5.1.00/03.08095	Zpřístupnění a nové využití NKP Hlubina - 2.část	Dolní oblast VÍTKOVICE	Projektová žádost stažena žadatelem/ukončena ŘO/ZS	03
CZ.1.06/5.1.00/03.08091	Revitalizace objektu národní kulturní památky Císařské lázně Karlovy Vary	Císařské lázně Karlovy Vary	Projekt doporučen / schválen jako náhradní projekt	03
CZ.1.06/5.1.00/03.08097	Příbram - Svatá Hora - vzorová obnova poutního areálu	Římskokatolická farnost u kostela Nanebevzetí Panny Marie Příbram - Svatá Hora	Projektová žádost stažena žadatelem/ukončena ŘO/ZS	03
CZ.1.06/5.1.00/24.09641	Revitalizace židovských památek v České republice - II. etapa.	Federace židovských obcí v České republice	Projekt nedokončen / stažen	24
CZ.1.06/5.1.00/24.09592	Metodické, památkové a historické centrum Hrad Loket	HRAD LOKET, o.p.s.	Projekt nesplnil podmínky hodnocení	24
CZ.1.06/5.1.00/24.09601	Wieserův dům - Terezín	Město Terezín	Projektová žádost stažena žadatelem/ukončena ŘO/ZS	24
CZ.1.06/5.1.00/24.09600	Záchrana národní kulturní památky Starý pivovar č.p. 2/I v Jindřichově Hradci	Nadační fond RBB Invest	Projekt nesplnil podmínky hodnocení	24
CZ.1.06/5.1.00/24.09623	Obnova baziliky sv. Václava	Kolegiátní kapitula sv. Kosmy a Damiána ve Staré Boleslavi	Projekt nesplnil podmínky hodnocení	24
CZ.1.06/5.1.00/24.09624	Nový Dvůr - vzorová obnova a využití památkového objektu zapsaného na seznamu UNESCO	Místní akční skupina Břeclavsko o.p.s.	Projekt nesplnil podmínky hodnocení	24

CZ.1.06/5.1.00/24.09625	ZÁMEK TÝNEC, národní kulturní památka	"Zámek Týnec o.s."	Projektová žádost stažena žadatelem/ukončena ŘO/ZS	24
CZ.1.06/5.1.00/24.09645	Obnova kulturní krajiny Národního hřebčína Kladruby nad Labem	Národní hřebčín Kladruby n. L., státní podnik v likvidaci	Administrace pozastavena kvůli nedostatku fin. prostředků	24
CZ.1.06/5.1.00/24.09644	Nový život pro Ploštinu	Obec Drnovice	Administrace pozastavena kvůli nedostatku fin. prostředků	24
CZ.1.06/5.1.00/24.09603	Lednické katakomby a Maurská vodárna	Národní památkový ústav	Projektová žádost stažena žadatelem/ukončena ŘO/ZS	24
CZ.1.06/5.1.00/24.09642	Schola naturalis II - renesance ferme ornée	Národní památkový ústav	Administrace pozastavena kvůli nedostatku fin. prostředků	24
CZ.1.06/5.1.00/24.09605	Zpřístupnění valů a obnova zámecké zdi zámku Slavkov u Brna - Austerlitz	Město Slavkov u Brna	Projektová žádost nesplnila alespoň jedno kritérium přijatelnosti	24
CZ.1.06/5.1.00/24.09639	OBNOVA NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKY KOSTEL SV. JAKUBA VĚTŠÍHO V JIHLAVĚ	Královská kanonie premonstrátů na Strahově	Projekt nesplnil podmínky hodnocení	24
CZ.1.06/5.1.00/24.09598	NKP Špilberk - lapidárium a centrum restaurátorských činností	Statutární město Brno	Projekt nedokončen / stažen	24

Příloha 7 Přehled synergických vazeb projektů IOP 5.1 a ostatních OP

Pořadové č.	Č. synerg. projektu OP/ROP1 (PP, NP)	Název projektu OP/ROP1	Č. synerg. projektu OP/ROP2	Název projektu OP/ROP2
1	CZ.1.06/5.1.00/01/06156	Terezín - projekt oživení historických památek	CZ.1.09/4.1.00/31.00770	Revitalizace přístupů k rekonstruovaným budovám v Terezíně
2	CZ.1.06/5.1.00/01.05498	Zpřístupnění a nové využití NKP Vítkovice	CZ.1.10/2.2.00/10.01160	Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu pro NKP Vítkovice
3	CZ.1.06/5.1.00/01.06135	Revitalizace zámeckého návrší v Litomyšli	CZ.1.13/3.1.00/15.00844	Revitalizace historické budovy Regionálního muzea v Litomyšli
4	CZ.1.06/5.1.00/01.06155	Kuks - Granátové jablko	CZ.1.13/3.1.00/24.01133	Braunův kraj II.
			CZ.1.13/3.1.00/24.01130	Zajištění dostupnosti atraktivit CR v obci Kuks
			CZ.1.13/3.1.00/24.01132	ZOO Dvůr Králové a.s.
			CZ.1.13/3.1.00/24.01134	Rentzova barokní tiskárna a pouliční divadlo v Kuksu
5	CZ.1.06/5.1.00/01.06095	Multifunkční centrum Zámecká jízdárna v Lednici	CZ.1.11/2.1.00/02.00453	Rekonstrukce Zámeckého hotelu Lednice
			CZ.1.11/2.2.00/02.00545	Tvorba a propagace produktů, realizace marketingové kampaně v turistické oblasti Pálava a LVA
			CZ.1.11/2.2.00/01.00134	Turistický průvodce Podlužím a Hodonínskem
6	CZ.1.06/5.1.00/01.06096	Revitalizace židovských památek v ČR	CZ.1.11/2.2.00/02.00572	Podpora rozvoje cestovního ruchu na Pelhřimovsku
			CZ.1.11/3.2.00/01.00242	Komplexní obnova Karlova náměstí v Polné a jeho bezprostředního okolí
			CZ.1.11/2.2.00/02.00506	Prezentace a propagace významných turistických atraktivit města Polné
			CZ.1.11/2.1.00/06.01093	Zpřístupnění národní kulturní památky v Polné pro potřeby cestovního ruchu
			CZ.1.11/2.2.00/02.00474	Kam na Boskovicku?
			CZ.1.11/2.2.00/06.00945	Návštěvnické služby objektů architektonického dědictví na Boskovicku
			CZ.1.11/2.2.00/01.00067	Mikulovsko - profesionální partner v cestovním ruchu
			CZ.1.11/2.2.00/06.00937	Vybavení expozic Regionálního muzea v Mikulově multimediálními průvodci
7	CZ.1.06/5.1.00/01.06093CZ.1.06/5.1.00/01.06348	Vila Tugendhat Centrum obnovy památek architektury 20. století	CZ.1.11/2.2.00/02.00466	Brno - město budoucnosti - Informační a propagační materiály města Brna
			CZ.1.11/2.2.00/02.00470	Brněnské architektonické stezky
			CZ.1.11/2.1.00/02.00531	Vytvoření expozice brněnského funkcionalismu s využitím kulturní památky "Kavárna ERA"
			CZ.1.11/2.2.00/02.00537	Brno židovské

8	CZ.1.06/5.1.00/01.05477	Centrum stavitelského dědictví v Plasích	CZ.1.14/3.1.00/16.02545	Plasy. Cesta klášterem – stezky poznání
9	CZ.1.06/5.1.00/01.06132	Revitalizace klášterů Český Krumlov	CZ.1.14/3.1.00/16.02542	Muzeum vltavínů
			CZ.1.14/3.1.00/16.02543	Vytvoření nových přístupových stra k areálu klášterů v ČR
10	CZ.1.06/5.1.00/01.05935	Národní muzeum fotografie a dílna tapisérií - centrum původních řemesel a unikátních technologií	CZ.1.14/3.1.00/16.02544	Centrum fotografie a moderních médií
11	CZ.1.06/5.1.00/01.06138	Národní centrum zahradní kultury v Kroměříži	CZ.1.12/3.1.00/37.01796	Informační systém v Kroměříži – městě památek UNESCO
			CZ.1.12/3.1.00/40.01912	Úprava nástupní plochy před Květnou zahradou
			CZ.1.12/3.1.00/40.01913	Řešení nové veřejné plochy v Podzámecké zahradě
12	CZ.1.06/5.1.00/01.05920	Velehrad - Centrum kulturního dialogu západní a východní Evropy	CZ.1.12/3.1.00/28.01424	Turistické centrum Velehrad
			CZ.1.12/3.1.00/28.01425	Vybudování přístupové komunikace a parkovacích stání k turistickým cílům v DZP Velehrad
			CZ.1.12/3.1.00/43.02147	Velehrad – infrastruktura podporující rozvoj cestovního ruchu

Příloha 8 Popis programových činností v rámci projektu Revitalizace areálu klášterů Český Krumlov

1) Muzeum Středověký klášter

Muzeum Středověký klášter je umístěno v prvním nadzemním podlaží bývalého velkého konventu kláštera minoritů. Jeho jádrem je:

- interaktivní expozice klášterního života a umění (prezentace středověkého klášterního života, středověká knižní malba a středověká drobná sakrální plastika, středověká sakrální architektura v regionu, expozice českých Černých madon).

V Muzeu a přilehlém klášterním kostele probíhají:

- koncerty staré hudby (adventní, vánoční, svatováclavské, velikonoční atd.);
- koncerty v rámci Festivalu staré hudby a s ním souvisejících interpretačních kursů staré hudby;
- odborné semináře z oblasti umění, historie a filozofie pro odbornou i laickou veřejnost;
- workshopy pro laickou veřejnost a studenty z oblasti hudby, výtvarného umění, historie.

Garantem programových činností je ***Městské divadlo Český Krumlov, o.p.s.***

2) Historická umění a řemesla

Provoz je umístěn v prvním a v části druhého nadzemního podlaží konventu klarisek, v přístavbě bývalého konventu klarisek a v obytné budově hospodářského dvora kláštera klarisek. Náplní je uchování a komplexní prezentace historických umění, řemesel a dalších projevů způsobu života veřejnosti v kombinaci aktivit:

- Schola historica - škola dobových umění v oborech tanec, divadlo, móda, výtvarné umění formou dílen, workshopů a seminářů.
- Dvory řemesel - prezentace a uchování historických řemesel a tradic formou otevřených dílen a ateliérů pro nejširší veřejnost.
- Interaktivní expozice - dokumentace a prezentace umu předků a klášterního způsobu života obnovením původních funkcí části prostor.
- Muzeální expozice - prezentace dokumentů se vztahem ke klášteru, k výrazným kulturním fenoménům, osobnostem a tématům historie místa.
- Kulturní aktivity - využití exteriérových prostor pro aktivity korespondující s historií místa s cílem jednak založit tradici festivalu Historie na ulici vycházející z dobové praxe pouličních forem divadla a realizovat koncerty a divadelní představení v průběhu celého roku.

Garantem programových činností je ***Městské divadlo Český Krumlov, o.p.s.***

3) Ateliéry a tvůrčí dílny

Ateliéry jsou umístěny v 2. nadzemním podlaží bývalého velkého konventu kláštera minoritů. Jádrem je střední vzdělávání s maturitní zkouškou ve čtyřletém vzdělávacím programu denní formy studia v oborech Užitá fotografie a média, Scénická technika a Propagační výtvarnictví, zaměření výstavnictví. Na výuku navazují kulturní a vzdělávací aktivity, a to:

- dlouhodobý projekt Architektura - zaměřený na dokumentaci urbanistických celků města Český Krumlov, jednotlivých historických objektů, včetně charakteristických detailů a veřejně přístupných interiérů;
- workshopy na téma „Architektura v Českém Krumlově - dokumentace kulturního dědictví“ a „Klasický ateliérový portrét“;
- výstavy studentských prací;
- školní galerie ve sklepě;
- akce a představení školního alternativního divadla a hostujících souborů v exteriérech areálu.

Garantem programových činností je ***Střední uměleckoprůmyslová škola sv. Anežky České***, příspěvková organizace Jihočeského kraje.

4) Centrum barokní kultury

Centrum je umístěné v části druhého nadzemního podlaží bývalého konventu klarisek a využívá i klášterní kostel. Zaměřuje se na oblast barokní hudby, tance a dobového hereckého projevu formou:

- výuky autentické interpretace;
- dokumentace a badatelské činnosti;
- koncertů barokní hudby.

Garantem programových činností je ***Centrum barokní kultury, z.s.***

Provoz areálu klášterů dále doplňují:

- klášterní kostel Božího Těla a Panny Marie Bolestné, který je využíván ke konání kulturních akcí, zejm. interpretace duchovní hudby;
- stravovací a ubytovací zázemí - stravovací zázemí slouží návštěvníkům klášterního komplexu; ubytovací zázemí je určeno pro potřeby přímých účastníků kulturních a vzdělávacích aktivit konaných v areálu.

Příloha 9 **Položky příjmů a nákladů kalkulované u partnerů za rok provozu**

I. PŘÍJMY ZA JEDNOTLIVÉ PARTNERY
• Příjmy - vstupné • Příjmy - prodej zboží • Příjmy - stravovací služby • Příjmy - ubytovací služby • Příspěvek - Krajský úřad (Příspěvek do společného fondu) – SUPŠ sv. Anežky • Příspěvek - Krajský úřad (Úhrada nákladů na energie) – SUPŠ sv. Anežky • Příspěvek - Krajský úřad (Úhrada nákladů na služby) – SUPŠ sv. Anežky

II. SPOLEČNÉ PROVOZNÍ NÁKLADY A JEJICH PODÍL ZA JEDNOTLIVÉ PARTNERY

• Materiál
  ➢ náklady na běžnou údržbu
• Služby
  ➢ odvoz odpadu
  ➢ služby hygiena
  ➢ služby BOZP
  ➢ údržba zahrady a zeleně
  ➢ nájem nebytových prostorů
• Osobní náklady (% podíl partnerů na společných osobních nákladech)
• Mzdové náklady
• Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění

III. PROVOZNÍ NÁKLADY ZA JEDNOTLIVÉ PARTNERY

• Materiál
  ➢ spotřeba Energie – voda, topení, elektrická energie,
  ➢ spotřeba materiálu - spotřeba kancelářských potřeb + provozní materiál, spotřeba drobný materiál do 30tis.Kč, spotřeba materiálu - vlastní propagační materiál
• Služby
  ➢ opravy, udržování – zařízení
  ➢ cestovní nálady
  ➢ ostatní služby (telefon, internet, poštovné, zajištění programové náplně)
• Osobní náklady
  ➢ Mzdové náklady
  ➢ Náklady na soc. zabezpečení a zdravotní pojištění

Příloha 10 **Přehled získaných ocenění**

PŘEHLÍDKA STAVEBNÍCH REALIZACÍ JIŽNÍCH ČECH DOKONČENÝCH V LETECH 2012 – 2014

Hejtman Jihočeského kraje, Mgr. Jiří Zimola
uděluje

stavbě

Revitalizace areálu klášterů Český Krumlov

cenu

inspira

stavebník

Město Český Krumlov

projektant

Projektový atelier pro architekturu a pozemní stavby s.r.o. + IKP Consulting Engineers s.r.o. ; Masák a Partner s.r.o. + Metroprojekt Praha, a.s. + A-Studio

zhotovitel

Společnost pro revitalizaci areálu klášterů Český Krumlov; VIDOX Č. Krumlov, POHL CZ, a.s., Roztoky

Za velmi zodpovědný a důsledný postup v celém investičním procesu, kterým došlo k dalšímu zpřístupnění historického dědictví a tím ke zvýšení kulturního povědomí a prohloubení poznání historie pro návštěvníky i obyvatele města Českého Krumlova.

České Budějovice 20. dubna 2017

Mgr. Jiří Zimola
hejtman Jihočeského kraje

Vyhlašovatel a odborná porota složená ze zástupců a organizací
Český svaz stavebních inženýrů (ČSSI)
Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT)
Svaz podnikatelů ve stavebnictví ČR (SPS)
a Jihočeský kraj

udělují v kategorii I. R

OBČANSKÉ A PRŮMYSLOVÉ STAVBY – REKONSTRUKCE

stavbě

Revitalizace areálu klášterů Český Krumlov

titul presta
prestižní stavba jižních Čech

PRESTIŽNÍ STAVBA JIŽNÍCH ČECH
PRESTA
2014 • 2016

stavebník

Město Český Krumlov

projektant

Projektový atelier pro architekturu a pozemní stavby s.r.o. + IKP Consulting Engineers s.r.o. ; Masák a Partner s.r.o. + Metroprojekt Praha, a.s. + A-Studio

zhotovitel

Sdružení firem ARCHATT PAMÁTKY spol. s r.o. Třebíč a VIDOX, s.r.o. Č. Krumlov; a firma POHL CZ, a.s. Roztoky

Za úspěšnou rehabilitaci prostorů historických objektů pro výstavní a muzeální expozice. Architektonické pojetí rekonstrukce přináší novátorské a velkorysé pojetí a je plně v souladu s náročnou koncepcí památkové péče. Zvolené řešení odhalilo dříve ukryté jedinečné prostory a zpřístupnilo je návštěvníkům. Řemeslné a materiálové řešení vychází z původní historické koncepce a současně důmyslně využívá původní stavební materiály.

České Budějovice 20. dubna 2017

Ing. František Hladík
předseda poroty

SDRUŽENÍ HISTORICKÝCH SÍDEL
ČECH, MORAVY
A SLEZSKA
NOMINACE NA TITUL
PAMÁTKA ROKU 2015
V 2. KATEGORII
KOMPLEX KRUMLOVSKÝCH KLÁŠTERŮ
SESTÁVAJÍCÍ Z BÝVALÉHO MINORITSKÉHO
KLÁŠTER, NYNÍ VE VLASTNICTVÍ
RYTÍŘSKÉHO ŘÁDU KŘIŽOVNÍKŮ
S ČERVENOU HVĚZDOU A Z KLÁŠTERA
SV. KLÁRY
ČESKÝ KRUMLOV
PAMÁTKA ROKU 2015
V ŽATCI 31. 3. 2016
NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV
ASOCIACE KRAJŮ ČESKÉ REPUBLIKY
PAMÁTKA ROKU 2015
2. kategorie
KOMPLEX KRUMLOVSKÝCH KLÁŠTERŮ
SESTÁVAJÍCÍ Z BÝVALÉHO MINORITSKÉHO KLÁŠTERA, NYNÍ VE VLASTNICTVÍ
RYTÍŘSKÉHO ŘÁDU KŘIŽOVNÍKŮ S ČERVENOU HVĚZDOU A Z KLÁŠTERA SV. KLÁRY
100 000 Kč
VÍTĚZ SOUTĚŽE PAMÁTKA ROKU
2. KATEGORIE

<u>Příloha 11</u> **Fotodokumentace projektu Revitalizace areálu klášterů Český Krumlov**

PŘED REKONSTRUKCÍ **PO REKONSTRUKCI**

PŘED REKONSTRUKCÍ

PO REKONSTRUKCI

PŘED REKONSTRUKCÍ **PO REKONSTRUKCI**

PŘED REKONSTRUKCÍ **PO REKONSTRUKCI**

PŘED REKONSTRUKCÍ **PO REKONSTRUKCI**

PŘED REKONSTRUKCÍ **PO REKONSTRUKCI**

PŘED REKONSTRUKCÍ **PO REKONSTRUKCI**

PŘED REKONSTRUKCÍ

PO REKONSTRUKCI

UNIKÁTNÍ NÁLEZ TRÁMOVÝCH STROPŮ